

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

EVALVACIJSKO POROČILO

ANALIZA IZVAJANJA IN SPREMLJANJA PROGRAMOV ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA V LETU 2021

Andragoški center Slovenije, 2022

EVALVACIJSKO POROČILO

ANALIZA IZVAJANJA IN SPREMLJANJA PROGRAMOV ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA V LETU 2021

Avtorice poročila:

mag. Zdenka Birman Forjanič, Neda Đorđević, mag. Karmen Rajar, Petra Šmalcelj

Pri pripravi poročila so še sodelovale:

dr. Nevenka Bogataj, mag. Andreja Dobrovoljc, Vera Mlinar, Jasmina Orešnik Cunja, Urška Pavlič, Darija Premk, Natalija Žalec, spec.

Obdelava zbirnikov evalvacijskih vprašalnikov:

mag. Zdenka Birman Forjanič, Neda Đorđević, mag. Karmen Rajar, Petra Šmalcelj, Urša Žnidar

Urednica in oblikovanje: Neda Đorđević

Jezikovni pregled: Besedilo ni lektorirano

Naslovnica: <https://www.befunky.com>

Objava: https://izobrazevanje.acs.si/knjizna_polica/

Kraj in čas izdaje: Ljubljana, junij 2022

Pripravo poročila je omogočilo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije.

KAZALO

UVOD	4
I. METODOLOGIJA ZBIRANJA PODATKOV O UDELEŽENCIH IN ZADOVOLJSTVU Z IZPELJANIMI PROGRAMI	6
1. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov s spletnim orodjem za anketiranje 1KA	7
1.1. Uvod	7
1.2. Zbiranje podatkov	7
1.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika	7
2. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov v okviru sistema KATIS	9
2.1. Uvod	9
2.2. Zbiranje podatkov	9
2.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika	9
3. Metodologija zbiranja podatkov v sklopu spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS	10
3.1. Uvod	10
3.2. Podatki o udeležencih	10
3.3. Podatki o izvedbah programov	11
II. ANALIZA PODATKOV O VKLJUČENIH UDELEŽENCIH IN IZVEDENIH PROGRAMIH ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA	12
4. Analiza podatkov o vključenih udeležencih v programe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja	12
5. Analiza podatkov o izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja	22
III. ANALIZA PROGRAMOV, FINANCIRANIH IZ RAZLIČNIH VIROV	28
6. Analiza programov, financiranih iz javnih virov	28
6.1. Splošno andragoški programi	28
6.2. Programi za posebne andragoške vloge	42
7. Analiza programov, financiranih iz projektov ESS	60
7.1. Uvod	60
7.2. Predstavitev podatkov	62
7.3. Analiza evalvacijskih vprašalnikov	65
8. Analiza programov, financiranih iz mednarodnih projektov	71
9. Analiza programov, financiranih iz tržnih virov	74
9.1. Uvod	74
9.2. Predstavitev podatkov	74
9.3. Analiza evalvacijskih vprašalnikov	77
IV. STROKOVNA IN IKT PODPORA IZOBRAŽEVALNI DEJAVNOSTI ACS	87
10. Postopki priznavanja že pridobljenega znanja	87
11. IKT modul v podporo postopkom priznavanja že pridobljene-ga znanja v okviru portala Moj ACS spopolnjevanje	90
12. Vsebinska nadgradnja in posodobitev obstoječe spletne aplikacije za spremljanje izobraževalne dejavnosti ACS in spletnega portala MOJ ACS	91
13. Nov program andragoškega spopolnjevanja v Programoteki AS	92
14. Nova strokovna publikacija Povejmo si zgodbe: Doživljanje izobraževalcev odraslih med pandemijo	93
15. Izdana potrdila ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju	93
16. Organizacija in strokovno mentorstvo študentom, ki na ACS opravljajo študijsko prakso ter predstavitev izobraževalne dejavnosti domačim in tujim delegacija	95
V. UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA NADALJNI RAZVOJ	97

UVOD

Izobraževanje odraslih je področje, kjer se srečuje veliko različnih disciplin in strokovnjakov, ki se med seboj pomembno razlikujejo. Skupno vsem je, da ob svojem strokovnem znanju potrebujejo še znanje za poučevanje in organizacijo izobraževanja odraslih, ker tega znanja bodisi nimajo ali pa so usposobljeni predvsem za izobraževanje mladine v podobnih programih.

Zato je ena od temeljnih nalog ACS tudi skrb za razvoj stalnega strokovnega spopolnjevanja andragoških delavcev. Programi, ki jih na ACS razvijamo in izvajamo, so namenjeni vsem, ki delajo na področju izobraževanja odraslih – ukvarjajo se z načrtovanjem, organizacijo, izpeljavo in vrednotenjem različnih oblik izobraževanja odraslih.

Našo izobraževalno ponudbo vsako leto dopolnjujemo z novimi programi, obstoječe programe pa posodabljam. Z vpeljevanjem novih učnih metod in načinov dela se trudimo ohranjati razvojno delo na področju programov spopolnjevanja andragoških delavcev in drugih ciljnih skupin. Izobraževalcem odraslim skušamo zagotoviti stik z najnovejšim znanjem in s tem prispevati k njihovi kakovostnejši usposobljenosti za delo v praksi. Ne smemo namreč pozabiti, da prav usposobljenost izobraževalcev odraslih predstavlja enega od pomembnih kazalnikov razvitosti izobraževalnega sistema države!

Žal je bilo tudi leto 2021 zaznamovano z epidemijo COVID-19, le da smo bili tokrat nanjo bolje pripravljeni. Še bolj načrtno smo se lotili usposabljanja za razvoj IKT kompetenc za zaposlene in se najprej sami usposobili za uporabo različnih spletnih orodij in aplikacij, da smo lahko potem strokovnim delavcem v javni mreži, ki izvajajo izobraževanje odraslih, nudili vso potrebno podporo na daljavo. Nadaljevali smo z dobro prasko iz leta 2020 in dodatno prilagodili nekatere programe usposabljanja in spopolnjevanja za izvajanje na daljavo oz. za izvedbo v kombinirani obliki e-izobraževanja v Zoom ali Teams ter samostojnega dela v spletni učilnici Moodle. Kljub situaciji, v kateri smo se nahajali, smo tudi v letu 2021 uspešno izvedli vsa načrtovana izobraževanja, tako v živo kot na daljavo, ter še nekaj dodatnih izvedb za osebni karierni razvoj.

V želji, da vam bolj podrobno predstavimo delo, ki smo ga opravili, vam ponujamo v branje evalvacijsko poročilo, ki je sestavljeno iz 5 glavnih poglavij: na začetku predstavljamo metodologijo zbiranja podatkov o udeležencih in o zadovoljstvu z izpeljanimi programi, v nadaljevanju pa analiziramo podatke o vključenih udeležencih in izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. V osrednjem, tretjem poglavju glede na različne vire financiranja (javni, projekti ESS, mednarodni in tržni viri) podrobneje predstavimo izpeljane programe usposabljanja in spopolnjevanja in analizo evalvacijskih vprašalnikov. V poglavju Strokovna in IKT podpora izobraževalni dejavnosti ACS pišemo o izpeljanih postopkih priznavanja že pridobljenega znanja in IKT modulu v podporo postopkom priznavanja ter predstavljamo vsebinsko nadgradnjo in posodobitev obstoječe spletne aplikacije za spremljanje izobraževalne dejavnosti ACS in spletnega portala Moj ACS za namene izvedbe izobraževanj na daljavo.

Predstavljamo tudi nov program v spletni Programoteki AS ter novo strokovno publikacijo o doživljanju izobraževalcev odraslih med pandemijo. Poglavje zaključimo s podatkom o številu izdanih potrdil ACS, ki se navezuje na število usposobljenih strokovnih delavcev in predstavitev študentom dodiplomskega študija pedagogike in andragogike o vlogi in delu andragoga na ACS ter metodah in oblikah dela v IO.

V sklepnem poglavju pa povzemamo temeljne ugotovitve poročila, opravljen pa je bil tudi razmislek glede predlogov in možnosti za nadaljnji razvoj na posameznih nalogah, ki jih opravljamo.

Avtorice poročila

I. METODOLOGIJA ZBIRANJA PODATKOV O UDELEŽENCIH IN ZADOVOLJSTVU Z IZPELJANIMI PROGRAMI

Že vrsto let imamo razvit sistem spremljanja usposabljanja in spopolnjevanja, kjer s pomočjo metode sprotne spremljanja z zbiranjem mnenj udeležencev o zadovoljstvu z izpeljanimi programi andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja ugotavljamo njihovo zadovoljstvo. Udeleženci ob zaključku izobraževanja izpolnijo spletni evalvacijski vprašalnik, s katerim ugotavljamo vsebinsko in izvedbeno ustreznost naših programov.

Programne spremljamo s pomočjo različnih metodoloških instrumentov, vsak od njih pa ima svoje zahteve, zato jih delimo v štiri glavna področja:

- programi v okviru redne letne dejavnosti (vključeni programi splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja ter programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu),
- programi, ki jih izpeljujemo v okviru projektov ESS,
- programi, ki jih izpeljujemo v okviru mednarodnih projektov in
- programi v okviru tržne dejavnosti.

Podatke o zadovoljstvu udeležencev z izpeljanimi programi pridobivamo na podlagi različnih vprašalnikov:

- s [spletnim orodjem za anketiranje 1KA](#) (v nadaljevanju vprašalnik 1KA) in
- v okviru [sistema KATIS](#) – Katalog programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja, s katerim upravlja Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju MIZŠ).

Primerjalna analiza med vprašalniki 1KA, ki smo jih uporabili pri programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja in smo jo opravili v letu 2019, je pokazala, da so udeleženci v nekaterih programih usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu¹ izpolnjevali vsebinsko nekoliko spremenjen vprašalnik, ki pa je še vedno zajemal vse navedene sklope. Razlika je bila v tem, da so bila pri posameznih sklopih vprašanja zapisana nekoliko drugače oz. je bilo nekaj vprašanj združenih v eno. Nekatera vprašanja so bila izpuščena, saj so koordinatorji programov ocenili, da niso potrebna, nekaj vprašanj je bilo dodanih². Prav zaradi tega smo v obstoječi vprašalnik vključili nekaj skupnih vprašanj, ki nam bodo v pomoč pri pripravi letne analize zadovoljstva z izpeljanimi usposabljanji in spopolnjevanji.

Evalvacija v sklopu sistema KATIS, ki jo uporabljamo pri programih, ki jih izpeljujemo v okviru projekta ESS Kompetence strokovnih delavcev 2018 - 2022, je določena s strani MIZŠ in je za vse programe enaka. Vprašalnik vsebuje vprašanja večinoma zaprtega tipa oz. lahko udeleženci izrazijo stopnjo strinjanja s pomočjo 9-stopenjske ocenjevalne lestvice v zvezi z vnaprej ponujenimi trditvami.

[Podatke o udeležencih](#) zbiramo s pomočjo [spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS](#) (v nadaljevanju spletna aplikacija IZO ACS), ki smo jo razvili v letu 2016. V njej zbiramo in

¹ Gre za programe s področja neformalnega izobraževanja, kakovosti, pismenosti, svetovanja in vrednotenja.

² Dodana so bila predvsem vprašanja, ki so se nanašala na zadovoljstvo s predavatelji, njihovimi prispevki na delavnici, na vsebine, ki jih ocenjujejo kot najbolj zanimive, vsebine, ki so jih pogrešali, pa bi jih potrebovali pri svojem delu, ipd.

hranimo podatke o udeležencih, ki se preko e-prijavnice na spletnem portalu Moj ACS spopolnjevanje prijavijo na izbrani program usposabljanja ali spopolnjevanja, pridobimo njihove demografske podatke ter podatke o tem, v katere programe ACS so se vključili in za katere so pridobili potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

1. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov s spletnim orodjem za anketiranje 1KA

1.1. Uvod

1KA je odprtokodna aplikacija, ki omogoča storitev spletnega anketiranja. Razvoj poteka na Centru za družboslovno informatiko Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani. Storitve spletnega anketiranja 1KA je možno uporabljati brezplačno, glavne prednosti so hitrost, zmogljivost, podpora pri razvoju vprašalnika, konceptualizaciji strukturiranja (pogoji, bloki, gnezdenja), upravljanju s podatki ter v integraciji naprednih statističnih analiz.

Spletno orodje za anketiranje Arnes 1KA uporabljamo za analizo zadovoljstva z izpeljanimi programi za programe, ki jih izpeljujemo v okviru redne in tržne dejavnosti ter v okviru mednarodnih in drugih evropskih projektov.

S 1. julijem 2020 so orodje za spletno anketiranje 1KA za študente, raziskovalce, učitelje, dijake in druge z Arnes AAI računom oziroma digitalno identiteto preselili na domeno [Arnes 1KA](#). Vsem, ki imajo AAI račun, še naprej omogočajo uporabo brez omejitev in brezplačno. Za nas to predstavlja priložnost, da lahko uporabljamo tudi funkcijo Vabilo, preko katerega sledimo izpolnjevanju evalvacij.

Zelo enostavno je tudi obveščanje udeležencev o izpolnjevanju anket - njihove e-naslove skopiramo v vabilo in ga pošljemo, organizator pa prejme povratno sporočilo, ko anketiranec izpolni anketo. Ankete so anonimne in odgovorov ni mogoče povezati z anketirancem.

Za vse zaposlene, ki so želeli pridobiti dostop do Arnes 1KA, smo uredili osebne račune AAI.

1.2. Zbiranje podatkov

V analizo smo vključili podatke evalvacij 40 izvedb andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. Udeleženci so svojo oceno oddali preko evalvacijskega vprašalnika na spletnem portalu Arnes 1KA.

1.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika

Evalvacijski vprašalnik, ki ga uporabljamo pri redni in tržni dejavnosti ter v okviru mednarodnih projektov, smo v letu 2021 posodobili oz. prilagodili glede na izvedbe na daljavo. Pripravili smo vprašalnik z ločenimi vprašanji, in sicer za izvedbe v živo (v prostorih ACS ali izven) in za izvedbe na daljavo (v videokonferenčnem orodju Zoom/Teams oz. v kombinaciji samostojnega učenja ali dela v spletnih učilnicah Moodle).

Vprašalnik sestavlja skupaj 24 vprašanj, ki se v posameznih segmentih razdelijo na vprašanja za izobraževanje na daljavo in vprašanja na izobraževanje v živo, razdeljen pa je v 3 vsebinske sklope:

1. **V prvem sklopu** s pomočjo 5-stopenjske ocenjevalne lestvice³ pridobimo podatke o splošnem zadovoljstvu z izpeljanim usposabljanjem oz. spopolnjevanjem in o zadovoljstvu z vsebino usposabljanja oz. spopolnjevanja ter oceno vsebine programa po posameznih temah in izvajalcih. Pri izobraževanju na daljavo nas zanima še njihovo zadovoljstvo s potekom samostojnega dela.
2. **Drugi sklop** vprašalnika sestavljajo vprašanja odprtega tipa, kjer nas zanimajo primernost časovne razporeditve vsebin pri izobraževanju na daljavo, prednosti in slabosti izobraževanja na daljavo ter podatek o tem, katere vsebine bi še potrebovali pri svojem delu.

S pomočjo 5-stopenjske ocenjevalne lestvice prikazujemo podatke o zadovoljstvu udeležencev z organizacijo usposabljanj in spopolnjevanj, obveščanjem udeležencev, uporabljenimi metodami in oblikami dela, učnim gradivom, ipd.

3. **V tretjem sklopu** sprašujemo po splošnih podatkih kot so število let delovnih izkušenj, vlogi, ki jo opravljajo v organizaciji, ki jih je napotila na izobraževanje, zanima nas tudi njihov zaposlitveni status.

Preostale demografske podatke pridobimo na podlagi oddane e-prijavnice, ki se zbirajo v spletni aplikaciji IZO ACS.

Vse zbrane podatke smo statistično obdelali s pomočjo spletne ankete Arnes 1KA in programskega paketa Microsoft Office Excel na nivoju deskriptivne statistike. Uporabili smo osnovno deskriptivno statistiko numeričnih spremenljivk (frekvence in mere srednjih vrednosti - aritmetične sredine), zaradi večje nazornosti podatke predstavljamo s preglednicami in slikami.

Tudi v letu 2021 smo v okviru ESS projekta Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016-2022 v programih Usposabljanje strokovnih delavcev za razumevanje in prepoznavanje nizkih spretnosti pri odraslih in Usposabljanje mentorjev v programu PUM-O za uporabo orodja SVOS uporabili evalvacijski vprašalnik, ki smo ga pripravili v spletnem orodju 1KA in ga uporabili le za potrebe ugotavljanja zadovoljstva z usposabljanjem za vpeljavo vprašalnika SVOS.

Evalvacijski vprašalnik vsebuje skupaj 16 vprašanj, vsebinsko pa se nanašajo na zadovoljstvo udeležencev z:

- vsebino in dolžino usposabljanja,
- metodami dela,
- gradivom,
- organizacijo izvedbe,
- kako dobro ocenjujejo lastne kompetence v zvezi z uporabo vprašalnika SVOS v praksi,
- ali je SVOS koristen pripomoček pri delu z udeleženci programov socialne aktivacije in kako ga nameravajo vključiti v svoje delo s to ciljno skupino,
- katere predloge za izboljšanje usposabljanja bi imeli.

³ Ocenjevalna lestvica od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo nezadovoljen, 5 pa zelo zadovoljen.

2. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov v okviru sistema KATIS

2.1. Uvod

Sistem KATIS – Katalog programov nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja predstavlja zbirnik in preglednico izobraževanj vsakega posameznika, katerega upravljavec je MIZŠ.

Z vsemi objavljenimi programi je dostopen na povezavi <https://lim3.mss.edus.si/katis/Uvodna.aspx>, aplikacija deluje v vseh brskalnikih in je z geslom dostopna vsem strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju.

V njem so objavljeni programi kariernega razvoja, ki omogočajo kontinuiran profesionalni razvoj strokovnih delavcev, usposabljanje za izvajanje novih javnoveljavnih programov vzgoje in izobraževanja in doseganje ciljev novih učnih načrtov oziroma katalogov znanj in izpitnih katalogov, nenehno posodabljanje disciplinarnega, strokovnega in profesionalnega znanja, seznanjanje z učinkovitimi vzgojno-izobraževalnimi praksami in uspešnimi pristopi za profesionalno obvladovanje vzgojno-izobraževalnega procesa ter povečanje njegove učinkovitosti. Gre za programe profesionalnega usposabljanja, tematske konference, izredne in projektne programe.

Strokovne sodelavce [preko spletne aplikacije KATIS](#) na izobraževanje prijavijo ravnatelji oz. direktorji vzgojno-izobraževalnega zavoda, kjer so zaposleni.

2.2. Zbiranje podatkov

V analizo smo vključili podatke evalvacij 11 izpeljav usposabljanja in spopolnjevanja. Udeleženci so oddali svojo oceno preko evalvacijskega vprašalnika v spletnem portalu KATIS. Tako udeleženci kot izvajalci programov lahko dostopajo do Kataloga programov nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja, kjer so objavljeni vsi programi usposabljanja in spopolnjevanja, ki jih ACS izvaja v sklopu projekta, sofinanciranega preko Evropskega socialnega sklada.

2.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika

Evalvacijski vprašalnik je enoten za vse programe usposabljanj in spopolnjevanj ter vključuje vprašanja oz. vnaprej pripravljene trditve, ki se delijo na pet vsebinskih sklopov:

1. V prvem vsebinskem sklopu Ocena izvedbe celotnega programa so udeleženci na 9-stopenjski lestvici ocenjevali tri vidike izvedbe celotnega programa, in sicer:
 - vsebino in metode dela,
 - uporabnost programa ter
 - organizacijo in izvedbo programa.

Pri vsakem od zgoraj navedenem vidiku so imeli možnost podati mnenje o strinjanju z navedenimi trditvami, pri čemer je ocena 1 pomenila, da se s trditvijo nikakor niso strinjali, 9 pa, da so se s trditvijo popolnoma strinjali.

2. V drugem vsebinskem sklopu Ocena dela predavateljev so udeleženci ravno tako na 9-stopenjski lestvici ocenjevali delo predavatelja, pri čemer je ocena 1 pomenila, da delo predavatelja ocenjujejo kot nezadovoljivo, 9 pa da njegovo delo ocenjujejo kot odlično.

3. Pri tretjem sklopu Motiv za udeležbo na programu so udeleženci ocenjevali vnaprej navedene motive in med njimi izbrali tistega, ki je po njihovi oceni najmočnejše vplival na to, da so se odločili za udeležbo na programu. Odločali so se lahko med naslednjimi motivi:
 - osebna želja po pridobitvi novega znanja, po izmenjavi izkušenj, primerov dobre prakse z drugimi,
 - zahteva delovnega mesta oziroma vodstva,
 - pridobitev možnosti za napredovanje,
 - stik s strokovnjaki, ohranjanje in navezovanje novih profesionalnih stikov.
4. Naslednji vsebinski sklop Demografske značilnosti je namenjen pridobivanju demografskih podatkov o udeležencih kot so: spol, stopnja izobrazbe, pridobljen naziv na področju vzgoje in izobraževanja, področje opravljanja vzgojno-izobraževalnega dela ter regija zaposlitve.
5. Novost, ki jo z letom 2021 omogoča evalvacijski vprašalnik v KATIS-u, pa je možnost vnosa treh dodatnih vprašanj izvajalca programa, ki so odprtega tipa. Dodatna vprašanja, na katera so udeleženci podali svoje mnenje o izvedenem programu, so naslednja:
 - Imate kakšen predlog, kako bi lahko še izboljšali izobraževanje na daljavo v programu, ki ste se ga udeležili?
 - Kaj ste pogrešali oz. katere vsebine bi še potrebovali za svoje delo?
 - Nam morda želite sporočiti še kaj v zvezi z izvedenim usposabljanjem?

3. Metodologija zbiranja podatkov v sklopu spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS

3.1. Uvod

V tem poglavju predstavljamo podatke, ki smo jih pridobili na podlagi izpisov iz [spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS](#). Aplikacijo smo razvili z namenom, da omogočimo učinkovitejše in racionalnejše načrtovanje, izvajanje in spremljanje andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, izdajo in evidenco potrdil ter osnovne statistične izpise o udeležencih v izobraževalnih programih ACS ter izvedenih programih (modul Statistike).

Modul [Statistike](#) je razdeljen v dva sklopa: v prvem dostopamo do podatkov o udeležencih, vključenih v programih ACS, v drugem pa do podatkov o izvedbah programov.

3.2. Podatki o udeležencih

Podatke o udeležencih v programih ACS obdelujemo glede na naslednje kriterije:

- vključeni⁴ ali usposobljeni⁵,
- obdobje: vsa leta ali posamezno leto (od 2017 dalje),
- izvedba: vse izvedbe, glede na vrsto programa⁶, posamezno izvedbo, vir financiranja in projekt ESS.

⁴ Status VKLJUČENI pomeni, da se je udeleženec vključil v program usposabljanja ali spopolnjevanja in bil prisoten najmanj 1PU, ni pa zaključil celotnega programa in nima pogojev za pridobitev potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

⁵ Status USPOSOBLJENI pomeni, da se je udeleženec v program usposabljanja ali spopolnjevanja in izpolnil vse pogoje za pridobitev potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju ter pridobil potrdilo.

⁶ Programe delimo na splošne andragoške programe in programe za posebne vloge v andragoškem delu. Več o tem na spletni povezavi https://izobrazevanje.acs.si/programoteka_as/.

Glede na izbrane kriterije lahko nadalje ločimo izpise udeležencev po:

- programih,
- izvedbah in
- viru financiranja.

Podatke o udeležencih lahko obdelujemo tudi po:

- spolu,
- starosti,
- stopnji izobrazbe,
- vrsti izobrazbe,
- pedagoško-andragoški izobrazbi,
- strokovnem izpitu,
- zaposlitvenem statusu,
- vrsti organizacije,
- regiji organizacije.

3.3. Podatki o izvedbah programov

Podatke o izvedbah programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja obdelujemo glede na:

- obdobja: vsa leta ali posamezno leto (od leta 2017 naprej),
- izvedbe: vse izvedbe, glede na vrsto programa, vir financiranja in projekt ESS.

Posamezne izpise programov lahko ločimo po:

- izvedbah,
- programih.

Podatke o programih lahko prikazujemo tudi po:

- vrsti izvedenih programov (splošno-andragoški programi ali programi za posebne vloge v andragoškem delu),
- temeljnem usposabljanju ali spopolnjevanju in
- viru financiranja.

V skladu s slovensko zakonodajo o varovanju osebnih podatkov (ZVOP-1), Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov ter Politiko zasebnosti so podatki obdelani v anonimizirani obliki, iz katere identiteta posameznika ni razvidna.

V nadaljevanju predstavljamo podatke o številu vključenih udeležencev in izvedenih programih v izbranem letu.

II. ANALIZA PODATKOV O VKLJUČENIH UDELEŽENCIH IN IZVEDENIH PROGRAMIH ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA

Kot smo že zapisali v predhodnem poglavju, nam spletna aplikacija IZO ACS v okviru modula **Statistike** omogoča spremljanje in obdelavo podatkov po različnih kriterijih o udeležencih, ki se na ACS vključujejo v različne programe usposabljanja in spopolnjevanja. Udeleženci so opredeljeni glede na status, in sicer na **vključene** in **usposobljene**.

Status **vključeni** pomeni, da se je udeleženec vključil v program usposabljanja ali spopolnjevanja in bil prisoten najmanj 1PU, ni pa zaključil celotnega programa in ni dosegel pogojev za pridobitev potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

Status **usposobljeni** pomeni, da se je udeleženec vključil v program usposabljanja ali spopolnjevanja, izpolnil vse pogoje za pridobitev potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju in pridobil potrdilo.

4. Analiza podatkov o vključenih udeležencih v programe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja

V programe usposabljanja in spopolnjevanja, ki smo jih izpeljali v letu 2021, se je vključilo 1111 udeležencev, usposobilo se jih je 995 oz. smo izdali toliko potrdil o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju, kar predstavlja 90% vseh vključenih. V primerjavi z letom 2020 se je delež vključenih povečal za 8%, tudi delež usposobljenih (oz. izdanih potrdil) se je povečal za kar 18% - to gre predvsem na račun programov, ki smo jih izpeljali konec novembra ali v decembru 2020, potrdila pa izdali v letu 2021.

Zaradi epidemije COVID-19 smo nadaljevali z izvajanjem usposabljanj in spopolnjevanj na daljavo oz. v kombinirani obliki e-izobraževanja in samostojnega dela/učenja. Nekaj programov smo takoj, ko je bilo to mogoče, izvedli tudi v živo, v prostorih ACS ali izven. Zaradi zagotavljanja varne razdalje med udeleženci in predavateljem smo bili na ACS glede števila udeležencev omejeni na največ 15 udeležencev.

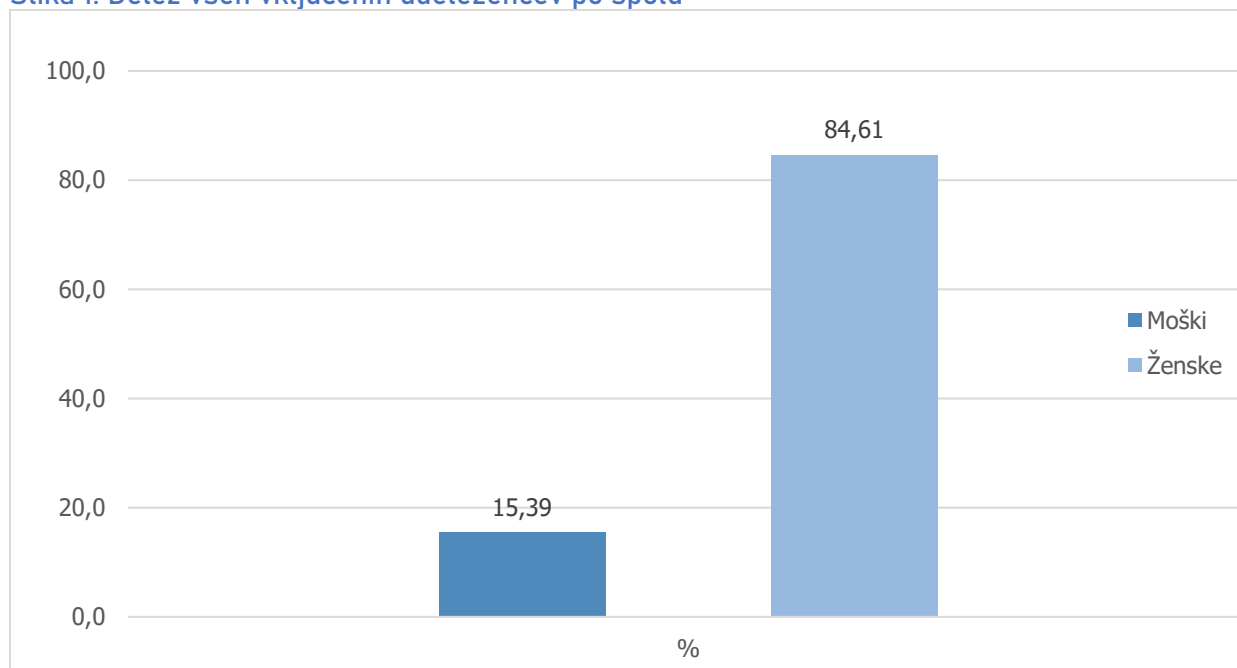
Večino programov temeljnega usposabljanja in spopolnjevanja smo izvajali preko videokonferenčnega sistema Zoom⁷, interna usposabljanja za zaposlene ACS pa smo organizirali preko videokonferenčnega sistema MS Teams⁸.

⁷ ZOOM je spletna platforma za avdio in video komunikacijo, ki se uporablja za organiziranje sestankov, izobraževanj, delavnic in drugih oblik sodelovanja. Uporabniki, ki želijo organizirati svoje delavnice ali izobraževanja, se morajo pred tem registrirati. Uporabnik, ki se želi samo pridružiti srečanju, ne potrebuje uporabniškega računa. Slediti mora le povezavi na virtualno "sobo", ki jo prejme od organizatorja srečanja.

⁸ Microsoft Teams je lastniška platforma za poslovno komunikacijo, ki jo je razvil Microsoft kot del družine izdelkov Microsoft 365. Ponuja klepet v delovnem prostoru in videokonference, shranjevanje datotek in integracijo aplikacij.

Tudi v letu 2021 med udeleženci naših usposabljanj in spopolnjevanj močno prevladujejo predstavnice ženskega spola. V primerjavi s preteklim letom se je delež žensk povečal za dobra 2 odstotka.

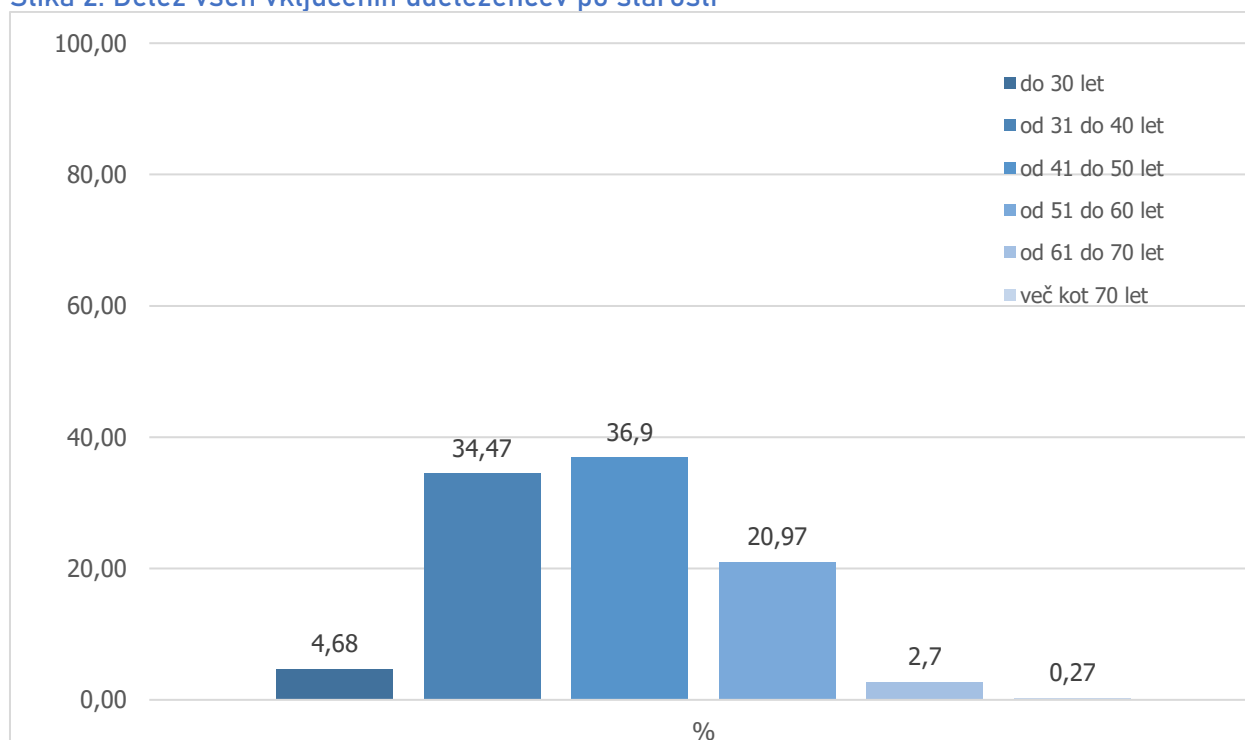
Slika 1: Delež vseh vključenih udeležencev po spolu

N = 1111, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Na spodnji sliki prikazujemo delež vseh vključenih v različne programe izobraževanja glede na starost. V primerjavi s preteklim letom se je za 5% povečal delež starih med 51 in 60 let, zmanjšal pa se je delež starih med 31 in 40 ter med 61 in 70 let (slaba 2%). Preostali deleži ostajajo približno enaki.

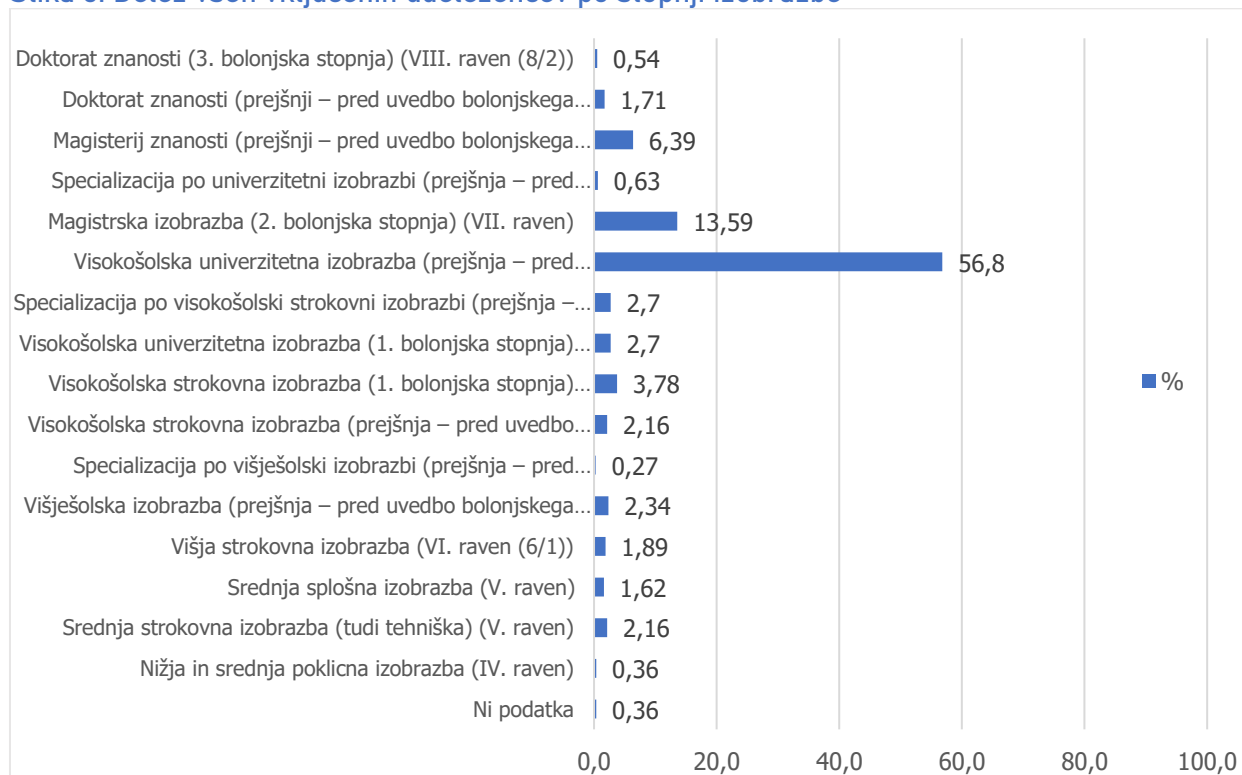
Slika 2: Delež vseh vključenih udeležencev po starosti

N = 1111, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Več kot polovica vseh vključenih v letu 2021 je imela visokošolsko univerzitetno izobrazbo (pred uvedbo bolonjskega študija) – ta se je zvišal za 4% glede na preteklo leto. Za 2% se je zvišal tudi delež vključenih z magistrsko izobrazbo (2. bolonjska stopnja). Delež vključenih z magisterijem in doktoratom znanosti se je zmanjšal za slab odstotek.

Slika 3: Delež vseh vključenih udeležencev po stopnji izobrazbe

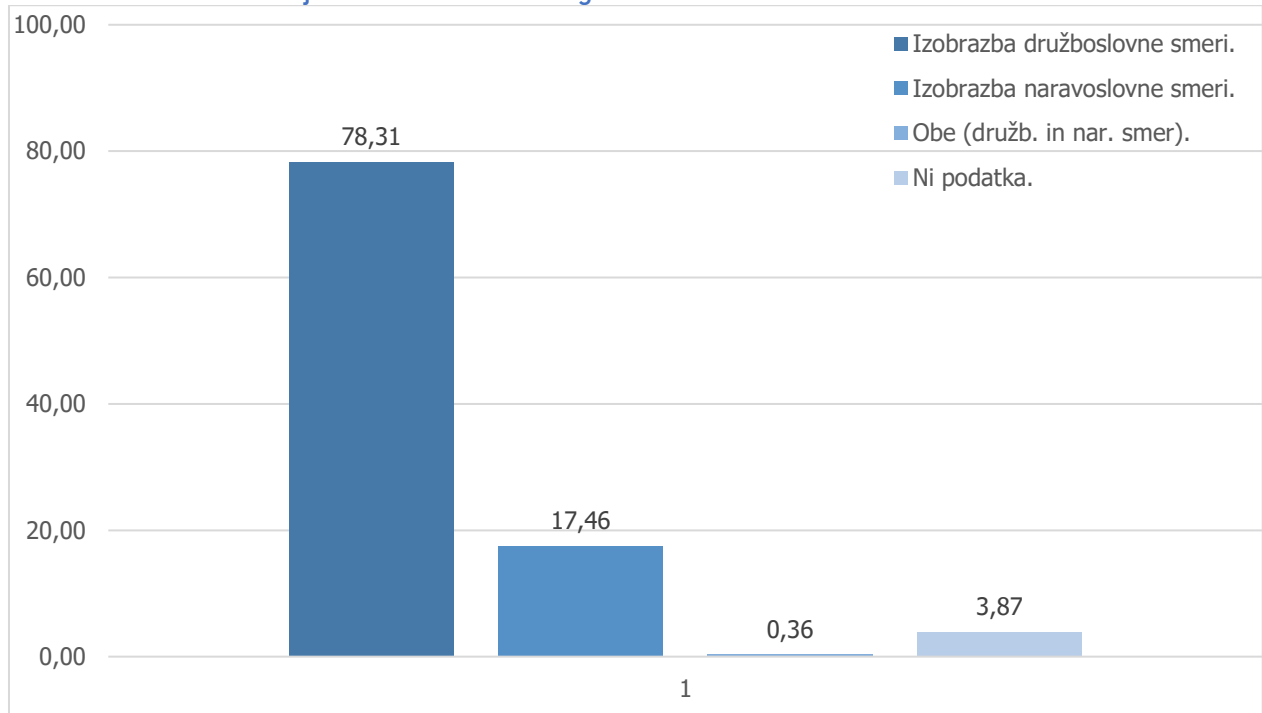

N = 1111, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

V primerjavi z letom 2020 ostaja delež najmanj vključenih po stopnji izobrazbe enak - gre za predstavnike z doktoratom znanosti 3. bolonjske stopnje ter tiste z nižjo in srednjo poklicno izobrazbo (ta se je zmanjšal za slaba pol odstotka). 0,36% vključenih nam podatka⁹ o doseženi stopnji izobrazbe ni podalo (sicer se je ta v primerjavi z letom 2020 zmanjšal za dober odstotek, kar pomeni, da nam je uspelo pridobiti podatek o stopnji izobrazbe). Preostali podatki o stopnji izobrazbe vključenih so razvidni iz slike 3.

⁹To so udeleženci, za katere smo organizirali in izpeljali programe v njihovi organizaciji oz. podjetju – ti so prejeli natisnjene obrazce, v katere so ročno vpisovali svoje podatke in nam jih posredovali po pošti, zato jih nismo mogli naknadno zaprositi, da jih dopolnijo. Predvidevamo, da nam nekaterih podatkov niso želeli razkriti. Podatke smo nato vnesli v spletno aplikacijo IZO ACS.

Slika 4: Delež vseh vključenih udeležencev glede na vrsto izobrazbe

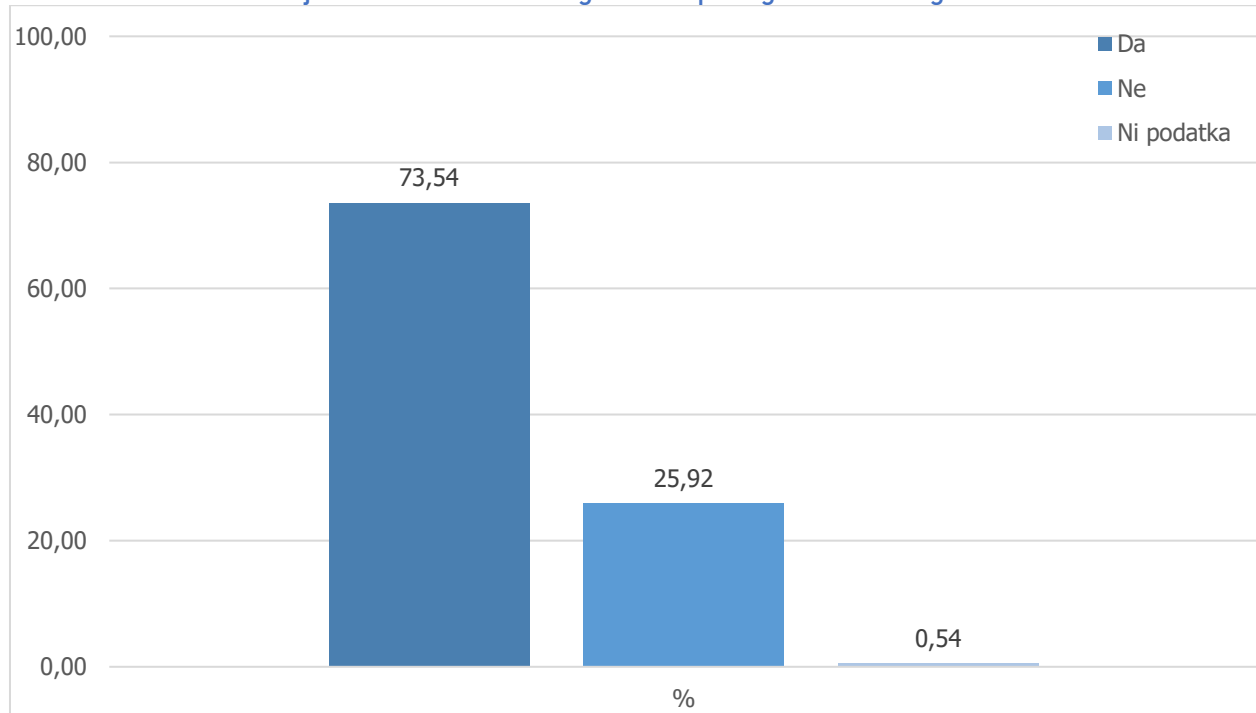
N = 1111, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Delež vključenih z izobrazbo družboslovne smeri se je v primerjavi z letom poprej povečal za skoraj 3% – ti predstavljajo dobre tri četrtine vseh. Slaba petina je imela izobrazbo naravoslovne smeri, izobrazbo obeh smeri pa je imelo le 0,36% vključenih. Skoraj 4% vključenih nam ni zaupalo podatka o smeri izobrazbe (predvidevamo, da je razlog za to enak kot pri stopnji izobrazbe) – v primerjavi z letom 2020 se je ta delež zmanjšali za odstotek.

Iz slike na naslednji strani je razvidno, da je imelo skoraj tri četrtne vseh vključenih pridobljeno pedagoško-andragoško izobrazbo, dobra četrtina pa ne. Tudi na to vprašanje nam pol odstotka vključenih ni odgovorilo¹⁰.

¹⁰ To so udeleženci, za katere smo organizirali in izpeljali programe v njihovi organizaciji oz. podjetju – ti so prejeli natisnjene obrazce, v katere so ročno vpisovali svoje podatke in nam jih posredovali po pošti, zato jih nismo mogli naknadno zaprositi, da jih dopolnijo. Predvidevamo, da nam nekaterih podatkov niso želeli razkriti. Podatke smo nato vnesli v spletno aplikacijo IZO ACS.

Slika 5: Delež vseh vključenih udeležencev glede na pedagoško-andragoško izobrazbo

N = 1111, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

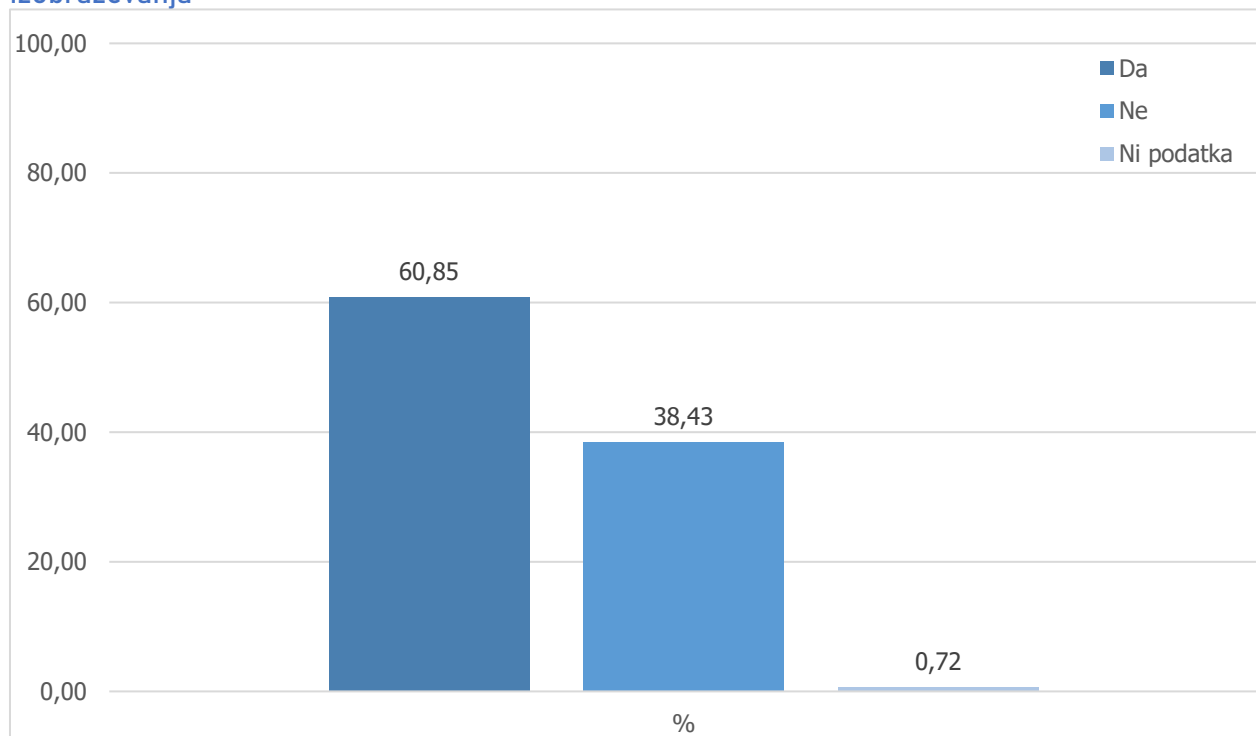
V primerjavi s preteklimi leti opazamo trend porasta deleža vključenih s pedagoško-andragoško izobrazbo (PAI), in sicer za skoraj 24%; leta 2019 je bil delež 55%, leta 2020 pa 70%. Za 4% se je zmanjšal delež vključenih brez PAI, ravno tako nam je za odstotek vključenih uspelo pridobiti podatek o PAI.

Ravno tako se je povečal tudi delež tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit¹¹ na področju vzgoje in izobraževanja, in sicer za 6%, v primerjavi z letom 2019 pa za kar 20%. Posledično se je v obeh letih zmanjšal delež tistih brez strokovnega izpita.

¹¹ Strokovni izpit je eden od pogojev za opravljanje vzgojno-izobraževalnega in drugega strokovnega dela v javnih vzgojo-izobraževalnih organizacijah. Opravljajo ga lahko kandidati, ki so delovne izkušnje pridobili kot pripravniki na področju vzgoje in izobraževanja, in kandidati, ki so delovne izkušnje pridobili z vzgojno-izobraževalnim delom v vrtcu oziroma šoli.

Več na <https://www.gov.si teme/strokovni-izpit-za-strokovne-delavce-v-vzgoji-in-izobrazevanju/>.

Slika 6: Delež vseh vključenih udeležencev glede na strokovni izpit na področju vzgoje in izobraževanja

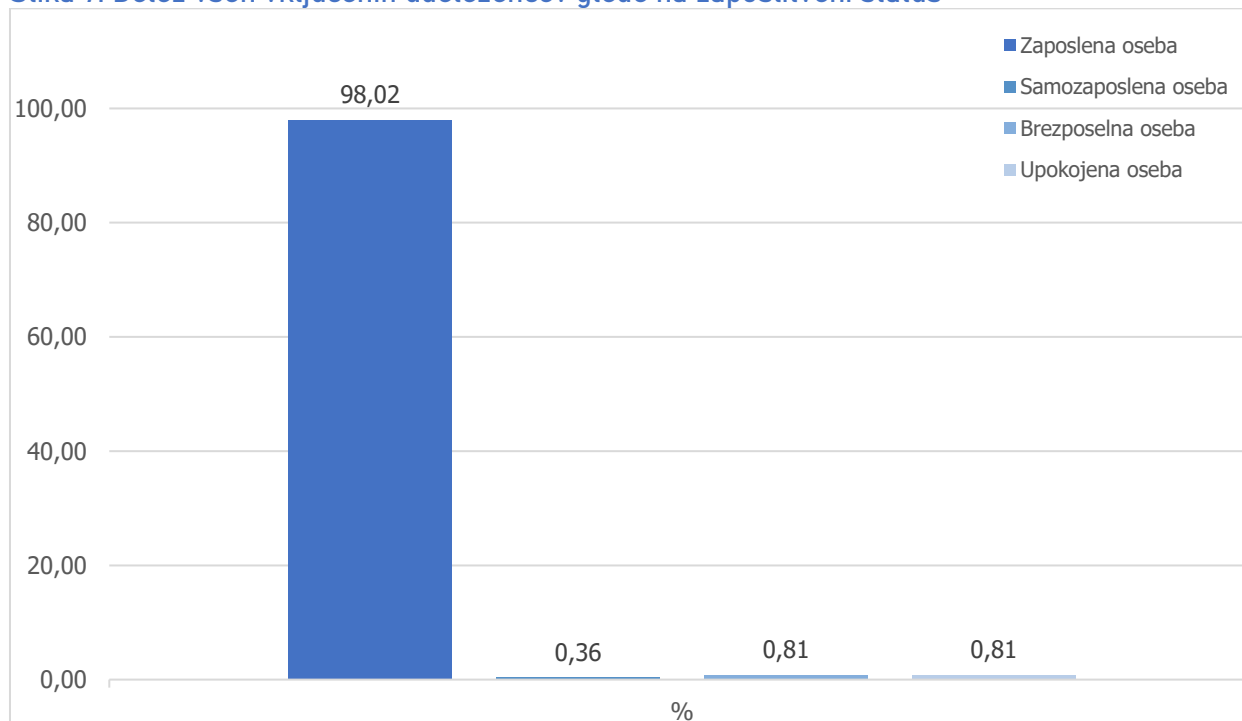
N = 1111, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Delež tistih, ki nam tega podatka takrat niso želeli posredovati, se je v primerjavi s preteklim letom ravno tako zmanjšal za dobra 2%, od leta 2019 pa za kar 9%.

S pomočjo e-prijavnice, ki se nahaja na portalu Moj ACS spopolnjevanje in preko katere se udeleženci prijavijo na razpisani program, smo se izognili posredovanju pomanjkljivih podatkov.

Iz slike 7, kjer je prikazan delež vseh vključenih udeležencev glede na zaposlitveni status lahko ugotovimo, da je imelo v letu 2021 zaposlitev kar 98% udeležencev, ostalih je bilo manj kot odstotek - delež samozaposlenih oseb je v primerjavi z letom 2020 padel za skoraj odstotek, ravno tako sta se za dober odstotek znižala deleža brezposelnih in upokojenih.

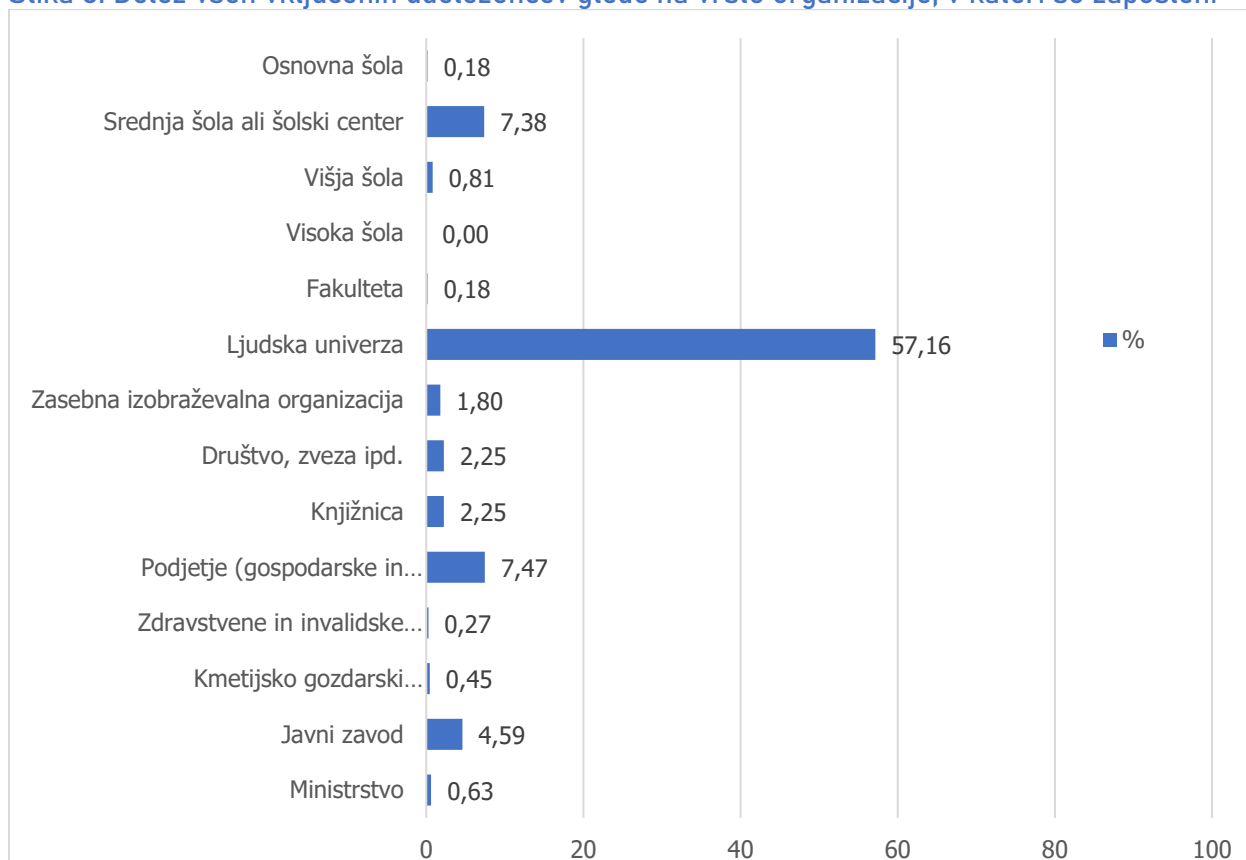
Slika 7: Delež vseh vključenih udeležencev glede na zaposlitveni status

N = 1111, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

V nadaljevanju nas je zanimalo tudi, kje so naši udeleženci zaposleni, podatek je razviden iz slike 8 na naslednji strani.

Slika 8: Delež vseh vključenih udeležencev glede na vrsto organizacije, v kateri so zaposleni

N = 1111, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

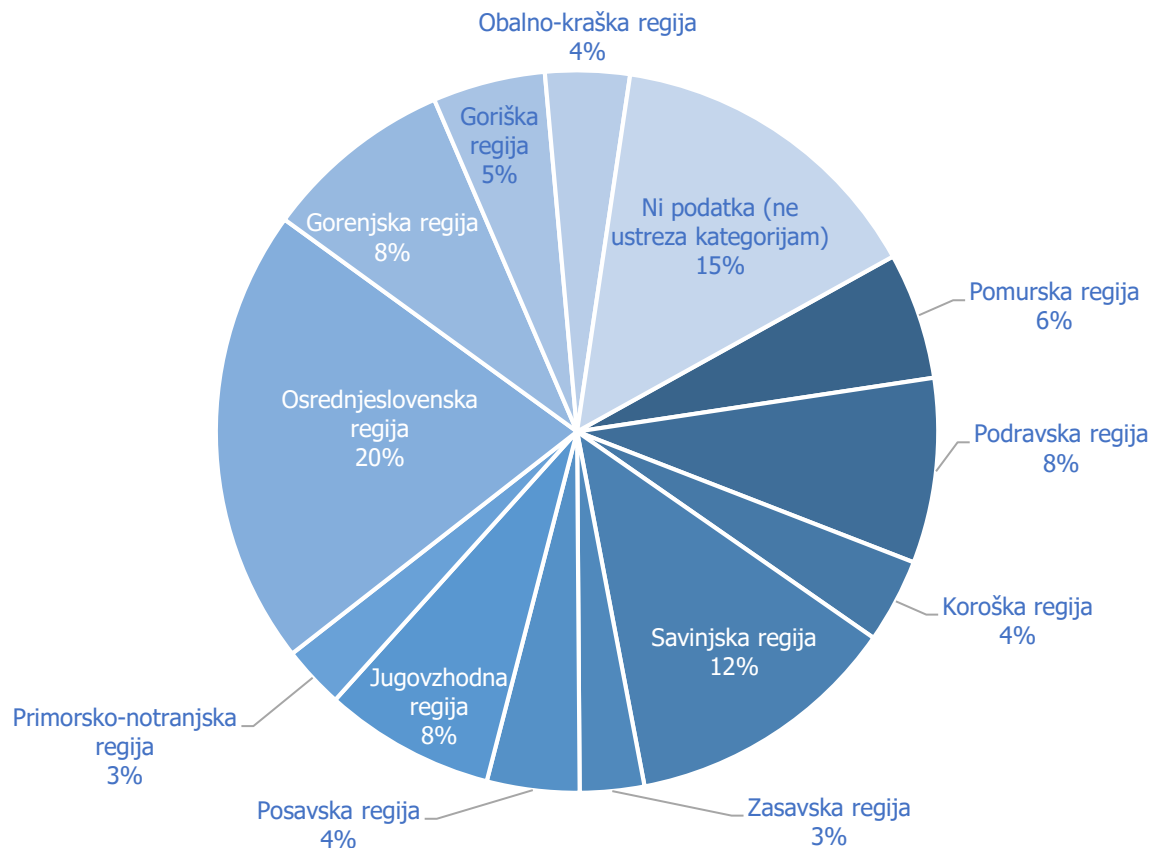
Ugotavljamo, da številčno še vedno prevladujejo udeleženci, ki so zaposleni na ljudskih univerzah (več kot polovica vseh) – ta delež se je v letu 2021 povečal za 8%. Od leta 2021 dalje se svetovalna dejavnost, ki je pred tem potekala v svetovalnih središčih ISIO ter v organiziranih središčih za samostojno učenje (SSU), izvaja kot javna služba, kar vpliva na porast udeležbe strokovnih delavcev iz ljudskih univerz, saj se te dejavnosti večinoma izvajajo na ljudskih univerzah. Sledijo zaposleni v podjetjih (7,47%) in srednjih šolah ali šolskih centrih (7,38%) - pri obeh ciljnih skupinah opazamo trend upadanja udeležbe.

Delež zaposlenih v javnih zavodih je v primerjavi s preteklima letoma upadel za več kot polovico (5%), za dober odstotek se je povečal delež zaposlenih v knjižnicah.

Najmanj smo sodelovali z osnovnimi in višjimi šolami, s fakultetami, zdravstvenimi in invalidskimi organizacijami ter kmetijsko-gozdarskimi zavodi, v izobraževanja pa se niso vključili zaposleni iz visokošolskih zavodov.

V zadnjih letih opazamo, da delež udeležencev iz nekaterih organizacij, ki se vključujejo v naše programe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, narašča, zato smo dodali novo kategorijo Ministrstvo.

Slika 9: Delež vseh vključenih udeležencev glede na regijo organizacije, v kateri so zaposleni

N = 1111, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

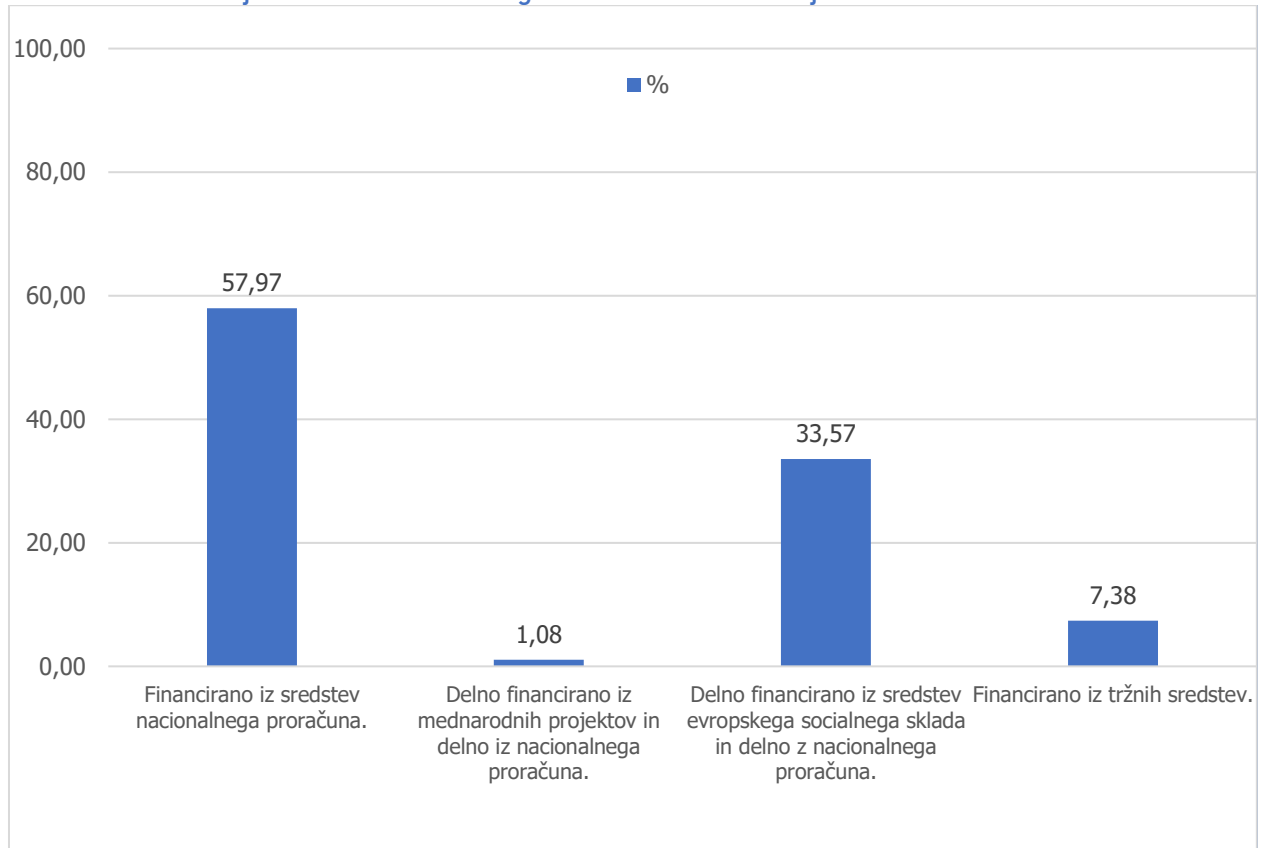
Glede na regijo organizacije, v kateri so udeleženci zaposleni, so prevladovali vključeni iz Osrednjeslovenske regije (20%). Sledijo udeleženci Savinjske regije (12%), Gorenjske, Jugovzhodne in Podravske regije (8%), Pomurske regije (6%) in Goriške regije (5%). Najmanjši delež vključenih je bilo zaposlenih v Posavski, Koroški in Obalo-kraški regiji (vse po 4%) ter Primorsko-notranjski in Zasavski regiji (3%).

Za 15% vključenih udeležencev nismo prejeli podatka¹² o regiji, v kateri se nahaja organizacija, v kateri so zaposleni. Ta delež se je v primerjavi s preteklim letom povečal za 3%. Razlog je v tem, da so nam posredovali podatke o domačem naslovu in ne naslovu organizacije, v kateri so zaposleni, zato ni bilo možno pridobiti tega podatka.

Na koncu nas je še zanimalo, kako je delež vključenih razporejen glede na vir financiranja. To ponazarjamo v sliki 10.

¹² V kategorijo Ni podatka so zajeti brezposelni, upokojeni, študentje, udeleženci, ki so se v usposabljanja in spopolnjevanja vključili individualno, in ne preko organizacije.

Slika 10: Delež vključenih udeležencev glede na vir financiranja

N = 1111, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

V primerjavi z letom 2019, ko je bil največji delež vključenih v programe, financirane iz tržnih sredstev (36,8%), se je v letu 2020 zaradi vsesplošne situacije v svetu, povezane s pandemijo COVID-19, le-ta zmanjšal za slabo četrtno, v letu 2021 pa je bil delež vključenih le 7%. Tržna sredstva večinoma pridobivamo na podlagi sodelovanja s podjetji, ki se v letu 2021 niso pogosto odločala za izobraževanje na daljavo, saj se, kadar gre za andragoške vsebine, odločajo za izvedbo v živo - tak način izvedbe je za zaključene skupine v organizacijah in podjetjih že ustaljena praksa.

Za dobrih pet odstotkov se je povečal delež vključenih v programe, financirane iz sredstev nacionalnega proračuna; k temu so prispevale izvedbe na daljavo, izpeljali smo tudi nekaj dodatnih programov usposabljanja in spopolnjevanja za zaposlene na ACS. Približno enak ostaja delež vključenih v programe, ki so delno financirani iz sredstev ESS. V letu 2021 smo izvedli tudi programe, delno financirane iz mednarodnih projektov in delno iz nacionalnega proračuna.

5. Analiza podatkov o izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja

Programne delimo v dva vsebinska oz. programska sklopa:

- programi splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo,
- programe usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu.

Preglednica 1: Število izvedb programov usposabljanja in spopolnjevanja po sklopih

Program usposabljanja oz. spopolnjevanja	Število izvedb	Odstotek
Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	19	42,22
Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu	26	57,77
SKUPAJ VSE IZVEDBE	45	100,00

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

V letu 2021 smo izpeljali 45 izvedb 29 različnih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, kar pomeni, da smo nekatere programe izpeljali večkrat.

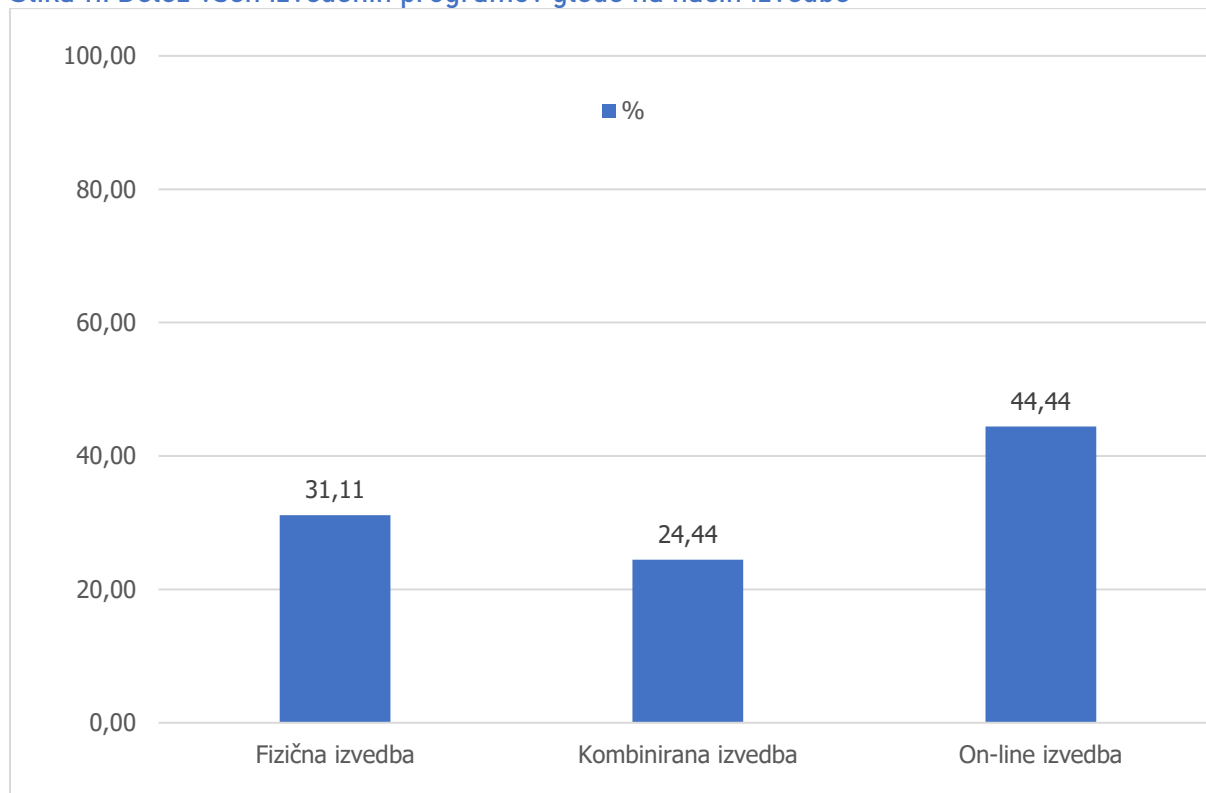
V primerjavi z letom 2020, ko smo izpeljali 56 izvedb 36 različnih programov, smo jih imeli v letu 2021 za petino manj – zaradi epidemioloških razmer je bilo manj izvedb, financiranih iz tržnih sredstev, saj si podjetja in organizacije večino izobraževanj želijo izpeljati v živo.

5.1. Programi splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo

Programi, ki jih poimenujemo tudi splošno andragoški, so programi, ki so namenjeni izobraževalcem odraslih, s katerimi lahko pridobijo in dopolnijo svoja andragoškega znanja, se seznanijo z novostmi pri delu z odraslimi, pridobijo praktične spretnosti in izmenjajo izkušnje.

Zaradi pandemije COVID-19 smo več kot polovico programov (69%) izpeljali na daljavo, v obliki e-izobraževanja (**on-line izvedba**¹³; 44%) ali v **kombinirani izvedbi**¹⁴ s samostojnim delom oz. učenjem (24%). V živo oz. v prostorih ACS ali izven (**fizična izvedba**¹⁵) smo izvedli manj kot tretjino programov.

Slika 11: Delež vseh izvedenih programov glede na način izvedbe

N = 45, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Iz preglednice 2 na naslednji strani je razvidno, da smo v 2021 v sklopu programov splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo organizirali 15 različnih programov andragoškega spopolnjevanja. Nekatere smo izpeljali večkrat - program Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja trikrat, program Timski coaching in Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij po dvakrat. Preostale programe smo izpeljali po enkrat, nekatere izmed njih smo zaradi potreb po znanju in izkušnjah izobraževanja na daljavo ter uporabe različnih spletnih orodij v podporo izvajanju e-izobraževanj, pripravili na novo.

Tako smo skupaj izpeljali 19 delavnic, kar predstavlja 42% vseh izvedenih programov. Programa, ki smo ju izpeljali večkrat, smo organizirali za zaključene skupine v podjetjih, s katerimi sodelujemo že več kot 25 let.

¹³ On-line izvedba pomeni, da usposabljanje v celoti poteka na daljavo kot e-izobraževanje v Zoom ali MS Teams. Na podlagi priporočil za izobraževanje na daljavo programe izpeljujemo več dni, v trajanju do 4PU na dan.

¹⁴ Kombinirana izvedba pomeni, da del usposabljanja poteka na daljavo kot e-izobraževanje v Zoom ali MS Teams, del pa opravijo v spletni učilnici Moodle kot samostojno delo oz. učenje.

¹⁵ Fizična izvedba pomeni izvedba usposabljanja v živo, v prostorih ACS ali izven.

Preglednica 2: Število izvedb programov splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo

št.	Sklop / Področje	Program usposabljanja oz. spopolnjevanja	Število izvedb
Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo			
1	Splošno andragoško	Kako s pomočjo različnih IKT orodij komunicirati in nastopati na daljavo	1
2		Načrtovanje in organizacija dela izobraževalca odraslih	1
3		Obrnjeno učenje in sodobni pristopi k učenju	1
4		Razvijanje poklicne identitete izobraževalca odraslih	1
5		Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja	3
6		Timski coaching	2
7		Ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika in okolja	1
8		Uporaba IKT orodij za dejavno sodelovanje udeležencev pri izobraževanju na daljavo	1
9		Uporaba sodobnih spletnih omrežij in informacij za učinkovitejše delo izobraževalcev odraslih	1
10		Usposabljanje o naprednih funkcijah MS Teams za izobraževalne namene	1
11		Učinkovita komunikacija in odzivanje na konfliktne situacije v skupinah odraslih udeležencev	1
12		Učinkovita uporaba spletnega omrežja LinkedIn	1
13		Učinkovito usposabljanje in spopolnjevanje	1
14		Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij	2
15		Značilnosti izobraževanja odraslih	1
	Skupaj		19

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

5.2. Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu

V teh programih udeleženci pridobivajo specialistična andragoška znanja za opravljanje posebnih vlog v izobraževanju odraslih, npr. vodja in mentor študijskih krožkov, učitelj v programih pismenosti, svetovalec v svetovalnih središčih, svetovalec in mentor pri organiziranem samostojnem učenju, svetovalec za razvoj kakovosti izobraževanja odraslih idr. Praviloma gre za daljše programe, namenjene zaključenim skupinam izobraževalcev odraslih, ki želijo v svoje organizacije vpeljati enega ali več razvojnih projektov, ki jih je razvil ACS.

Strokovni sodelavci se tako usposabljujejo in spopolnjujejo na naslednjih vsebinskih področjih:

- na **področju kakovosti** usposabljammo strokovne delavce v izobraževanju odraslih za izpeljavo samoevalvacije in razvoj kakovosti lastnega dela;
- v okviru **splošnega neformalnega izobraževanja** smo razvili različne projekte neformalnega izobraževanja in učenja, kot so študijski krožki in bralni študijski krožki, središča za samostojno učenje, borze znanja, program za mlajše odrasle (PUM in PUM-O) ter program usposabljanja za trajnostni razvoj;
- v programih na **področju pismenosti** strokovni delavci spoznavajo pomen pismenosti v današnji družbi, se seznanjajo z metodami dela z manj izobraženimi odraslimi, razvijajo spretnosti, ki jim bodo pomagale pri delu s posamezno ciljno skupino, itn;

- za svetovalce v svetovalnih središčih ter druge strokovne delavce v izobraževanju odraslih, ki delujejo kot svetovalci (področje **Svetovanje**) pripravljamo temeljno usposabljanje in stalna strokovna spopolnjevanja;
- na **področju vrednotenja** organiziramo usposabljanja in spopolnjevanja za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK.

Ves čas nudimo strokovno podporo izvajalcem, pripravljamo usposabljanja, spremljamo sistemsko umeščanje in skrbimo za njihov nadaljnji razvoj.

Preglednica 3: Število izvedb programov usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu

št.	Sklop / Področje	Program usposabljanja oz. spopolnjevanja	Število izvedb
Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu			
1	Kakovost	Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovosti	1
2		Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih	2
3		Temeljni program usposabljanja svetovalcev za razvoj kakovosti v izobraževanju odraslih	1
5	Neformalno	Spopolnjevanje za mentorje PUM-O	1
6		Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje	2
7	Pismenost	Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP)	1
8		Spopolnjevanje za učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle	1
9		Usposabljanje mentorjev v programu PUM-O za uporabo orodja SVOS	1
10		Usposabljanje strokovnih delavcev za razumevanje in prepoznavanje nizkih spretnosti pri odraslih	2
11	Svetovanje	Temeljno usposabljanje za svetovalce v središčih ISIO (Modul 1, Modul 2, Modul 3)	1
12		Temeljno usposabljanje za svetovalce v središčih ISIO (Modul 4)	1
13		Temeljno usposabljanje za svetovalce v središčih ISIO (Modul 5)	1
14		Spopolnjevanje svetovalcev v središčih ISIO	5
15	Vrednotenje	Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence	3
16		Stalno strokovno spopolnjevanje članov komisij NPK	3
	SKUPAJ		26

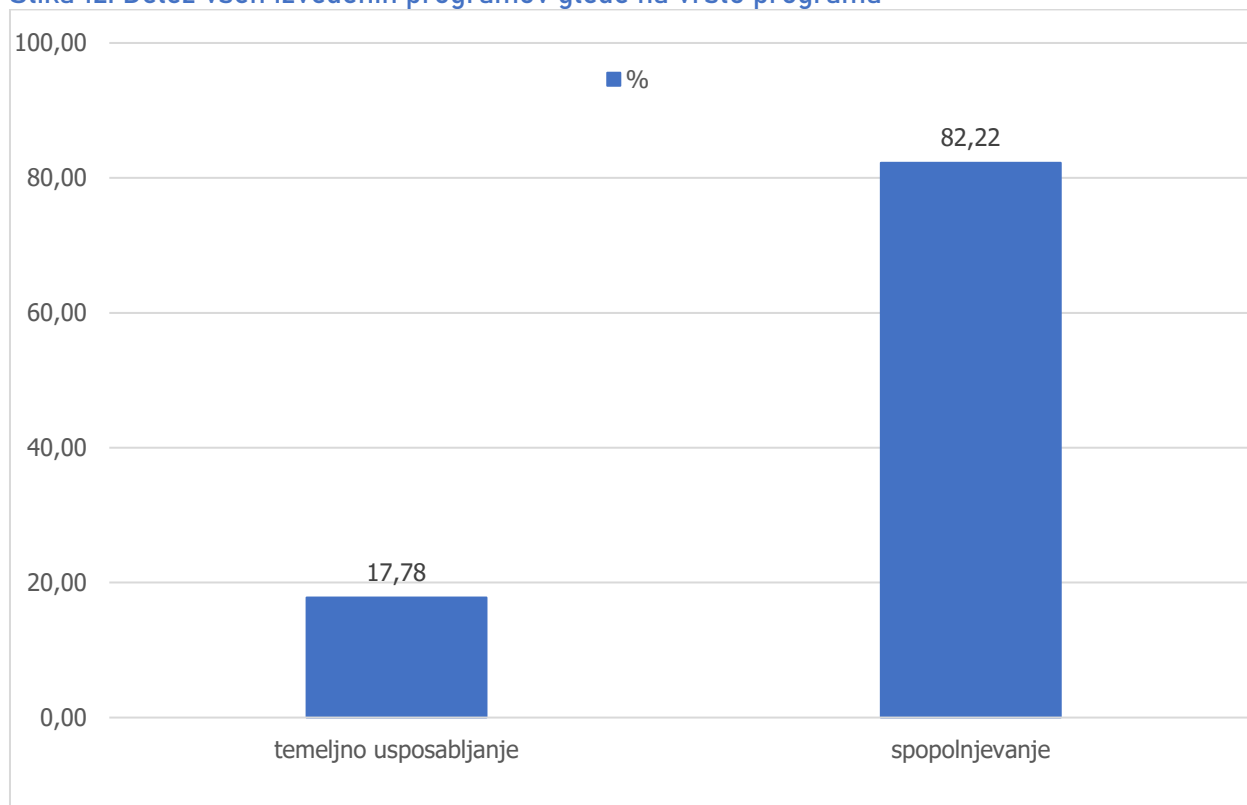
Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

V tem sklopu smo organizirali 26 izvedb različnih programov, kar predstavlja 58% vseh programov, izvedenih v letu 2021. Največ izpeljav, skupaj 8, smo imeli na področjih svetovanja, 6 izvedb različnih programov na področjih vrednotenja ter 5 na področju pismenosti. Na področju kakovosti smo izpeljali 4 različne delavnice, v sklopu neformalnega izobraževanja pa 3.

Največkrat, kar 5-krat, smo izvedli spopolnjevanje za svetovalce v središčih ISIO. Program Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence smo izpeljali 3x, enako toliko smo izpeljali 3 vsebinsko različne delavnice stalnega strokovnega spopolnjevanja članov komisij NPK.

Delež izvedenih programov glede na vrsto programa prikazujemo na sliki 12. Kar 82% izpeljanih programov je programov spopolnjevanja, kar pomeni, da gre za krajše programe v trajanju do 24 pedagoških ur in v katerih udeleženci svoje znanje nadgradijo, poglobijo ali se seznanijo z novostmi na področjih, ki jih opravljajo v svoji organizaciji.

Slika 12: Delež vseh izvedenih programov glede na vrsto programa

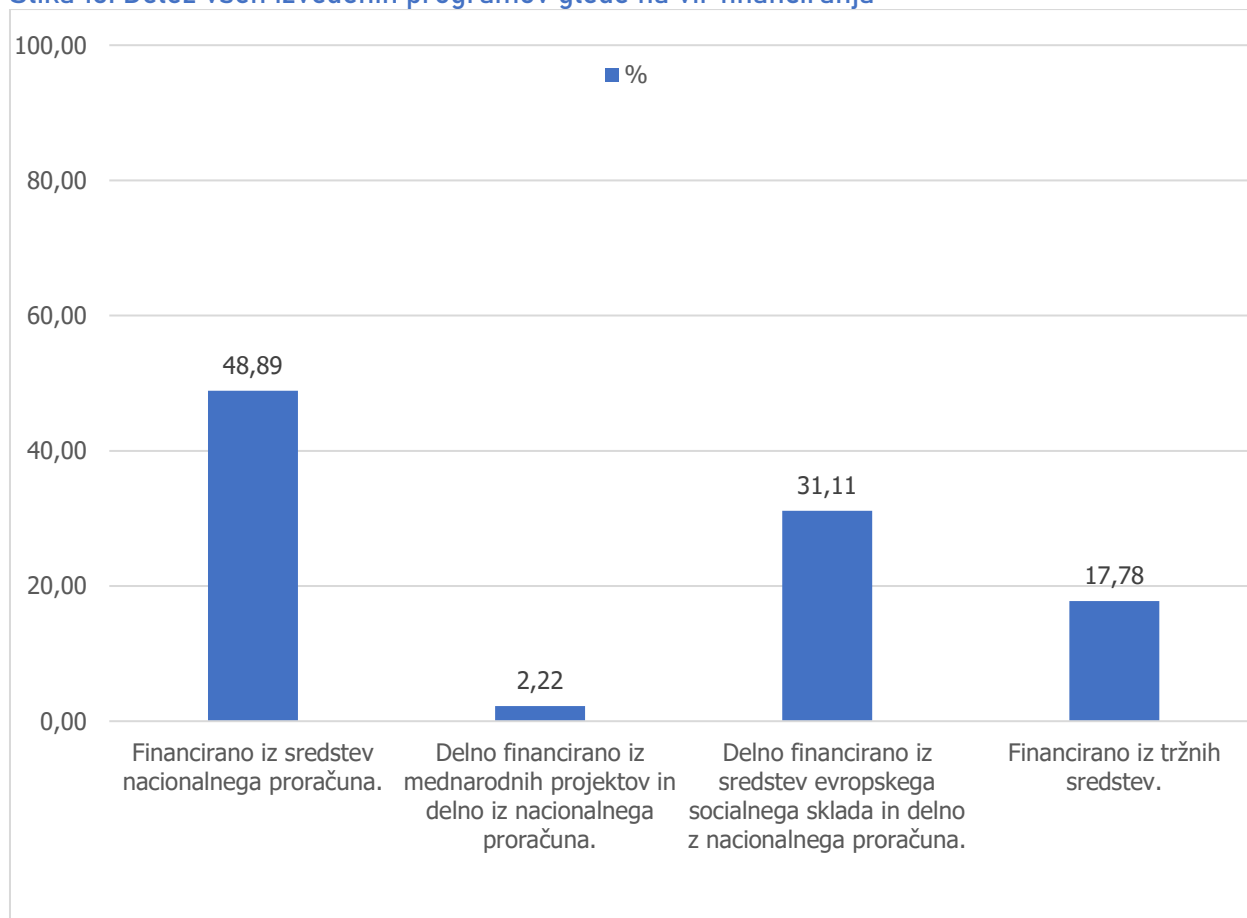

N = 45, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Programi temeljnega usposabljanja, ki predstavljajo 18% delež vseh izvedenih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2021, so namenjeni novo zaposlenim sodelavcem v organizacijah, ki izvajajo razvojne projekte ACS, v njih se usposobijo za nove vloge, ki jih bodo opravljali v sklopu svojega delovnega mesta (npr. svetovalci v svetovalnih središčih ISIO, svetovalci za kakovost) ali izven (npr. člani komisij NPK). Praviloma gre za programe, daljše od 24 pedagoških ur, v letu 2020 je najdaljši program temeljnega usposabljanja trajal 48 pedagoških ur.

Zanimal nas je tudi delež izvedenih programov glede na različne vire financiranja.

Slika 13: Delež vseh izvedenih programov glede na vir financiranja

N = 45, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Polovica izvedenih programov je bilo v letu 2021 financiranih iz sredstev nacionalnega proračuna. V primerjavi z letom 2020 je delež izvedenih programov, financiranih iz nacionalnega proračuna, narasel za 4% - zaradi pandemije COVID-19 smo pridobili dodatna sredstva in izpeljali usposabljanja za krepitev IKT kompetenc za zaposlene. Tretjina izvedenih programov je bila delno financirana iz nacionalnih sredstev, delno pa iz projektov ESS. Za skoraj petino vseh programov smo pridobili tržna sredstva, 2% programov je bilo delno financiranih iz mednarodnih projektov in delno iz nacionalnega proračuna.

V primerjavi z letom 2019, ko smo največ izvedb programov izpeljali s pomočjo tržnih sredstev (dobrih 45%), se je v 2020 zgodil preobrat in smo za približno enak odstotek izpeljali programe, financirane iz sredstev nacionalnega proračuna. Delež izvedenih programov s pomočjo ESS sredstev je v primerjavi z letom 2020 upadel za 4%.

III. ANALIZA PROGRAMOV, FINANCIRANIH IZ RAZLIČNIH VIROV

V naslednjih poglavjih podrobneje predstavljamo podatke o številu vključenih udeležencev in o izvedenih programih glede na vir financiranja. Programi usposabljanja in spopolnjevanja, ki jih analiziramo v tem poglavju, so v celoti ali delno financirani iz:

- javnih virov,
- iz projektov Evropskega socialnega sklada (ESS),
- mednarodnih projektov in
- tržnih virov.

6. Analiza programov, financiranih iz javnih virov

6.1. Splošno andragoški programi

6.1.1. Predstavitev podatkov in analiza evalvacijskih vprašalnikov

Izpeljali smo vse 4, v skladu z letnim načrtom dela načrtovane izvedbe, in sicer 3 programe iz naše redne ponudbe, program Kako s pomočjo različnih IKT orodij komunicirati in nastopati na daljavo pa smo v letu 2021 razvili in ga tudi pilotno izpeljali.

Zaradi epidemioloških razmer smo vse programe izpeljali na daljavo, preko videokonferenčnega sistema Zoom. Udeleženci so prihajali iz različnih izobraževalnih organizacij, v katerih opravljajo tudi zelo različne vloge.

Načrtovanih delavnic v skupnem trajanju 40 pedagoških ur se je vključilo 106 izobraževalcev odraslih.

Preglednica 4: Izobraževalni programi, financirani delno iz javnih virov

Ime programa	Št. izvedb	Trajanje v PU	Št. vključenih	Št. usposobljenih	Št. oddanih evalvacij
Načrtovanje in organizacija dela izobraževalca odraslih	1	8	26	24	24
Ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika in okolja	1	8	23	22	23
Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij	1	16	30	27	27
Kako s pomočjo različnih IKT orodij komunicirati in nastopati na daljavo	1	8	27	26	26
SKUPAJ	4	40	106	99	100

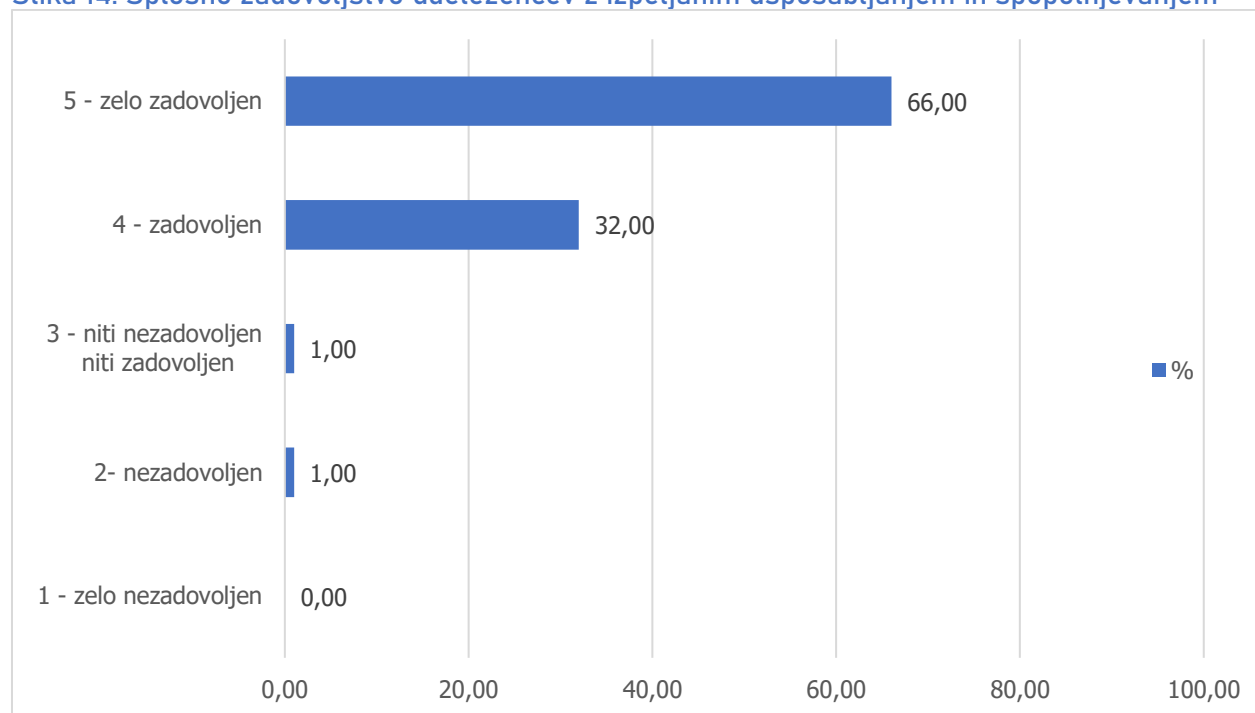
Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analize izpolnjenih evalvacijskih vprašalnikov v letu 2021.

Kot je razvidno iz zgornje preglednice, se je vseh 4 programov udeležilo skupaj 106 udeležencev, evalvacijske vprašalnike je izpolnilo 100 udeležencev, kar predstavlja dobrih 94 % vseh vključenih, odstotek manj vključenih pa je program tudi uspešno zaključilo.

V letu 2021 smo izpeljali enako število izobraževalnih programov kot v letu 2020, se je pa, sklepamo, zaradi izpeljave izobraževanj na daljavo, vanje vključilo skoraj za tretjino več udeležencev kot v letu 2020, ko smo jih imeli 72.

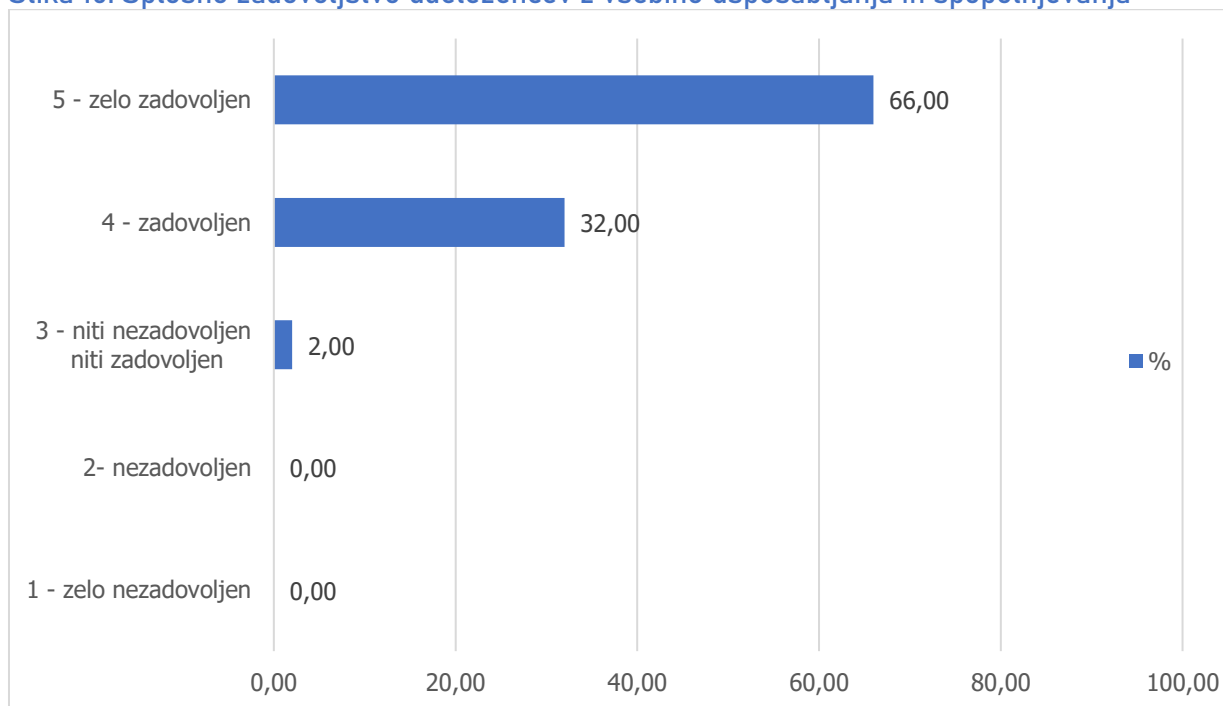
Slika 14: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem in spopolnjevanjem

N = 100, povprečna ocena: 4,6, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

98% vseh udeležencev je bilo na splošno zelo zadovoljnih ali zadovoljnih z izvedbami usposabljanja oz. spopolnjevanja na daljavo. Neopredeljen je ostal en udeleženec, en pa je bil z izvedbo nezadovoljen, razloga za nezadovoljstvo pa ni pojasnil. Povprečna ocena zadovoljstva z izpeljanimi usposabljanji in spopolnjevanji ostaja enaka kot v letu 2020, in sicer 4,6.

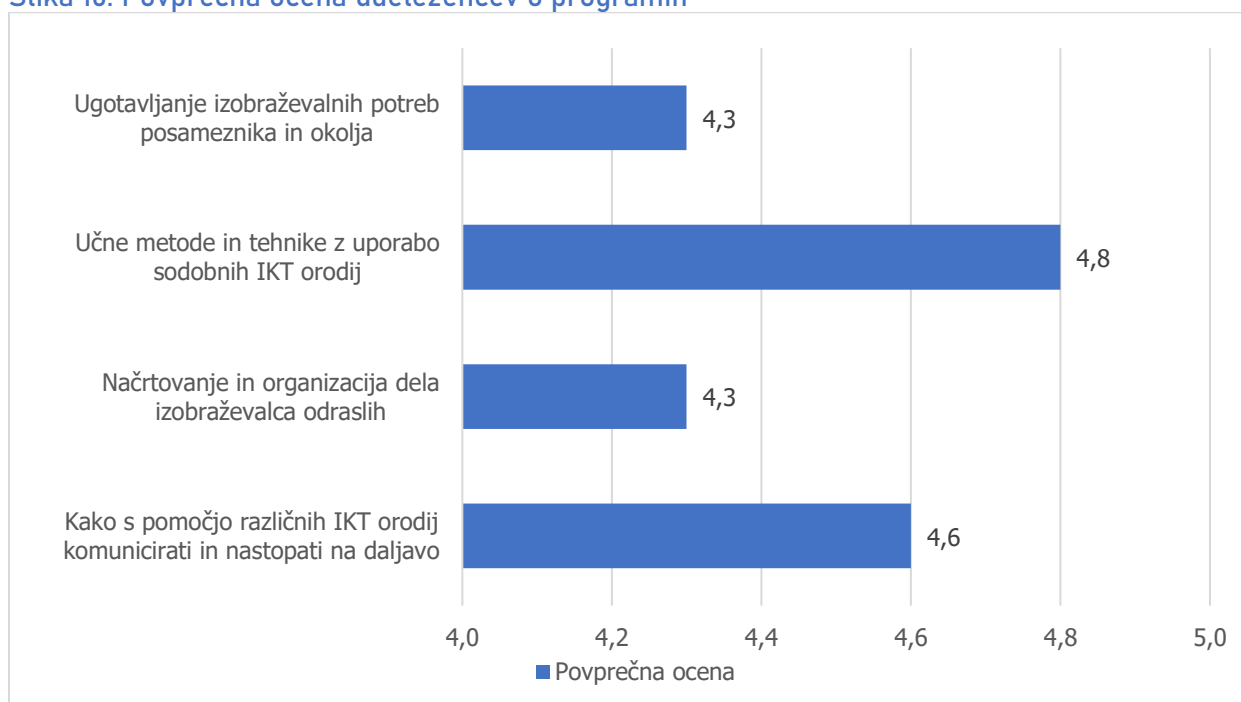
Slika 15: Splošno zadovoljstvo udeležencev z vsebino usposabljanja in spopolnjevanja

N= 100, povprečna ocena: 4,6, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Tudi povprečna ocena splošnega zadovoljstva z vsebinami usposabljanja v naših programih ostaja enaka kot v letu 2020, in sicer 4.6. Večina, kar 98% vseh udeležencev, je bila zelo zadovoljnih ali zadovoljnih s podajanjem e-vsebin preko videokonferenčnega sistema Zoom, dva udeleženca pa sta ostala neopredeljena.

Slika 16: Povprečna ocena udeležencev o programih

N = 100 povprečna ocena: 4,5, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Kot lahko vidimo iz zgornje slike sta dva programa (pilotna izvedba programa Kako s pomočjo IKT orodij komunicirati in nastopati na daljavo ter Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij) dosegla visoko povprečno oceno, in sicer 4,8 in 4,6, dva pa nekoliko nižjo, 4,3.

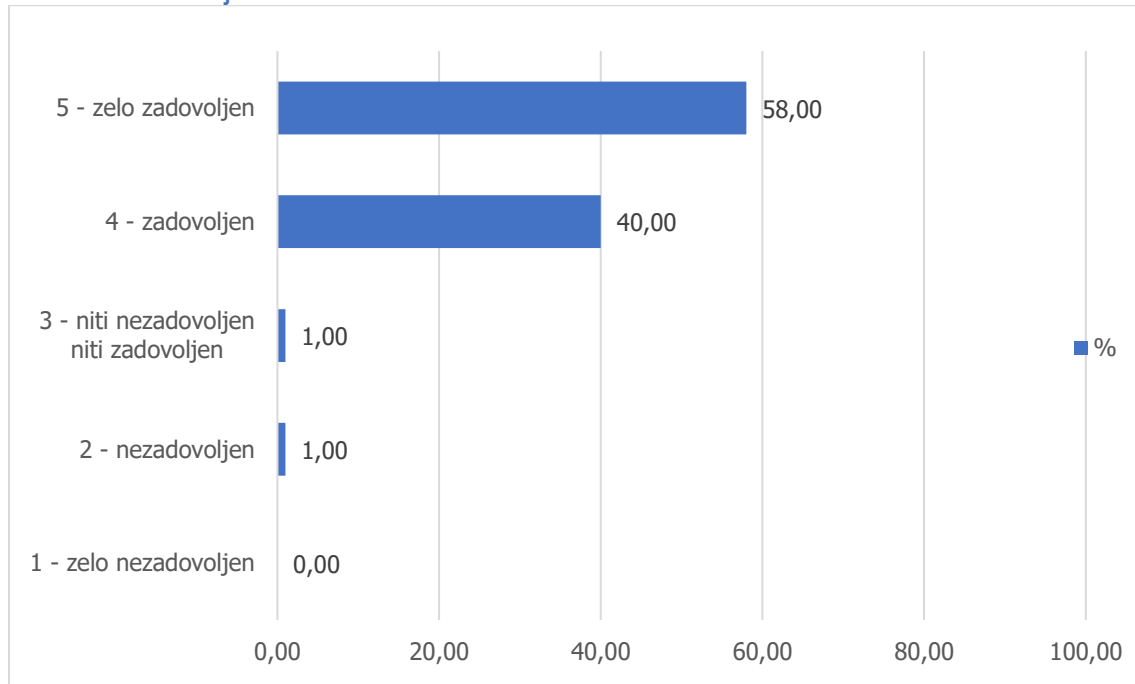
V pilotni izvedbi programa o uporabi sodobnih IKT orodij in komunikaciji ter nastopanju na daljavo so se udeleženci seznanili s pojmom javnega nastopanja na daljavo, spoznali elemente in značilnosti tovrstnega nastopanja, utrdili večšine javnega nastopanja in retorike na daljavo ter dobili koristne napotke iz prakse, s pomočjo katerih bodo lahko izboljšali svoje javno nastopanje na daljavo.

Ker se izobraževalci odraslih v svojem neposrednem delu srečujejo z udeleženci z zelo različnimi izkušnjami, so v programu **Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij** spoznali še različne metode in tehnike na področju izobraževanja odraslih. Navdušila jih je metoda obrnjenega učenja, ki je v nekaterih izobraževalnih sferah že del vsakodnevne prakse poučevanja odraslih, spoznali so tudi sodelovalno delo, ki je z uporabo IKT pridobilo nekaj novih dimenzij možnosti uporabe.

Program **Ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika in okolja** smo prvič izpeljali na daljavo, tudi predavateljica se je prvič soočila z izzivi izvajanja programa na daljavo. Za izobraževalce odraslih je pomembno, da znajo identificirati in razumeti (nove) potrebe po izobraževanju v procesu nastajanja (kako nastajajo potrebe) in različne ravni (kje nastajajo) potreb. To pomeni ugotavljanje potreb na osebni ravni (potrebe posameznika), v kontekstu organizacije (potrebe institucije, podjetja in skupine institucij v širšem kontekstu) in potrebe širše skupnosti, globalne potrebe (družbene potrebe). Za vse to pa potrebujejo specifična znanja o metodah zbiranja podatkov, aplikaciji instrumentov in interpretaciji podatkov.

Program **Načrtovanje in organizacija dela izobraževalca odraslih** smo v letu 2020 izpeljali v živo in takrat je bil ocenjen s povprečno oceno 4,7, v letu 2021 pa smo ga morali zaradi epidemioloških razmer izpeljati na daljavo. Tudi za predavateljico je bila to prva izpeljava omenjenega programa na daljavo, zato je udeležencem še posebej poskušala ozavestiti pomen dobre organizacije delovnih procesov za uspešnost in učinkovitost dela zaposlenih ter jih seznaniti s temeljnimi principi organiziranja dela. Ti pa so upoštevanje zakonitosti pri postavljanju ciljev, ustrezno načrtovanje časa z upoštevanjem dejavnikov, ki vplivajo na izrabo časa, učinkovito sodelovanje in komuniciranje ter preverjanje doseganja zastavljenih kriterijev uspešnosti in učinkovitosti dela z namenom boljšega organiziranja dela.

Slika 17: Zadovoljstvo udeležencev z metodami dela

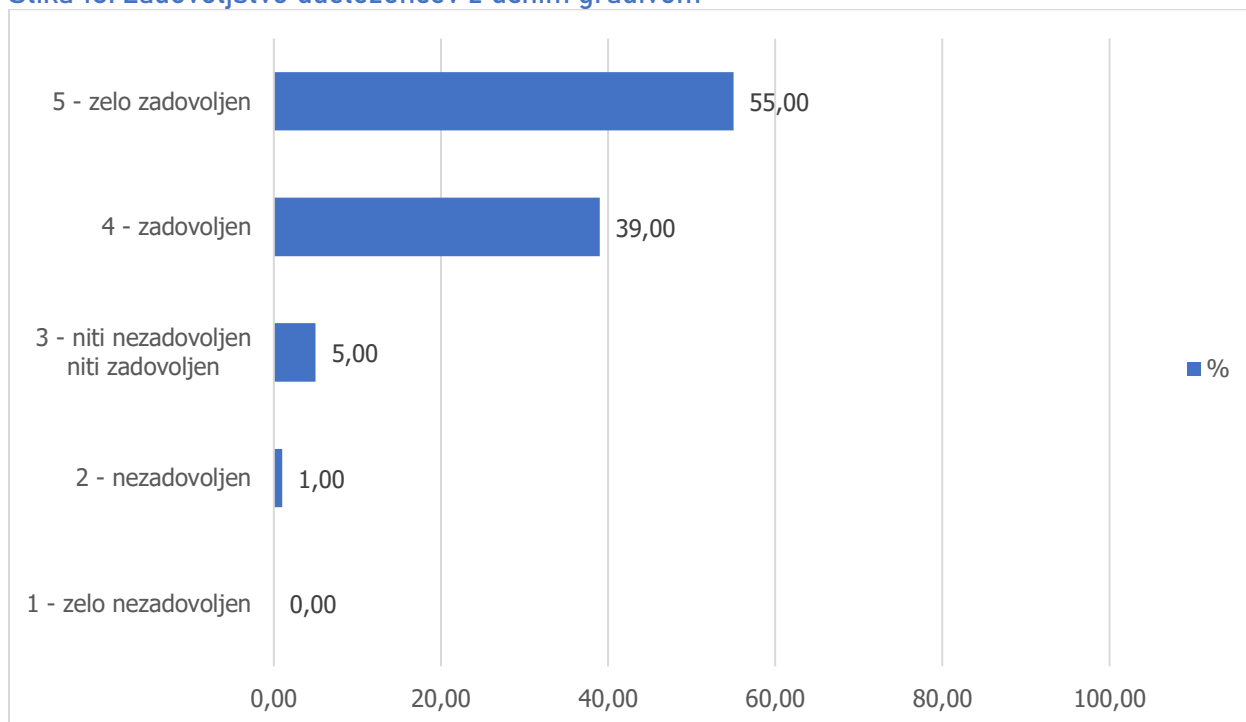

N = 100, povprečna ocena: 4,6, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Z uporabljenimi metodami dela je bilo skupaj zadovoljnih in zelo zadovoljnih kar 98% udeležencev. Tudi povprečna ocena zadovoljstva je nekoliko višja kot v letu 2020, in znaša 4,6 (v letu 2020 4,5). Kot prikazuje zgornja slika, je odstotek neopredeljenih udeležencev ostal enak, odstotek udeležencev pa je bil z uporabljenimi metodami nezadovoljen. Svoje nezadovoljstvo so utemeljili z željo po več praktičnih vajah, kar je pri izobraževanju na daljavo težje izvedljivo.

Na vprašanje, katere metode dela so se jim zdele najbolj primerne za delo na daljavo, so najpogosteje navajali naslednje: delo po skupinah, metoda demonstracije in praktično oz. izkustveno delo.

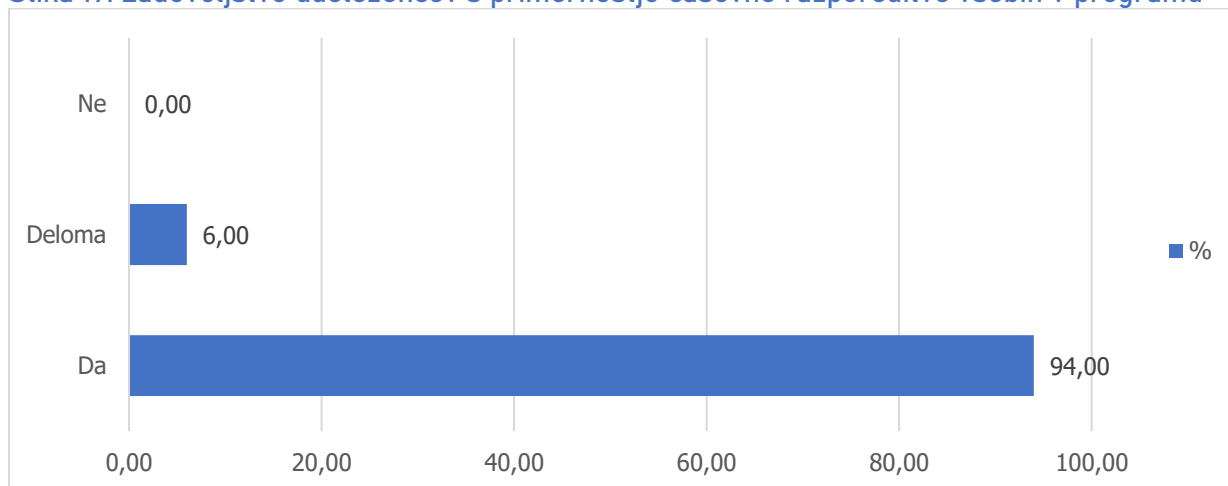
Slika 18: Zadovoljstvo udeležencev z učnim gradivom

N = 100, povprečna ocena: 4,5, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Od vseh udeležencev jih je bilo z učnim gradivom kar 94% zelo zadovoljnih ali zadovoljnih, 5% udeležencev svojega mnenja ni izrazilo, en odstotek pa z učnim gradivom ni bil zadovoljen - razloga za nezadovoljstvo nam udeleženec ni podal. Povprečna ocena zadovoljstva z učnim gradivom ostaja enaka kot v letu 2020, in sicer 4,5.

Slika 19: Zadovoljstvo udeležencev s primernostjo časovne razporeditve vsebin v programu

N = 100, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Časovna razporeditev vsebin v programu je ustrezala večini, kar 94% udeležencev. Deloma jih je bilo zadovoljnih 6 %, kot razlog so navajali: predolg uvodni del, želja po več odmorih in premalo časa za skupinsko delo.

Udeležence smo vprašali tudi po prednostih in slabostih, ki so jih zaznali pri delu na daljavo. Med najpogostejšimi prednostmi usposabljanja na daljavo so navajali:

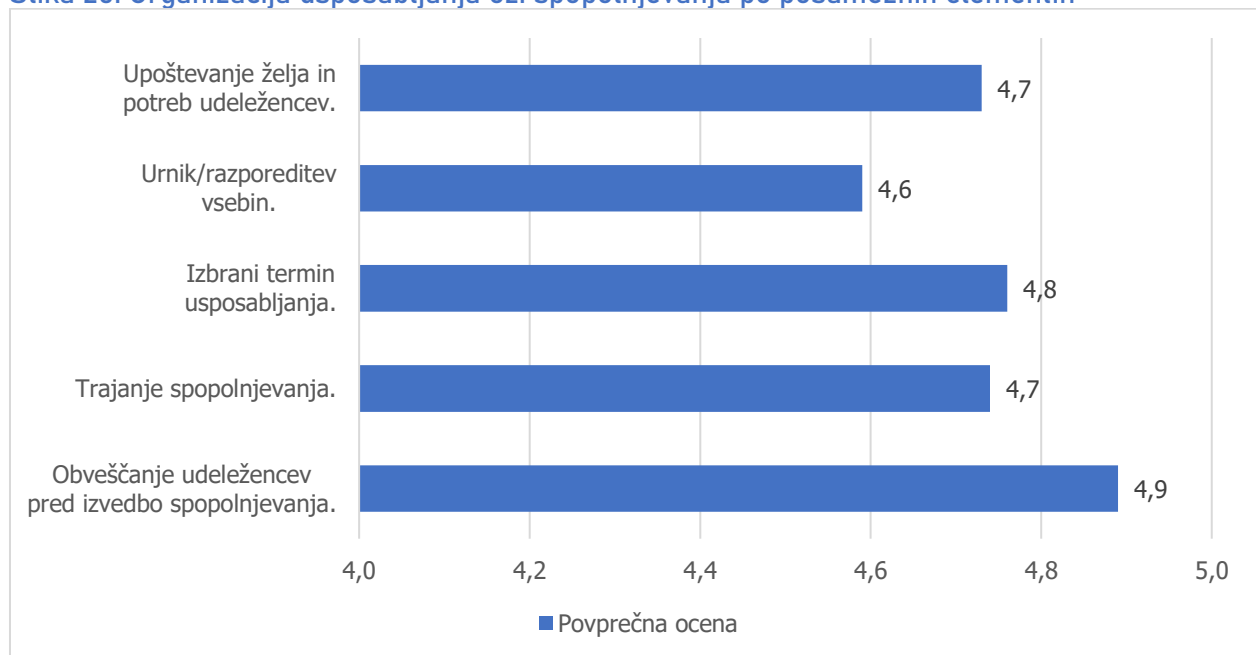
- Dobra tehnična podpora.
- Delo iz pisarne.
- Prihranek časa in potnih stroškov.

Najpogostejše slabosti usposabljanja na daljavo pa so po njihovem mnenju:

- Prepletanje z drugimi zadolžitvami (službeni klici).
- Slabša in težja komunikacija.
- Ni možnosti mreženja in neformalnega druženja z ostalimi udeleženci med odmori.

Dve tretjini udeležencev je bilo z vsebinami na usposabljanjih zadovoljnih in niso ničesar pogrešali, 25% udeležencev pa bi si želelo slišati več o komunikacijskih orodjih (katera orodja in kdaj jih uporabljati, katera so primerna za posamezne ciljne skupine, kakšne so prednosti in slabosti posameznih orodij, kakšna je njihova varnost, novosti na področju spletnih orodij, ...). Potrebovali bi tudi več časa za utrjevanje, spoznavanje novih učnih metod in tehnik za učenje na daljavo in primere dobrih praks.

Slika 20: Organizacija usposabljanja oz. spopolnjevanja po posameznih elementih

N = 100, povprečna ocena: 4,7, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Povprečna ocena organizacije usposabljanja oz. spopolnjevanja po posameznih elementih je v primerjavi z letom 2020 (4,8) malenkostno nižja, in sicer 4,7.

Kot lahko vidimo iz zgornje slike, so bili vsi elementi usposabljanja ocenjeni s povprečno oceno nad 4,5. Najmanj so bili udeleženci zadovoljni z urnikom oz. razporedom vsebin (povprečna ocena 4,6), najbolj pa so ocenili obveščanje udeležencev pred izvedbo usposabljanja (povprečna ocena 4,9).

Udeleženci so imeli možnost izraziti tudi svoje predloge, kako lahko organizacijo usposabljanja še izboljšamo. S strani enega udeleženca je bila izražena želja, da bi gradivo dobili še kakšen dan prej, da bi se lažje pripravili na usposabljanje, nekateri bi si želeli še več dela v manjših skupinah in izmenjavo izkušenj z ostalimi udeleženci.

Nekdo je izpostavil še željo po pogostejših odmorih. Zaradi sedenja in gledanja v ekrane so hitreje utrujeni, ocenjujejo, da je izvedba izobraževanja na daljavo bolj zahtevna kot izobraževanje v živo.

Na koncu vprašalnika smo udeležence povabili, da nam napišejo še kakšno dodatno sporočilo. Večina se nam je za dobro izpeljana usposabljanja in spopolnjevanja zahvalila, pohvalili so odlično vsebinsko pripravo predavateljev in nam sporočili, da si še želijo priti k nam, udeležbo v naših

programih usposabljanja in spopolnjevanja pa bodo priporočili tudi svojim znancem in sodelavcem.

6.1.2. Dodatni izvedbi usposabljanj za krepitev IKT kompetenc za zaposlene

Na ACS skrbimo tudi za strokovni razvoj zaposlenih, saj imamo zaposleni na letnih razgovorih možnost izraziti želje in potrebe po vsebinah, ki nas zanimajo in ki bi nam omogočile lažje in učinkoviteje opravljanje svojega dela. Tudi v letu 2021 smo nadaljevali s pripravo in izvedbo vsebin, ki krepijo IKT kompetence zaposlenih za izvajanje izobraževanja na daljavo.

V okviru nalog Podpora in spremljanje osnovne dejavnosti s poudarkom na IKT ter Usposabljanje zaposlenih za krepitev IKT kompetenc za izvajanje izobraževanja na daljavo smo pripravili in izpeljali dve usposabljanji za zaposlene na ACS, in sicer junija program [Usposabljanje o naprednih funkcijah MS Teams za izobraževalne namene](#), novembra pa program [Uporaba IKT orodij za dejavno sodelovanje udeležencev pri izobraževanju na daljavo](#).

Preglednica 5: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih, financiranih iz javnih virov (dodatne izvedbe)

Ime programa	Št. izvedb	Trajanje v PU	Št. vključenih	Št. usposobljenih	Št. oddanih evalvacij
Usposabljanje o naprednih funkcijah MS Teams za izobraževalne namene	1	8	10	10	10
Uporaba IKT orodij za dejavno sodelovanje udeležencev pri izobraževanju na daljavo.	1	8	14	10	12
SKUPAJ	2	16	24	20	22

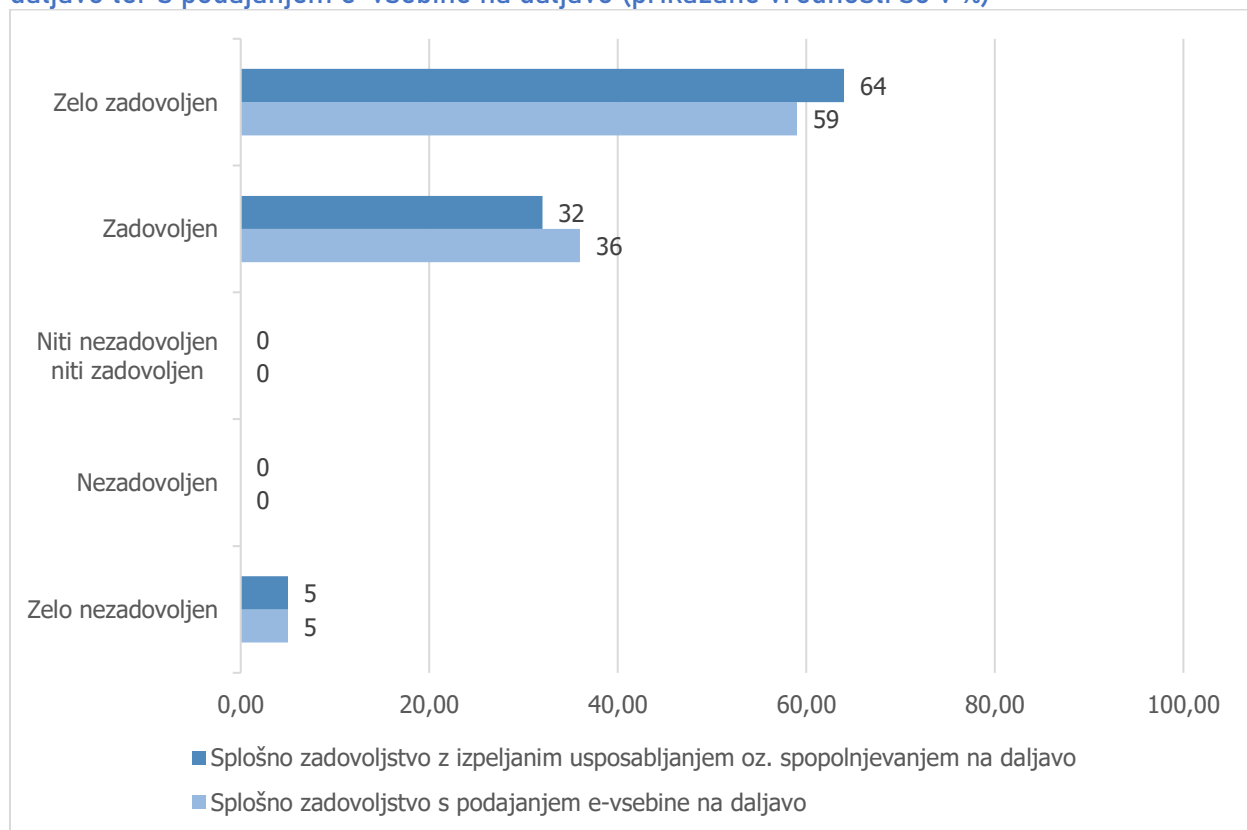
Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

V skladu s strokovnimi priporočili in načeli izobraževanja na daljavo smo oba 8-urna programa izpeljali v obliki dveh srečanj po 4 pedagoške ure. Pod strokovnim vodstvom izkušenega IKT strokovnjaka, mag. Radovana Krajnca, sta programa potekala v videokonferenčnem okolju MS Teams.

Iz slike na naslednji strani je razvidno, da je bilo splošno zadovoljstvo udeležencev z usposabljanjem na daljavo zelo visoko, skoraj dve tretjini vključenih sta izbrali oceno 5 (zelo zadovoljen), tretjina vprašanih je bila zadovoljna. Slabih 60% vprašanih je bilo zelo zadovoljnih s podajanjem e-vsebine na daljavo, 36% pa zadovoljnih.

Nihče ni bil neopredeljen ali nezadovoljen, vendar pa je 5% vprašanih (oz. 1 oseba) bilo na splošno zelo nezadovoljnih z izpeljanimi usposabljanji. Kot razlog so navedli, da v prvem delu niso bili prisotni, v vprašalniku pa niso imeli možnosti izbrati »Ne morem oceniti«. Na podlagi tega primera velja razmisliti, da bi v vprašalnik dodali kategorijo »Ne morem oceniti« ali »Teme se nisem udeležil« ali »Pri temi sem bil odsoten«.

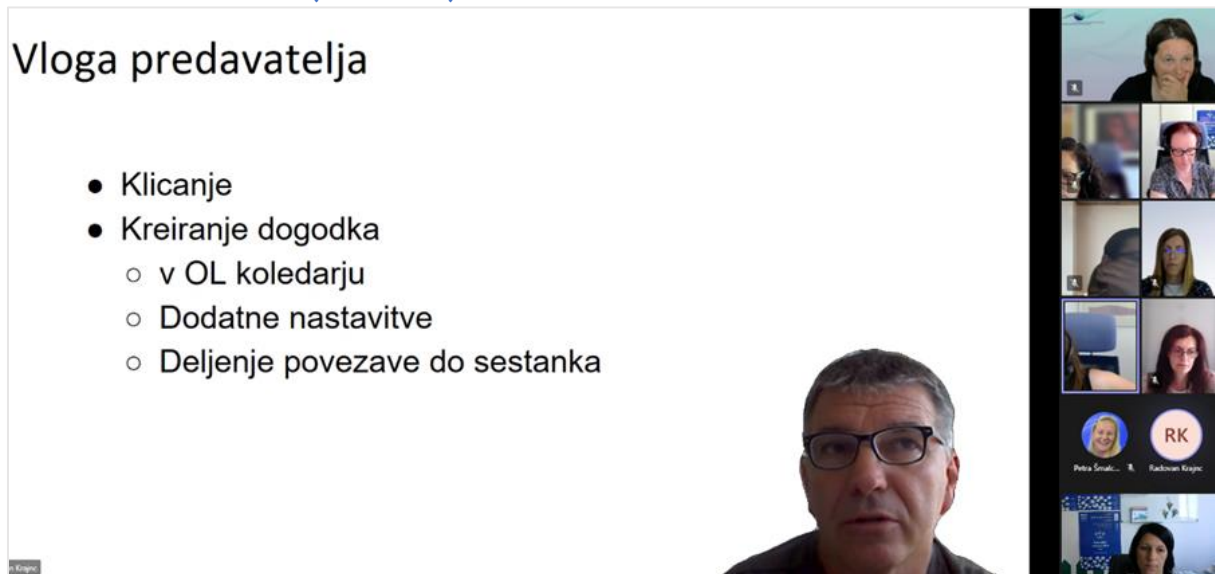
Slika 21: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem oz. spopolnjevanjem na daljavo ter s podajanjem e-vsebine na daljavo (prikazane vrednosti so v %)

N = 22, povprečna ocena 4,5; vir: zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Časovno razporeditev vsebin je velika večina vprašanih ocenila kot ustrezno, vsebine pa kot zelo zanimive in uporabne. Prednost takega usposabljanja vidijo v tem, da je usposabljanje prilagojeno udeležencem in njihovim potrebam, zelo interaktivno, sodelovalno in praktično naravnano. Kot najpomembnejše se jim je zdelo, da razvijajo svoje zmožnosti samostojnega učenja, ki omogočajo, da sam poiščeš znanje, ko ga potrebuješ. Ocenili so, da se je predavatelj dobro pripravil in upošteval predznanja, želje in potrebe udeležencev ter sproti preverjal njihov napredek. Ko nastopijo težave pri opravljanju nalog, udeleženci lahko delijo zaslon in predavatelj lahko vidi, kje je težava in vodi do rešitve.

Slika 22: Zaslonska slika izvedbe programa Usposabljanje o naprednih funkcijah MS Teams za izobraževalne namene (arhiv ACS)

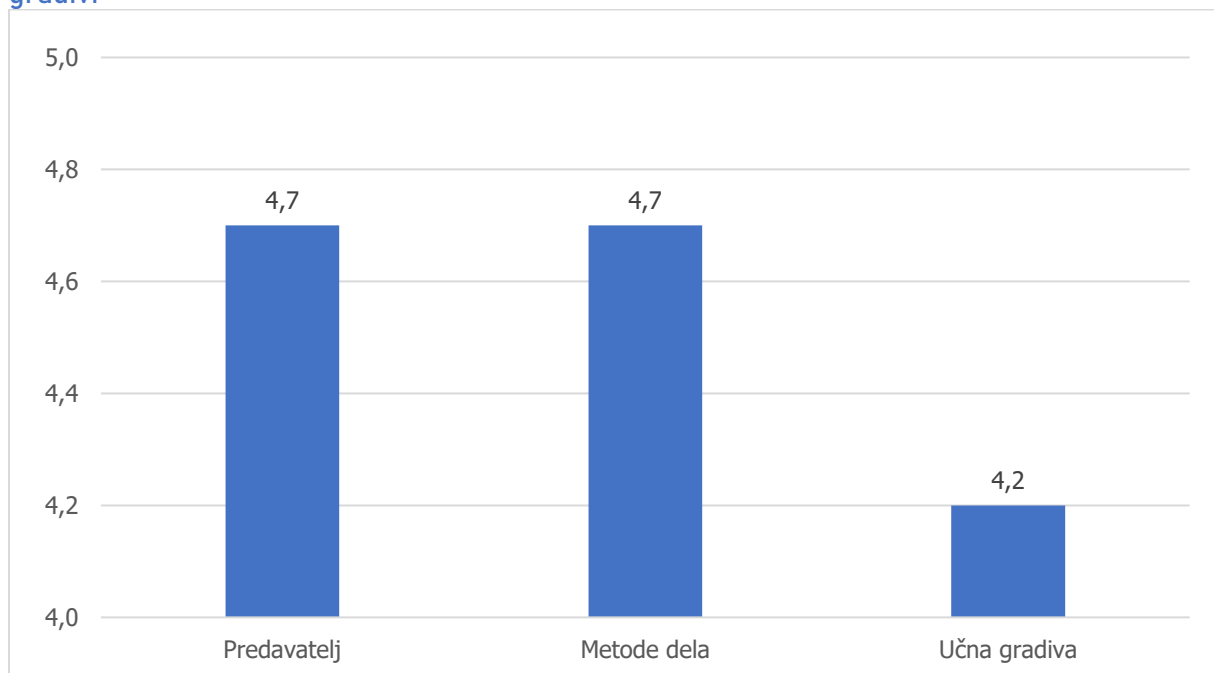
Vloga predavatelja

- Klicanje
- Kreiranje dogodka
 - v OL koledarju
 - Dodatne nastavitve
 - Deljenje povezave do sestanka

Nekateri udeleženci so imeli neustrezno računalniško in programsko opremo, tudi tehnične težave, zato so težje sledili predavanjem, kar so ocenili kot slabost pri usposabljanju na daljavo. Nekateri so pogrešali interakcijo v živo/v predavalnici. Tak način usposabljanja zahteva veliko samostojnosti, zato so pogrešali nekaj več časa za utrditev znanja in preizkušanje orodij, ki so jih spoznali na delavnici.

Delo predavatelja so ocenili z visoko povprečno oceno 4,7 (slika 23). Všeč jim je bilo, da je predavatelj vse demonstriral na resničnih primerih, hkrati pa so udeleženci imeli možnost, da se preizkusijo tudi sami. Všeč so jim bili začetni »ledolomilci« in motivacijski prijemi med usposabljanjem, zato so metode dela ocenili z visoko povprečno oceno 4,7 (73% vprašanih je bilo zelo zadovoljnih z uporabljenimi metodami). Predavatelj je udeležence aktivno vključeval v delo, tudi v skupinah, kjer so preizkušali različna orodja in tak način so označili kot zelo ustrezen. Udeleženci so pri njemu prepoznali, da je za pripravo programov vložil veliko truda in dela, ki je včasih skrito v ozadju.

Slika 23: Povprečna ocena zadovoljstva udeležencev s predavateljem, metodami dela in z učnimi gradivi

N = 22; vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Ena oseba je bila z gradivom nezadovoljna; v komentar je zapisala, da gradiva niso dobili. Gradiva oz. orodja so bila uporabljena med usposabljanjem in pri demonstracijah različnih metod pri izobraževanju na daljavo, predavatelj pa je povezave do orodij in drugih pripomočkov objavil v klepetalnici skupine za usposabljanje v MS Teams, ki je še vedno dostopna. Vsa interna izobraževanja snemamo, tako da so videi na voljo tudi tistim, ki se usposabljanja niso udeležili in služijo kot video vodiči oz. video gradiva.

Slika 24: Zaslonska slika dela v enem izmed spletnih orodij v okviru programa Uporaba IKT orodij za dejavno sodelovanje udeležencev pri izobraževanju na daljavo (arhiv ACS)

Med predloge za izboljšave so zapisali, da bi naslednje usposabljanje izvedli preko videokonferenčnega orodja Zoom, saj gostitelju omogoča več pravic in lažjo organizacijo dela v skupinah. Vsi si želijo še več takih usposabljanj tudi v prihodnje. Zahvala gre tudi Središču za kakovost in izobraževanje, ki skrbi in pripravlja tovrstna izobraževanja za zaposlene, predvsem pa si želijo, da tovrstna usposabljanja (p)ostanejo »redno na dnevnem redu«, saj pripomorejo k razvoju IKT kompetenc in medsrediščnem povezovanju zaposlenih.

6.1.3. Petkova srečanja

Petkova srečanja so del izobraževalne ponudbe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja že od ustanovitve Andragoškega centra, to je od leta 1992. Organiziramo jih, kot pove že ime samo, ob petkih, predstavljajo pa priložnost za izmenjavo mnenj in izkušenj, predstavitev strokovnih tem, izvedbo krajših usposabljanj, povezanih s projekti in dejavnostmi ACS ali za predstavitev problemov in rezultatov izobraževalne prakse.

Gre za informativna in izobraževalna strokovna srečanja (<http://izobrazevanje.acs.si/petkova/>), namenjena sodelavcem ACS, mreži izobraževalnih organizacij za odrasle ter drugim izvajalcem in/ali udeležencem iz različnih izobraževalnih ustanov in okolij, ki jih področje izobraževanja odraslih zanima.

V spodnji preglednici predstavljamo petkova srečanja, ki smo jih izpeljali v letu 2021.

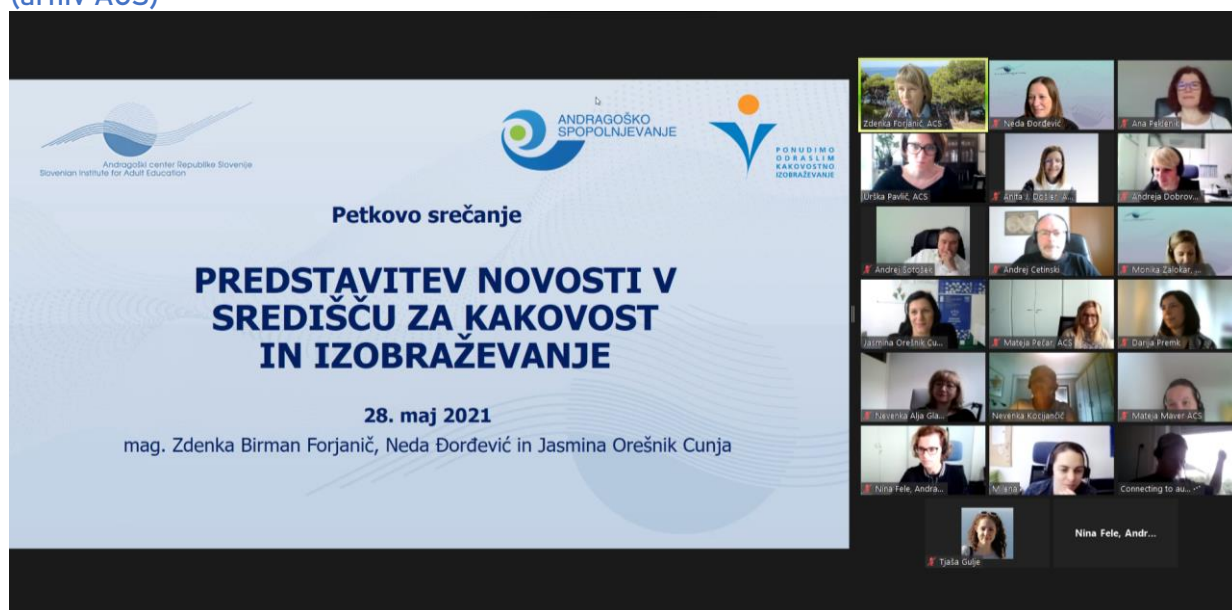
Preglednica 6: Teme petkovih srečanj, ki smo jih izpeljali v letu 2021 (arhiv ACS)

Št.	Tema	Število udeležencev
1	Novosti v Središču za kakovost in izobraževanje (rezultati analize izvajanja in spremljanja programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2019, nova spletna aplikacija za izvajanje postopkov priznavanja že pridobljenega znanja v programih ACS, novoimenovana Komisija za kakovost ter svetovalka za kakovost na ACS), izvajalke: mag. Zdenka Birman Forjanič, Neda Đorđević in Jasmina Orešnik Cunja, ACS	20
2	TVU 2021 in sodelovanje ACS v pripravah na slovensko predsedovanje Svetu EU, izvajalci: mag. Zvonka Pangerc Pahernik in sodelavci	26
3	Dan za kakovost na ACS: Predstavitev elementov notranjega sistema kakovosti po pristopu POKI, izvajalki: Jasmina Orešnik Cunja in dr. Tanja Možina, ACS	24
4	Novi pristopi in pripomočki za krepitev svetovanja in vrednotenja IO - predstavitev mobilnosti v projektu Erasmus, izvajalki: Alja Gladek in Urška Pavlič, ACS	13
	SKUPAJ	83

Načrtovali smo 4 petkova srečanja, namenjena zaposlenim na ACS, vse smo tudi realizirali. Številčno so bila dobro obiskana (skupaj 83 udeležencev). V povprečju je bilo na posameznem srečanju prisotnih več kot 20 udeležencev.

Na prvem petkovem srečanju, ki je potekalo konec meseca maja, smo predstavili novosti v Središču za kakovost in izobraževanje: rezultate analize izvajanja in spremljanja programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2019, novo spletno aplikacijo za izvajanje postopkov priznavanja že pridobljenega znanja v programih ACS ter novoimenovano Komisijo za kakovost ter svetovalko za kakovost na ACS.

Slika 25: Prvo petkovo srečanje – Predstavitev novosti v Središču za kakovost in izobraževanje (arhiv ACS)

Na drugem petkovem srečanju, ki je potekalo v mesecu juniju, nas je na začetku najprej nagovorila nova direktorica ACS, dr. Nataša Potočnik. V nadaljevanju so nas sodelavci iz središča za promocijo seznanili s TVU 2021 in sodelovanjem ACS v pripravah na slovensko predsedovanje Svetu EU.

Slika 26: Drugo petkovo srečanje – uvodni nagovor nove direktorice, dr. Nataše Potočnik (arhiv ACS)

Tretje petkovo srečanje smo izpeljali v mesecu septembru in je bilo namenjeno praznovanju »Dneva za kakovost na ACS«. Na njem so nam sodelavke Središča za kakovost in izobraževanje predstavile elemente notranjega sistema kakovosti po pristopu POKI.

6.2. Programi za posebne andragoške vloge

6.2.1. Programi s področja KAKOVOST V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

Vloga ACS pri razvoju notranjih in zunanjih pristopov za opredeljevanje, presojanje in razvijanje kakovosti izobraževanja odraslih je tudi v usposabljanju in spopolnjevanju izobraževalcev odraslih za izpeljavo procesov kakovosti.

Vse naše razvojne rešitve, modele, prijeme s področja kakovosti izobraževanja odraslih med njihovo vpeljavo v prakso namreč podpremo tudi z izobraževalnim in svetovalnim delom. Rezultat tega so razviti programi temeljnega usposabljanja in spopolnjevanja za osebe, ki se v izobraževalnih organizacijah za odrasle ukvarja z vprašanji kakovosti.

Programne usposabljanja in spopolnjevanja v podporo procesom kakovosti v organizacijah, ki izobražujejo odrasle, na ACS zasnujemo, načrtujemo in jih tudi izvajamo. Strokovnim delavcem v izobraževanju odraslih svetujemo in jih usposabljammo za izpeljavo samoevalvacije, sprotnega spremljanja kakovosti in za razvijanje kakovosti lastnega dela. Spodbujamo tudi izmenjavo znanja s področja kakovosti in primerov dobre prakse med izvajalci izobraževanja odraslih.

V letu 2021 smo nadaljevali z izobraževanji s področja presojanja in razvijanja kakovosti preko videokonferenčnega orodja Zoom. Na področju kakovosti smo v letu 2021 iz javnih virov financiranja izpeljali 2 programa, in sicer [Izobraževalno srečanje organizacij nosilk Zelenega znaka kakovost](#) in [Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih z vsebinskim naslovom Razvoj kakovosti izobraževanja odraslih na daljavo](#).

Preglednica 7: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih usposabljanja na področju Kakovost

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost	4	6	36 ¹⁶	6
Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih	8	22	41 ¹⁷	22
SKUPAJ		28	77	28

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost in spopolnjevanje svetovalcev za kakovost smo izpeljali tudi v letu 2020. Ker smo obe delavnici izvedli v decembru, smo skupno 49 potrdil o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju lahko izdali šele v letu 2021, ko so oddali evalvacijo v 1KA in s tem opravili vse pogoje, opredeljene v programih.

Program [Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost](#) smo izvedli za predstavnike organizacij, ki bodo v letu 2022 pravico do uporabe znaka nosilk Zelenega znaka kakovosti po treh letih obnavljale ali jo pridobivale na novo. Zeleni znak kakovosti ACS podeljuje od leta 2004 in predstavlja izobraževalno organizacijo, ki izkaže, da sistematično skrbi za svojo kakovost in kakovost svojih storitev v izobraževanju odraslih.

¹⁶ V skupno število usposobljenih (36) so zajeti naslednji podatki: 6 se jih je usposobilo v 2021, 30 je spopolnjevanje zaključilo konec leta 2020, potrdila smo pa izdali šele v letu 2021.

¹⁷ V skupno število usposobljenih (41) so zajeti naslednji podatki: 22 se jih je usposobilo v 2021, 19 je spopolnjevanje zaključilo konec leta 2020, potrdila smo pa izdali šele v letu 2021.

V začetku leta 2022 se je pravica do uporabe Zelenega znaka kakovosti iztekla trem organizacijam, dve organizaciji pravico do uporabe Zelenega znaka pridobivata ponovno in imamo tudi eno organizacijo, ki v letošnjem letu v postopku za pridobitev pravice sodeluje prvič.

V preteklosti se je izkazalo, da organizacijam, ki oddajo vlogo za Zeleni znak kakovosti v začetku koledarskega leta, zelo koristi osvežitev informacij o standardih za pridobitev znaka, s predvidenim časovnim potekom priprave in oddaje vloge, o uporabi aplikacije za oddajanje vloge ter da si med sabo podelijo svoje izkušnje. Sredi decembra 2021 smo organizirali izobraževalno srečanje na daljavo, na katerem smo skupaj z udeleženci podrobno pregledali standarde in merila, ki jih je potrebno dosegati za pridobitev oz. podaljšanje znaka. Svetovalka za kakovost Lidija Praprotnik iz Ljudske univerze Velenje je udeležencem predstavila tudi izkušnjo iz prakse - kako pripraviti dobro vlogo za Zeleni znak kakovosti. Spomnili smo jih na dokazila po posameznih merilih, ki jih je potrebno oddati z vlogo za znak ter jim predstavili aplikacijo, s pomočjo katere vlogo oddajo. Za nekatere je bila aplikacija popolnoma nova, udeleženci, ki so se z njeno uporabo že seznanili, pa so obnovili znanje o tem, kako poteka priprava in oddaja vloge preko aplikacije.

4-urnega spopolnjevanja se je udeležilo 6 udeležencev, vsi so tudi izpolnili evalvacijski vprašalnik.

Z izpeljanim spopolnjevanjem je bilo zelo zadovoljnih 83 % udeležencev, ostali so bili zadovoljni. Prav vsi vprašani so bili zelo zadovoljni z vsebinami spopolnjevanja. Enakemu odstotku udeležencev je ustrezala tudi razporeditev vsebin v programu.

Kot **prednosti**, ki so jih vprašani navedli pri spopolnjevanju na daljavo, so navajali: časovni prihranek na poti in dostopnost gradiva, ki ga imaš pri sebi. **Pomanjkljivost**, ki jo je izpostavil udeleženec srečanja, je bila, da ni stikov v živo in izmenjave mnenj.

Metode, ki so se jim zdele najbolj primerne na spopolnjevanju, so bile: interaktivnost, preglednost; praktičen prikaz priprave vloge; predstavitev primera dobre prakse. Z učnim gradivom je bilo zelo zadovoljnih 67 % vprašanih, ostali so bili zadovoljni.

Udeleženci so bili zelo zadovoljni z obveščanjem pred izvedbo spopolnjevanja, s trajanjem spopolnjevanja in z upoštevanjem želja in potreb udeležencev, te elemente so ocenili s povprečno oceno 5. S povprečno oceno 4,8 pa so ocenili izbrani termin spopolnjevanja in urnik vsebin. Na splošno so bili zelo zadovoljni s srečanjem, pohvalili so gospo Lidijo Praprotnik za praktičen prikaz primera urejenosti dokumentacije za oddajo vloge za Zeleni znak kakovosti.

Tudi program **Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih** z vsebinskim naslovom Razvoj kakovosti izobraževanja odraslih na daljavo smo za nacionalno omrežje svetovalcev za kakovost izobraževanja odraslih, izpeljali na daljavo – po Zoom. 8-urno spopolnjevanje smo izvedli v dveh dneh s trajanjem po 4 pedagoške ure. Udeležilo se ga je 22 udeležencev, vsi so tudi izpolnili evalvacijski vprašalnik.

Z izpeljanim spopolnjevanjem je bilo zelo zadovoljnih 77 % udeležencev, 18 % jih je bilo zadovoljnih. 82 % vprašanih je bilo zelo zadovoljnih z vsebinami spopolnjevanja, 14 % pa jih je bilo zadovoljnih.

Prednosti, ki so jih vprašani izpostavili po spopolnjevanju, so bile: prihranek na času (izpeljava na daljavo), pregled nekaterih ključnih ugotovitev študije o izobraževanju odraslih in svetovanju na daljavo med pandemijo, izmenjava mnenj med svetovalci za kakovost, sodelovanje pri pripravi novih kazalnikov in standardov kakovosti za področje izobraževanja odraslih na daljavo ter možnost ponovnega ogleda spopolnjevanja.

Pomanjkljivosti, ki so jih vprašani zaznali na spopolnjevanju, so bile: težja vključitev vseh prisotnih v skupinsko delo, v celoti se ne morejo posvetiti izobraževanju, ker jih motijo sodelavci in telefonski klici, ni osebne stika z ostalimi udeleženci, ni izmenjave izkušenj v živo, delo v skupinah je na daljavo težje.

Z metodami dela je bilo zelo zadovoljnih 71 % udeležencev, ostali so bili zadovoljni. Na vprašanje, katere metode dela so se po njihovem mnenju najbolj obnesle, smo dobili sledeče odgovore: delo v skupinah, pregledne predstavitve, interaktivnost, igra vlog na daljavo, pisanje na e-tablo, uporabljene so bile različne metode, ki so se med seboj smiselno dopolnjevale.

»Spopolnjevanje na področju kakovosti bi bilo lahko primer dobre prakse za vsa ostala izobraževanja na daljavo.« je bilo eno od mnenj, ki so jih podali udeleženci tega programa.

6.2.2. Programi SPLOŠNEGA NEFORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA

S programi splošnega neformalnega izobraževanja in učenja želimo na ACS omogočiti raznolike možnosti za izobraževanje in učenje ne le za zadovoljevanje potreb trga dela, temveč tudi za posameznikov osebni razvoj, razvoj lokalnega okolja, spoznavanje in ohranjanje naravne in kulturne dediščine in zagotavljanje dostopa do izobraževanja in učenja ranljivim ciljnim skupinam.

V ta namen razvijamo različne projekte neformalnega izobraževanja in učenja, v okviru katerih nastajajo novi izobraževalni programi, obstoječe pa posodabljam in nadgrajujemo. Med te projekte, za katere smo prejeli tudi številne nagrade na državni in mednarodni ravni, štejemo študijske krožke in bralne študijske krožke, središča za samostojno učenje, borze znanja, program za mlajše odrasle (PUM in PUM-O) ter program usposabljanja za trajnostni razvoj.

V nadaljevanju predstavljamo izpeljane programe neformalnih izobraževanj na ACS v letu 2021.

Preglednica 8: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih s področja neformalnega izobraževanja

Programi	Število izvedb	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Temeljni program usposabljanja za mentorje v programu Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O) (2020)	/	/	/	3 ¹⁸	/
Spopolnjevanje za mentorje PUM-O - Človek v snovni in digitalni podobi	1	20	23	18 ¹⁹	22
Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje - Spopolnjevanje za svetovalce v IO za svetovalno dejavnost na področju samostojnega učenja	1	6	27	21	18 ²⁰
Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov ²¹	2	6	/	/	/
SKUPAJ	4	38	50	42	40

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

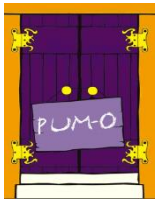
¹⁸ V okviru programa Temeljni program usposabljanja za mentorje v programu Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O), ki smo ga izpeljali v letu 2020, in sicer med 17. 9. in 27. 11. 2020, smo 3 udeležencem izdali potrdilo v letu 2021, ker so naknadno opravili vse obveznosti za uspešen zaključek usposabljanja in pridobitev potrdila.

¹⁹ Štirje udeleženci so sodelovali tudi kot predavatelji/izvajalci. Ker so želeli imeti potrdilo o izvajanju programov usposabljanja in spopolnjevanja, smo jim izdali potrdilo o izvajanju programa usposabljanja oz. spopolnjevanja.

²⁰ Evalvacijski vprašalnik ni bil pogoj za pridobitev potrdila – program je trajal manj kot 8PU, zato so udeleženci prejeli potrdilo ACS.

²¹ Spopolnjevanji za mentorje študijskih krožkov, ki sta trajali po 6PU, skupno se je udeležilo 106 mentorjev, nista bili razpisani v aplikaciji IZO ACS, zato nista bili vključeni v analizo podatkov v poglavjih II in III. Udeleženci obeh izvedb tudi niso prejeli ACS potrdil o udeležbi. Evalvacija je bila izpeljana le ustno, na koncu vsakega spopolnjevanja.

Temeljno usposabljanje za mentorje PUM-0 in spopolnjevanje za mentorje PUM-0

Program Projektno učenje za mlajše odrasle - PUM-O je program neformalnega izobraževanja, v katerega se za obdobje do 10 mesecev vključujejo tisti mlajši odrasli v starosti od 15 do 26 let, ki so neuspešno končali ali prekinili šolanje na osnovni, poklicni ali srednješolski ravni ali pa jim pri šolanju preti osip. Mlade spodbuja, da ob podpori mentorjev in zunanjih sodelavcev prepoznajo in razvijejo svoje interese, zmožnosti in notranje moči, ki jim omogočajo, da dosežejo cilje, ki si jih v programu postavijo. Pomaga jim pri razvijanju znanja, spretnosti in navad, s katerimi se lažje vključujejo v družbo in izboljšujejo možnosti za vstop na trg dela. Konkretni cilji mladih so največkrat povezani z dokončanjem ali nadaljevanjem opuščene šolanja, razvijanjem zmožnosti kritičnega mišljenja, samoiniciativnosti, podjetnosti in ustvarjalnosti.

Učenje poteka skozi učne projekte, ki jih skupina izpeljuje v sodelovanju z različnimi strokovnjaki in organizacijami v okolju. Ta način dela mladim omogoča, da odkrivajo svoje talente, razvijajo kompetence podjetnosti in ustvarjalnosti, komunikacijske spretnosti, ročne spretnosti, spoznavajo različne metode in tehnike učenja, ustvarjalno rešujejo izbrane probleme, in izkušensko spoznavajo tudi različne poklice - predvsem skozi neposredno mentorstvo različnih strokovnjakov s katerimi sodelujejo v učnem projektu. S sodelovanjem v programu ozavestijo svojo moč, so bolj uspešni pri delu in učenju, postajajo ambicioznejši in bolj motivirani za vseživljenjsko učenje. Osrednjo vlogo pri izvajanju programa imajo mentorji, ki za uspešno delo potrebujejo specifične kompetence, povezane s poznavanjem značilnosti udeležencev, usmerjanjem in vodenjem skupinske dinamike, načrtovanjem, vodenjem in upravljanjem učnih projektov, nagovarjanjem javnosti in pridobivanjem zunanjih strokovnjakov in sodelavcev, predvsem pa z animiranjem potencialnih udeležencev za vključitev v program in nudenjem osebne andragoške obravnave vsakemu posamezniku.

ACS, ki je zasnoval program in s svojim strokovnim delom podpira delovanje programa in njegov razvoj, skrbi tudi za temeljno strokovno usposabljanje novih kandidatov za mentorje in za spopolnjevanje aktivnih, že usposobljenih mentorjev.

Temeljno usposabljanje za mentorje PUM-0 (TUM PUM-0), ki izbranim kandidatom omogoča, da se usposobijo za izvajanje programa PUM-O, smo izpeljali že v letu 2020. Izvedbo programa smo načrtovali v živo, a smo zaradi epidemije COVID-19 morali skoraj celotno izvedbo izpeljati v obliki e-izobraževanja na daljavo v Zoom (le prvi dve delavnici v skupnem obsegu 36 pedagoških ur smo lahko izpeljali v živo, in to na začetku usposabljanja v septembru in oktobru), zato smo z usposabljanjem zaključili konec novembra 2020, bodoči mentorji pa so morali pripraviti še projektno nalogo in pridobiti pozitivno oceno o njihovem sodelovanju skozi celoten program s strani izkušenih mentorjev, ki sodelujejo pri izvedbi usposabljanja. Usposabljanje je v prvem roku²² uspešno zaključilo 9 udeležencev, v drugem, v letu 2021, pa še trije. Trije udeleženci usposabljanja niso uspešno končali.

²² V letu 2020 je uspešno zaključilo 9 udeležencev in s tem pridobilo naziv MENTOR/MENTORICA V PROGRAMU PUM-0, o čemer smo pisali že v evalvacijskem poročilu [Analiza izvajanja in spremljanja programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2020](#). Preostali 3 so potrdilo prejeli v začetku leta 2021.

Spopolnjevanje za mentorje PUM-O

Slika 28: Utrinki z delavnice

V okviru nalog skrbimo tudi za redno spopolnjevanje in letno srečanje mentorjev PUM-O. Temo spopolnjevanja izbiramo glede na izražene potrebe mentorjev pri njihovem delu z udeleženci. Ker je izvajanje programa PUM-O v letih 2020 in 2021 v velikem obsegu potekalo na daljavo, smo v letu 2021 organizirali 20-urno delavnico z naslovom **Človek v snovni in digitalni podobi**.

Na spopolnjevanju smo se v prvem delu dotaknili aktualne teme o položaju mentorjev v času pandemije Covid-19 in izvajanju programa na daljavo. Skozi metodo svetovne kavarne smo opredelili probleme ter iskali rešitve.

Ker so rezultati anketiranja udeležencev PUM-O v okviru evalvacije izvajanja PUM-O v času pandemije izkazali pomembne spremembe v nekaterih navadah udeležencev, med drugim tudi tistih, povezanih s spanjem, smo kot zunanjo predavateljico povabili doc. dr. Barbaro Gnidovec Stražičar s Centra za motnje spanja.

Spanje je predstavila kot temeljno življenjsko potrebo in kot navado. Prvi dan smo izpeljali tudi delavnico o načinih vzpostavljanja varne in povezljive učne klime v skupini; mentorji so izkusili več različnih tehnik spoznavanja in vzpostavljanja odnosov v skupini. Osrednja tema je bila povezana s pripovedovanjem osebnih zgodb in ustvarjanjem primerne vzdušja, v katerem se to lahko zgodi; delavnica Kako zakuriti ogenj. Drugi dan programa smo izpeljali tri različne delavnice, ki smo jih povezali z življenjskim slogom udeležencev. Prva je bila delavnica jutranjega prebujanja, povezovanja in zaupanja – delavnica akro joge. Nato pa še dve delavnici, in sicer digitalno delavnico, kjer so mentorji spoznali različna orodja za grafično oblikovanje ter v orodju Canva izdelali plakat za predstavitev programa PUM-O. Tretja delavnica je bila namenjena spoznavanju tradicionalnih obrti na slovenskem in možnosti, ki jih le-te ponujajo za poklicni in osebni razvoj mladih. Namen slednje je bil mentorjem ponuditi sredstva za odvrčanje mladih od zaslonov, saj smo skozi evalvacijo delovanja PUM-O v času pandemije ugotovili, da se je čas, ki so ga mladi preživeli za zasloni pomembno podaljšal. V rokodelski delavnici so se mentorji naučili izdelovati ptičke in druge figure iz koruznega ličja in uporabiti odpadni tekstil za izdelavo kraljične in drugih rekvizitov, ki bi jih lahko uporabili v okviru projekta o spanju z naslovom Kraljična na zrnju graha, ki so ga začeli snovati v zadnjem delu spopolnjevanja. Kraljična iz pravljice je slabo spala, ker jo je žulil grah, ki so ji ga položili pod pernice, v učnem projektu pa so mentorji naslavljali vprašanja povezana z dobrimi spalnimi navadami, težavami pri spanju, skratka z znanjem o spanju kot temeljni potrebi človeka. Kraljična je metafora za občutljivost in ranljivost mladih, ki izhaja iz slabih pogojev in navad povezanih s spanjem. Za potrebe spopolnjevanja je bilo pripravljeno tudi posebno učno gradivo, ki je bilo udeležencem posredovano v elektronski obliki na e-naslov ter v učnem koticu po spopolnjevanju.

Spopolnjevanje je potekalo v živo, v Hotelu Medno, ob koncu tedna – petek in sobota. Udeležilo se ga je 23 udeležencev. Pet tem so izpeljali mentorji PUM-O, tako da so bili nekateri v dveh vlogah; pri posameznih temah izvajalci, pri drugih pa udeleženci. Štirim mentorjem izvajalcem posameznih tem in mentorici moderatorki smo izdali potrdilo o izvajanju programov usposabljanja in spopolnjevanja, 18 mentorjem pa smo izdali potrdilo o uspešno končanem spopolnjevanju.

Preglednica 9: Ocena zadovoljstva udeležencev z izpeljanim spopolnjevanjem²³

Programi	Povprečna ocena
Splošno zadovoljstvo z izpeljanim spopolnjevanjem	4,7
Splošno zadovoljstvo z vsebino spopolnjevanja	4,6
Obveščanje udeležencev pred izvedbo, prostor in pogoji za delo ter upoštevanje želja in potreb udeležencev	4,5
Organizacija usposabljanja oz. spopolnjevanja, trajanje spopolnjevanja in urnik/razporeditev vsebin	4,4
Izbrani termin usposabljanja	4,3

Vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Pri oceni vsebine programa po posameznih temah je prevladovala tema Svetovna kavarna - navodila za delo in opredelitev vprašanj in problemov s povprečno oceno 4,9, z oceno 4,8 pa so ocenili temi 6 krogov po Svetovni kavarni in "Prebujanje" gib in povezovanje - elementi (akro) joge. Vsi so bili mnenja, da je bilo razmerje med teoretičnim in praktičnim delom ustrezno.

Slabih 10% vprašanih je pri vprašanju, katere vsebine so pogrešali, zapisalo, da bi si želeli več pogovora o skupnem projektu ter načrtovanje skupnega projekta – ker so navodila za zasnovo učnega projekta hitro pregledali, ni bilo dovolj možnosti za refleksijo, predloge, ideje oz. diskusijo o tem, kako izpeljati projekt.

Skoraj dve tretjini anketiranih je bila z metodami dela zelo zadovoljnih, ostali so bili zadovoljni. Z učnim gradivom je bilo zelo zadovoljnih ali zadovoljnih skupaj 81% vprašanih, ostali so ostali neopredeljeni. Pri tem je potrebno poudariti, da dobljeni rezultati odražajo le zadovoljstvo z učnim gradivom, ki je bilo uporabljeno neposredno na spopolnjevanju, ne pa s celotnim učnim gradivom, saj je bilo le-to dokončano in urejeno po spopolnjevanju in kot tako objavljeno v učnem kotičku na portalu Moj ACS.

Slika 29: Utrinki z delavnice

Večina udeležencev pa je na evalvacijski vprašalnik odgovorila takoj po končanem spopolnjevanju, se pravi še preden je bilo gradivo dokončano.

V osebnih sporočilih ob koncu anketnega vprašalnika so udeleženci zapisali, da se veselijo nadaljnjih srečanj, saj so odlična priložnost za izmenjavo izkušenj in praks, hkrati pa med mentorji utrjujejo vezi. Pohvalili so vsebino ter pripravo in organizacijo spopolnjevanja. Kljub pohvalam pa nekaterim ni ustrezalo, da smo spopolnjevanje izpeljali ob koncu tedna oz. soboto in so predlagali, da v prihodnje tovrstna srečanja načrtujemo med tednom.

²³ Ocenjevalna lestvica od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo nezadovoljen, 5 pa zelo zadovoljen.

Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje

Razvoj organiziranega samostojnega učenja se je začel leta 1993, z željo po vzpostavitvi in širjenju kulture organiziranega samostojnega učenja v Sloveniji, mreža Središč za samostojno učenje (SSU) pa se je skozi leta razpršila po vsej Sloveniji.

SSU so namenjena vsem odraslim, ki jim iz kakršnih koli razlogov tradicionalno učenje in izobraževanje nista dostopna ali jim ne ustrezata. Učenje v središčih je za udeležence brezplačno, v SSU pa so na voljo različna učna gradiva, primerna za samostojno učenje, sodobna učna tehnologija ter strokovna pomoč osebja. S svetovalno dejavnostjo pri samostojnem učenju odraslim zagotavljamo organizirano učno okolje in strokovno podporo pri učenju, ki jo nudi svetovalec SSU.

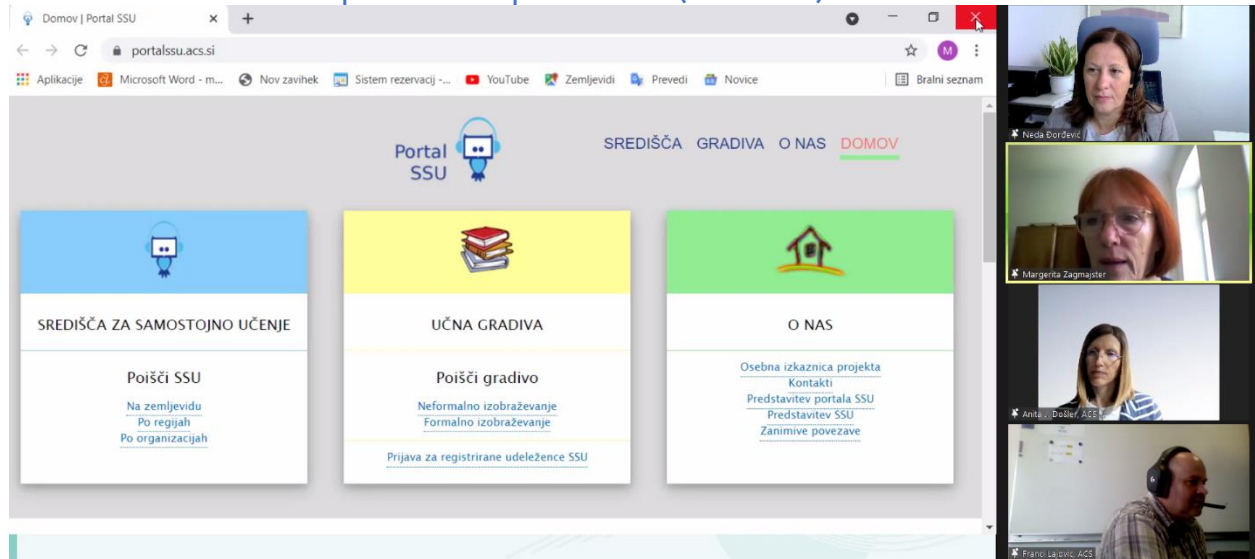
Pomembno spremembo je na področje svetovalne dejavnosti v IO prinesel Zakon o izobraževanju odraslih iz leta 2018 (ZIO-1), ki je opredelil svetovalno dejavnost pri samostojnem učenju kot eno od treh področij svetovalne dejavnosti v IO, ki se izvaja kot javna služba (drugi dve področji sta še svetovalna dejavnost pri vključevanju in nadaljevanju izobraževanja ter svetovalna dejavnost pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti). Svetovalna dejavnost v središčih za samostojno učenje se izvaja kot javna služba od leta 2021. Leta 2021 je bilo v javno mrežo vključenih 34, z letom 2022 pa bo vključenih 35 ljudskih univerz, na katerih so locirana SSU.

ACS zagotavlja svetovalno, razvojno in strokovno podporo mreži SSU: skrbimo za vzdrževanje in posodabljanje portala SSU in spremljanje delovanja SSU s pomočjo računalniške aplikacije SSU, skrbimo za kakovost, razvoj in vrednotenje delovanja SSU (spremljanje in analiza potreb na nacionalni ravni, evalvacije, raziskovanje trendov organiziranega samostojnega učenja (OSU), razvoj podpornih dejavnosti za ranljive skupine za pridobivanje temeljnih zmožnosti za OSU, spremljanje novosti in dobrih praks v tujini, sodelovanje z MIZŠ pri pripravi strokovnih podlag, smernic in drugih dokumentov), načrtujemo, razvijamo, posodabljam in izvajamo temeljno usposabljanje in program spopolnjevanja ter razvijamo in urejamo učna gradiva, portale, aplikacije, skupne dokumentacije in baze podatkov o delovanju SSU in dejavnostih OSU.

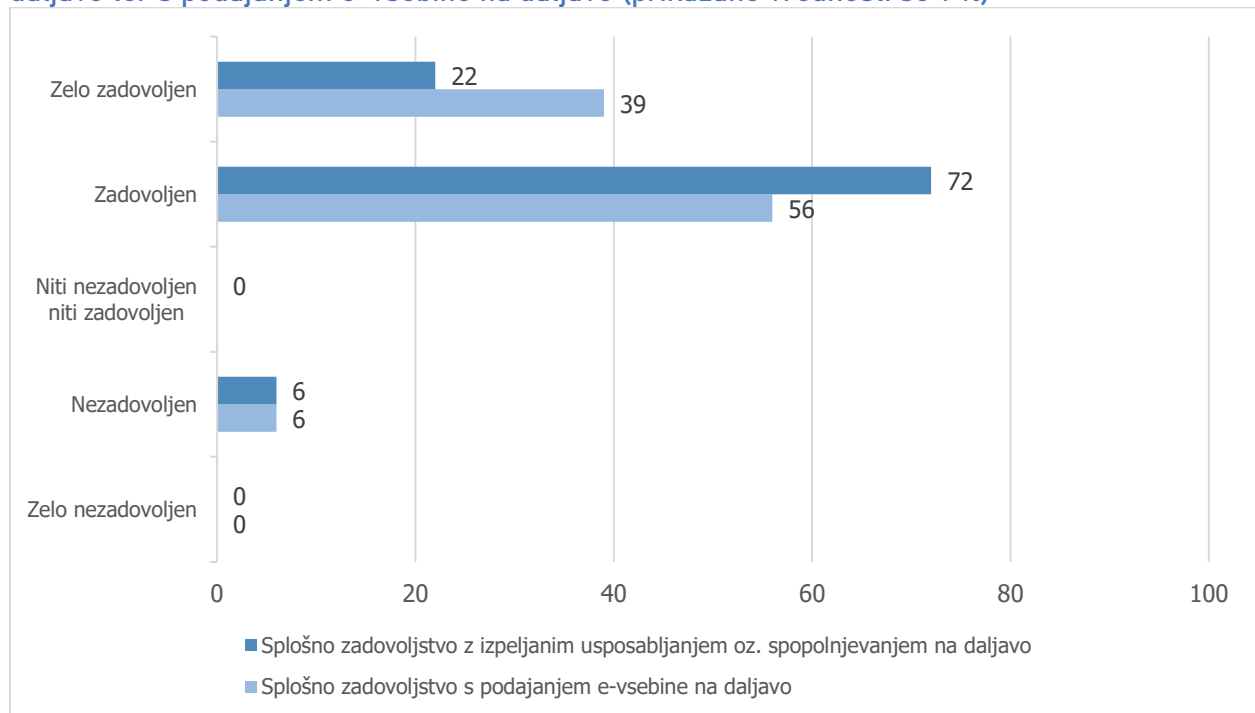
Od leta 2018 spopolnjevanja za strokovne delavce v SSU organiziramo v okviru ESS projekta Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022, v letu 2021 pa smo v okviru rednega letnega delovnega načrta izpeljali še eno delavnico z naslovom [Spopolnjevanje za svetovalce v IO za svetovalno dejavnost na področju samostojnega učenja](#).

Spopolnjevanje smo zaradi epidemiološki razmer izpeljali na daljavo v obliki e-izobraževanja v Zoom.

Slika 30: Zaslonska slika predstavitve portala SSU (arhiv ACS)

Slika 31: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem oz. spopolnjevanjem na daljavo ter s podajanjem e-vsebine na daljavo (prikazane vrednosti so v %)

N = 18; vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Na splošno je bilo z izpeljanim usposabljanjem na daljavo zadovoljnih ali zelo zadovoljnih skupaj 94% vprašanih, le 6% se jih ni opredelilo glede tega. Podobno visok odstotek (95%) zadovoljstva so izrazili glede podajanja e-vsebin na daljavo. Tudi pri tem vprašanju je ostalo 6% neopredeljenih.

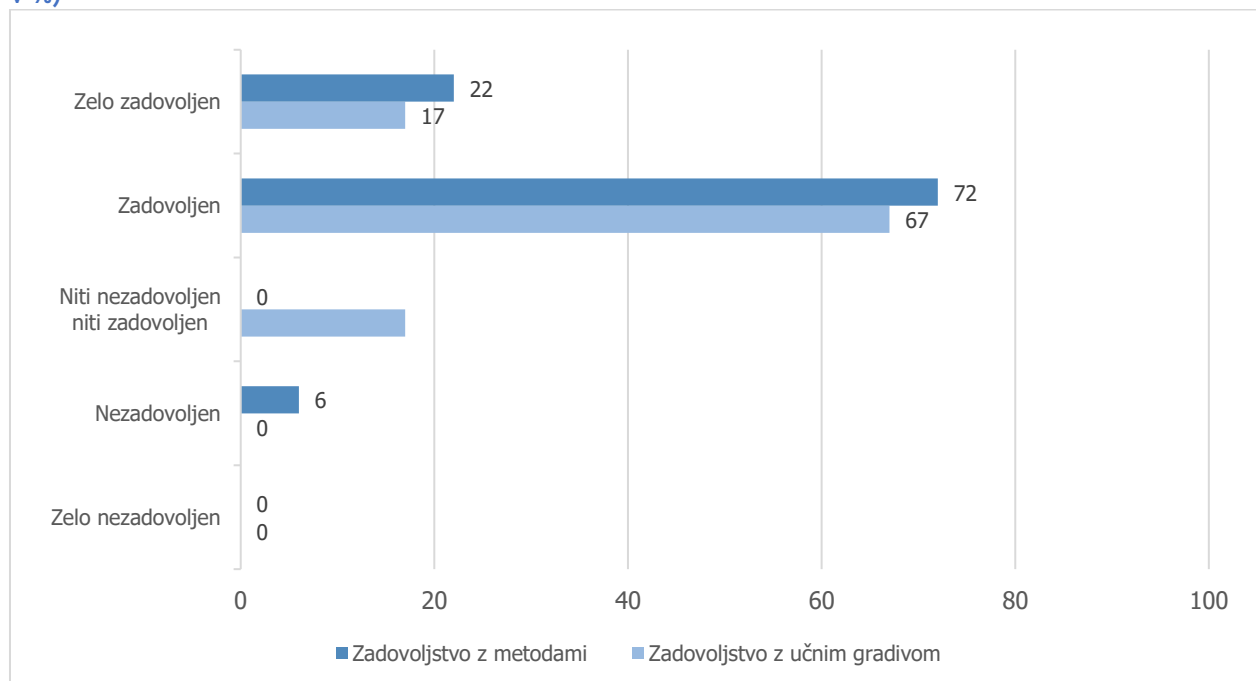
V povprečju so bile vsebine programa, ki smo jih izpeljali preko videokonferenčnega orodja Zoom, ocenjene z oceno 4,18. Všeč jim je bila predstavitve portala SSU, s katerim so se prvič srečali, so se pa nekatere vsebine za že večje uporabnike aplikacije SSU ponavljale, kar so nam tudi sporočili v evalvaciji. Pogrešali so tudi čas za razpravo in odprta vprašanja o njihovih izkušnjah z delom z aplikacijo.

Časovna razporeditev vsebin v programu se je večini zdela primerna (83%), 6% vprašanih pa je zapisalo, da je bilo premalo časa za diskusijo, nekateri so pogrešali malo daljši odmor.

Kot **prednost**, ki jih je način izvedbe na daljavo prispeval, so zapisali, da se takih usposabljanj lažje udeležijo tudi v časovni stiski, saj prihranijo čas za vožnjo, vaje so lahko opravili kar na svojih računalnikih, način izvedbe ne moti delovnega procesa, saj lahko z delom nadaljujejo tudi po zaključenem spopolnjevanju.

Kot **slabost** pa so nekateri navedli, da se jim je program zdel nekoliko prenatrpan (trajal je 6 pedagoških ur, kar je nekoliko dlje kot ponavadi organiziramo izobraževanja na daljavo), nekaterim bi izvedba v živo bolj ustrezala, večina pa pripomb ni imela.

Slika 32: Zadovoljstvo udeležencev z metodami dela in učnim gradivom (prikazane vrednosti so v %)

N = 18; vir: zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Kar 94% udeleženi je zapisalo, da so bili zelo zadovoljni ali zadovoljni z metodami dela, da so bile le-te ustrezne, vseh jim je bila kombinacija samostojnega dela z delom v skupinah ter z aplikacijo SSU, kjer so predstavili svoje izkušnje. Nekdo je izrazil nezadovoljstvo z metodami, vendar ni zapisal, zakaj. Z učnim gradivom, ki je bilo objavljeno v portalu Moj ACS, je bilo zadovoljnih skoraj dve tretjini vprašanih.

Organizacijo spopolnjevanja na daljavo so ocenili s skupno povprečno oceno 4,1, z oceno 5 (odlično) je polovica vprašanih ocenila Obveščanje udeležencev pred izvedbo spopolnjevanja. 67% vprašanih je z oceno 4 (dobro) ocenilo Upoštevanje želja in potreb udeležencev ter Izbrani termin spopolnjevanja. Trajanje spopolnjevanja so ocenili z povprečno oceno 3,9, z že navedenim razlogom, da so se nekatere vsebine ponavljale.

Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov in mentorje študijskih krožkov BMK

Študijski krožki (ŠK) so projekt, ki ga na ACS izvajamo že od leta 1993 in hkrati so to majhne skupine za neformalno učenje, pomembne za lokalni in osebni razvoj. Predstavljajo obliko sodelovalnega učenja (doživljanja, povzemanja) z značilno sestavo skupine (heterogena struktura, homogen interes), v kateri se vzpostavi pozitivna soodvisnost odgovornih posameznikov in v kateri se razvijajo sodelovalne spretnosti (komunikacija, spoštovanje različnosti in dogovorov). Zato predstavljajo obliko vzdrževanja socialne kohezije v družbi, njenega demokratičnega delovanja, participacije v izobraževanju in priložnosti predvsem za tiste, ki težje dostopajo do priložnosti za učenje.

Udeleženci krožka sami določajo, kaj, kje in kako se bodo učili, sami načrtujejo način dela v njem in se učijo toliko časa in tako poglobljeno, kot si sami želijo. Z vzajemno izmenjavo znanja, spretnosti in izkušenj spodbujajo svojo intelektualno rast, vzpostavljajo in krepijo medsebojne vezi, s čimer pomembno pripomorejo k bolj kakovostnemu življenju v svojem okolju.

Za vodenje teh skupin ACS organizira Temeljno usposabljanje mentorjev študijskih krožkov, za že usposobljene mentorje pa tudi redno letno spopolnjevanje. ACS tudi redno svetuje mreži mentorjev ter zainteresiranim deležnikom in izvajalskim organizacijam študijskih krožkov ter sodeluje v raziskovalnih in razvojnih projektih za razvoj skupnostnega učenja, spremljanje/monitoring (od 1993 dalje, 2007 v e-obliki), zagotavljanje kakovosti (notranje in zunanje evalvacije). Razvoj omogočajo zlasti evropski projekti npr. Leonardo, Grundtvig, Alegro, Intereg, Erasmus +, KA2). Promocija delovanja in rezultatov ter učinkov študijskih krožkov poteka predvsem doma (npr. TVU, eNovičke, FB in spletna stran <https://sk.acs.si>), redno pa tudi v tujini (EPALE, projektne spletne strani), pri čemer stremimo k objavam z dodano vrednostjo oz. strokovnih analiz in interpretacij struktur in procesov v študijskih krožkih.

V **januarju** so se mentorji ŠK udeležili 6-urnega spopolnjevanja z naslovom **Predstavitev akcijskih ciljev**, ki je potekalo preko videokonferenčnega sistema Zoom. Na spopolnjevanju so udeleženci predstavili svoje študijske krožke in na izbrano temo spoznali vlogo refleksije, ki jo je težko omejevati, pa tudi ne prav lahko izvajati. Namen spopolnjevanja je bil tudi ohranjati stik in spodbujati delovanje študijskih krožkov tudi v času pandemije COVID-19, ki je močno posegel v izvajanje samih študijskih krožkov, saj ta model izobraževanja sloni predvsem na osebnem stiku. Spopolnjevanja se je udeležilo 45 udeležencev, kar je polovica več od načrtovanih 30.

Junija so se mentorji ŠK ponovno zbrali na 6-urnem spopolnjevanju z naslovom **O državnosti in državitvornosti**. Spopolnjevanja, ki je ravno tako potekalo preko videokonferenčnega sistema Zoom, se je udeležilo 61 udeležencev (dvakrat toliko kot je bilo načrtovano). Uvod je bil namenjen predstavitvi osebne izkušnje in spominov zbranih na osamosvojitve in mislim o državnosti. Nato je predavatelj, prof. dr. Ernest Petrič, predstavil položaj Slovenije v Evropi in širše ob osamosvojitvi in danes kot ga je spoznal s svoje perspektive ter kje v mednarodni skupnosti vidi Slovenijo v prihodnjem desetletju. Drugi del spopolnjevanja je bil namenjen iskanju odgovorov na vprašanja: s čim smo lahko zadovoljni, na čem lahko gradimo prihodnost z izobraževanjem ter kaj dobrega lahko k prihodnosti Slovenije prispevamo tisti, ki se ukvarjamo z učenjem v svojih domačih okoljih z neformalnimi oblikami učenja.

Razprava je pokazala velik potencial in pravilno naravnost projekta tudi za v bodoče. Med drugim smo spoznali vrzel med najnižjo ravno organizacije, kjer vlada pozitivno vzdušje in ustvarjalni naboj, iz katerega izhajajo rezultati in učinki študijskih krožkov, in višjimi ravnmi organiziranosti, ki svojo energijo bolj usmerjajo v umeščanje izobraževanja odraslih v izobraževalni sistem. Evalvacija o izpeljanih spopolnjevanjih je bila opravljena ustno, na koncu vsakega spopolnjevanja, zato analize o zadovoljstvu ne moremo posebej predstaviti.

6.2.3. Programi s področja PISMENOST

Ena od strokovnih in razvojnih nalog ACS je usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev, izobraževalcev odraslih in drugih deležnikov za kakovostno izvajanje programov oziroma dejavnosti. Med te programe se uvršča tudi program Začetna integracija priseljencev (ZIP), izvajanje katerega urejajo Zakon o tujcih, Uredba o integraciji tujcev ter Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o integraciji tujcev, Andragoški center Slovenije pa izvaja program temeljnega usposabljanja učiteljic in učiteljev, ki bodo ta program izvajali v praksi.

Na področju Pismenosti smo tako v letu 2021 izpeljali program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP).

Preglednica 10: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih usposabljanja na področju Pismenost

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP)	24	15	16 ²⁴	15
SKUPAJ		15	16	15

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP) je namenjen učiteljem in učiteljicam slovenistike, ki bodo poučevali priseljence v programu ZIP, in kulturnim mediatorjem, ki bodo sodelovali v tem programu. Pri vključitvi v program imajo prednost udeleženci, katerih organizacije so bile izbrane na razpisu za izvajanje programa ZIP s strani Ministrstva za notranje zadeve.

Slika 33: Napis na vratih

²⁴ V letu 2021 smo 1 potrdilo izdali udeleženci, ki se je usposabljala v letu 2018. Kljub temu, da ni imela še zaključeno usposabljanje za PAI, smo ji omogočili udeležbo na usposabljanju. Leta 2021 nam je posredovala ustrezno potrdilo, zato smo ji izdali potrdilo.

Izvedbo v prostorih ACS, z upoštevanjem vseh ukrepov za preprečevanje širjenja okužb v zvezi s pandemijo, smo načrtovali konec marca in v začetku aprila 2021. Ker je Vlada RS Slovenije med 1. in 11. aprilom za zajezitev epidemije COVID-19 sprejela [Odlok o začasni prepovedi zbiranja ljudi v zavodih s področja vzgoje in izobraževanja ter univerzah in samostojnih visokošolskih zavodih](#), smo morali zadnji dan usposabljanja prestaviti na kasnejši datum, ko je bilo epidemiološko stanje v državi varno za izvedbo delavnice v živo. Programa pa zaradi delavniške oblike dela v celoti ne moremo izpeljati na daljavo.

Kljub temu, da smo del izvedbe delavnice morali prestaviti in program izpeljati v dveh delih, je bila večina udeležencev (87%) z izpeljanim usposabljanjem zelo zadovoljnih²⁵, ostali so bili zadovoljni. Zelo visoko, s povprečno oceno 4,9 so ocenili: samo izvedbo in organizacijo usposabljanja, obveščanje udeležencev pred izvedbo usposabljanja, urnik oz. razporeditev vsebin, prostor in pogoje za delo ter upoštevanje želja in potreb udeležencev. 7% udeležencev je izbranemu terminu in trajanju usposabljanja namenilo prav tako visoko povprečno oceno in sicer 4,8.

Tudi vsebino usposabljanja so ocenili z visoko povprečno oceno 4,8 (zelo zadovoljnih je bilo 80%, ostali so bili zadovoljni). Kljub delavniško oblikovanemu drugemu delu usposabljanja so zapisali, da bi si želeli več konkretnih primerov, situacij, praks, tudi kak konkreten posnetek iz razreda.

Večina udeležencev (80%) je bila zadovoljnih z uporabljenimi metodami dela, ki so bile odlična dopolnitev praktičnih in teoretičnih vsebin. Tudi z učnim gradivom je bila zelo zadovoljna večina, kar 73% vprašanih.

Med komentarje in predloge za izboljšave so zapisali, da jim je izvedba v dveh delih ustrezala (predvsem vozačem) in da je bilo usposabljanje v danih razmerah odlično načrtovano in izpeljano. Tudi v prihodnje si želijo več tovrstnih izobraževanj in srečanj. Nekateri pa so ravno zaradi izpeljave v dveh delih pogrešali bolj intenzivno medsebojno spoznavanje in druženje na delavnici ter možnost parkiranja v bližini lokacije izvedbe.

Slika 34: Utrinki z delavnice

6.2.4. Programi s področja SVETOVANJE

Stalno strokovno spopolnjevanje je za svetovalce središč ISIO pomemben del njihovega profesionalnega in kariernega razvoja. Usposobljenost svetovalcev je osnovni pogoj za izvajanje kakovostnega svetovalnega procesa, zato je njihovo stalno usposabljanje iz različnih strokovnih področij, ki se povezujejo s svetovalno dejavnostjo v izobraževanju odraslih (IO), nujno.

Zato za svetovalce središč ISIO vsako leto organiziramo redna spopolnjevanja, v katerih jim ponudimo različne razvojne, strokovne, in organizacijske vsebine. Te izberemo na podlagi spremljanja razvojnih novosti v izobraževanju odraslih, na področju razvoja človeških virov širše

²⁵ Ocenjevalna lestvica od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo nezadovoljen, 5 pa zelo zadovoljen.

ter na podlagi predlogov svetovalcev. Za izvajanje strokovnega spopolnjevanja se dogovarjamo tudi z zunanjimi strokovnjaki z izbranih področij.

V letu 2021 smo izpeljali 5 strokovnih srečanj **svetovalcev v središčih ISIO**, kjer so svetovalci nadgrajevali in poglobljali že pridobljena znanja. V preglednici prikazujemo podrobnejše podatke o izpeljanih delavnicah in udeležencih.

Preglednica 11: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih s področja Svetovanje

Programi	Število izvedb	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Temeljno usposabljanje za svetovalce v središčih ISIO; modul 4: Svetovalna dejavnost pri vključevanju in nadaljevanju izobraževanja	1	16	14	14	14
Temeljno usposabljanje za svetovalce v središčih ISIO; modul 5: Svetovalna dejavnost pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti	1	16	13	12	13
Spopolnjevanje svetovalcev v središčih ISIO	3	15,5 ²⁶	276	235	126
SKUPAJ	5	47,5	303	261	153

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Junija smo izpeljali dva modula temeljnega usposabljanja za svetovalce v središčih ISIO, in sicer, modul 4 z naslovom **Svetovalna dejavnost pri vključevanju in nadaljevanju izobraževanja** in modul 5 z naslovom **Svetovalna dejavnost pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti**. Oba modula sta obsegala 16 ur in sta bila izpeljana v dveh srečanjih. Udeleženci so oddali evalvacijski vprašalnik, usposabljanje pa je potekalo v živo.

Z usposabljanjem v modulu 4 je bila večina udeležencev zelo zadovoljnih ali zadovoljnih. Da je bila dolžina delavnice ustrezna, se je strinjalo kar 86 % vprašanih. Pohvalili so predstavitev vseh vidikov dela, tako teoretični kot tudi praktičen prikaz primerov. Zadovoljni so bili tudi s predavateljicami.

Tudi z usposabljanjem v modulu 5 so bili udeleženci zadovoljni - 46% jih je bilo zelo zadovoljnih, ostali so bili zadovoljni. 85% vprašanim je ustrezala tudi dolžina usposabljanja. Pohvalili so tako teoretični kot tudi praktičen prikaz primerov, čeprav bi si nekateri udeleženci želeli še več praktičnega dela.

Januarja smo na **prvem spopolnjevanju** svetovalcem predstavili aplikacijo za spremljanje dela svetovanja in vrednotenja (SDSV). Poudarek je bil na novostih pri spremljanju svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih ter na podrobnejši predstavitvi aplikacije za svetovalce, ki se v svetovalno dejavnost vključujejo na novo. Zaradi razmer, ki jih je povzročila pandemija COVID-19, je bilo spopolnjevanje izpeljano preko videokonferenčnega sistema ZOOM. Pri tokratnem spopolnjevanju udeleženci niso oddali evalvacijskega vprašalnika, saj je šlo za krajše izobraževalno srečanje.

Septembrsko spopolnjevanje z naslovom **Oblikovanje učinkovitih promocijskih gradiv za promocijo svetovalne dejavnosti za izobraževanje odraslih** je obsegalo 3 ure, potekalo pa je po Zoom-u. Udeleženci so spoznali, kako učinkovito oblikovati promocijsko gradivo za promocijo svetovalne dejavnosti za izobraževanje odraslih, kako izbrati ciljno skupino, ki jo bomo nagovarjali

²⁶ Navedeno je skupno število izvedenih ur spopolnjevanja, ker je šlo za različne dolžine, 2 izobraževalni srečanja sta trajali 3PU in 4 PU, spopolnjevanje pa 8,5PU.

ter kako napisati učinkovito promocijsko besedilo. Udeleženci niso izpolnjevali evalvacijskega vprašalnika.

Tudi [decembrsko spopolnjevanje](#) z naslovom [Dejavnost središč ISIO in SSU v 2021 in načrti za leto 2022](#) je bilo v obsegu 8,5 pedagoških ur izpeljano v dveh delih preko Zoom-a. Da je bila dolžina spopolnjevanja zelo ustrezna, je menilo 56 % vprašanih, da je bila dolžina ustrezna, pa 46 % vprašanih.

Potrjuje se, da so udeleženci res zadovoljni s takim načinom razporeditve ur, saj se med delovnim časom lažje organizirajo. S spopolnjevanjem je bilo zelo zadovoljnih 56 % udeležencev, ostali so bili zadovoljni. Pri zadovoljstvu udeležencev z vsebino so izpostavili odlično predstavitev aplikacije, konkretno predstavljeno vsebino in napotke ter praktičen prikaz uporabe aplikacije. Zelo so bili zadovoljni s predavanjem o čustveni inteligenci.

6.2.5. Programi s področja VREDNOTENJE

S sistemskim razvojem in urejanjem področja preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) zagotavljamo temeljna usposabljanja kandidatov za člane komisij NPK za pridobitev licence ter skrbimo za stalna strokovna spopolnjevanja članov komisij, ki so licenco že pridobili in kot člani komisij delujejo v praksi. Pri nadaljnjem razvoju sistema NPK ves čas aktivno sodelujemo z Ministrstvom za delo, družino, socialne razmere in enake možnosti ter drugimi partnerji (RIC, CPI).

V letu 2021 smo za bodoče člane komisij NPK izpeljali vsa načrtovana usposabljanja, in sicer 3 temeljna usposabljanja ter 3 delavnice stalnega strokovnega spopolnjevanja. Programe temeljnega usposabljanja smo izpeljali v kombinirani obliki e-izobraževanja in samostojnega dela, spopolnjevanja pa na daljavo preko videokonferenčnega sistema Zoom.

Preglednica 12: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih s področja Vrednotenje

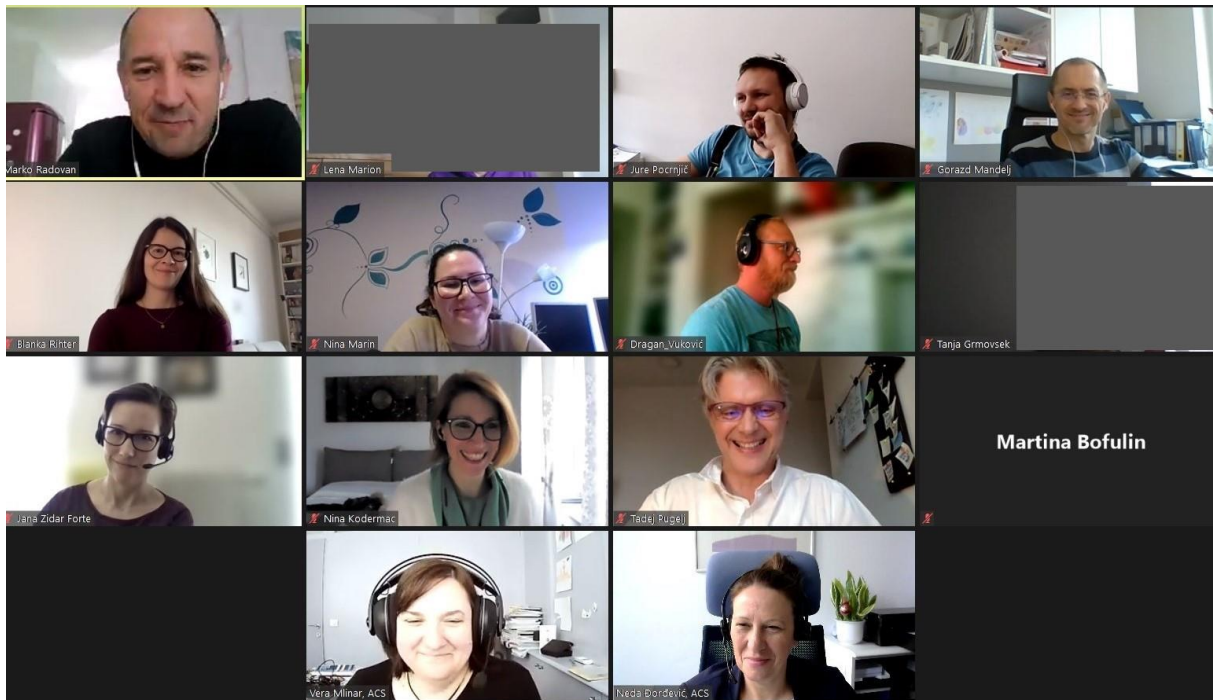
Programi	Število izvedb	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence	1	31,5	50	38 ²⁷	36
	2	35,5			
Stalno strokovno spopolnjevanje članov komisij NPK	3	8	68	62	/
SKUPAJ	6	126,5	118	100	36

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Ob zaključku posameznega temeljnega [usposabljanja kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence](#) so udeleženci izpolnili spletni evalvacijski vprašalnik; zanimalo nas je njihovo zadovoljstvo s programom usposabljanja in izvajalci posameznih vsebin ter organizacijo usposabljanja. Skupaj se je usposabljanj udeležilo 50 udeležencev, evalvacijske vprašalnike jih je izpolnilo 36, kar predstavlja 72% vseh vključenih. Vsa usposabljanja smo izpeljali na daljavo, v kombinirani obliki e-izobraževanja v Zoom in samostojnega dela.

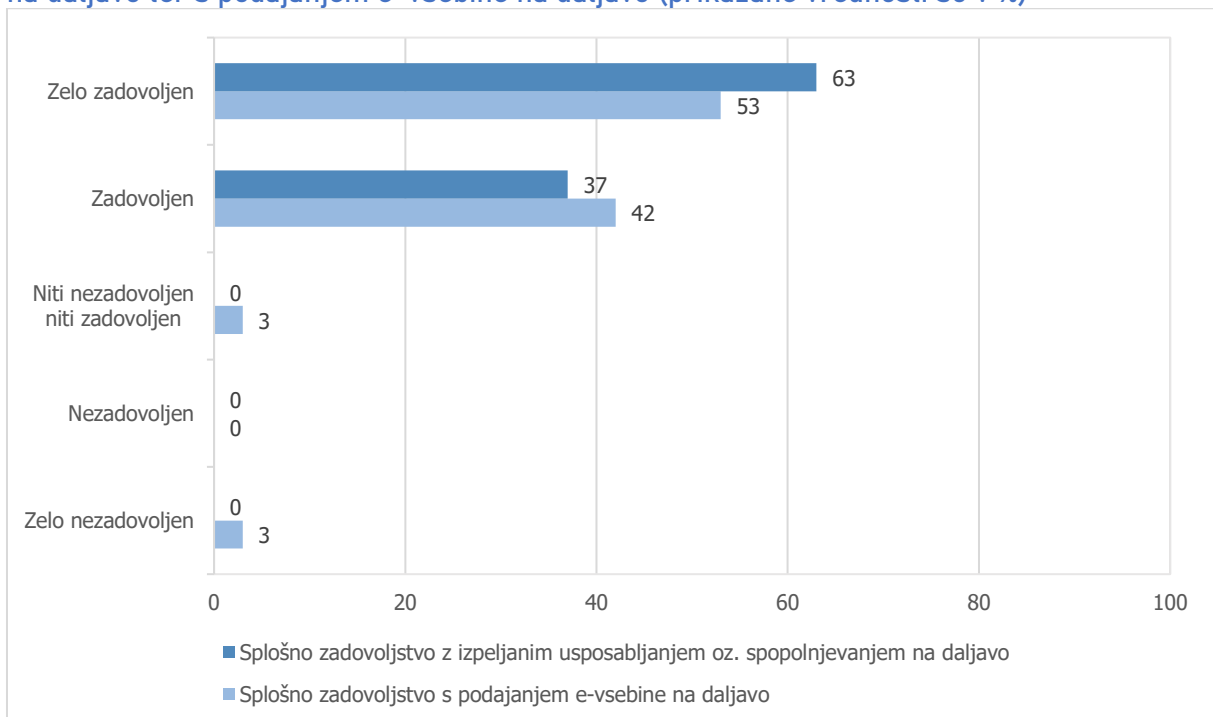
²⁷ V skupno število usposobljenih (38) so zajeti naslednji podatki: 33 se jih je usposobilo v 2021, 2 sta uspešno opravila izpit z neposrednim preverjanjem (brez udeležbe na usposabljanju), 3 so zaključili usposabljanje v 2020 in uspešno opravili izpit v 2021.

Slika 35: Zaslonska slika izvedbe teme o značilnosti izobraževanja in učenja odraslih (arhiv ACS)

Na splošno je bilo z izpeljanim usposabljanjem zelo zadovoljnih 63% udeležencev, ostali so bili zadovoljni. S podajanjem vsebin je 53% vključenih zelo zadovoljnih, 42% pa zadovoljnih, 3% oz. 1 vprašan je bil zelo nezadovoljen, vendar razloga za tako oceno ni navedel.

Slika 36: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem oz. spopolnjevanjem na daljavo ter s podajanjem e-vsebine na daljavo (prikazane vrednosti so v %)

N = 36, povprečna ocena 4,5; vir: zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

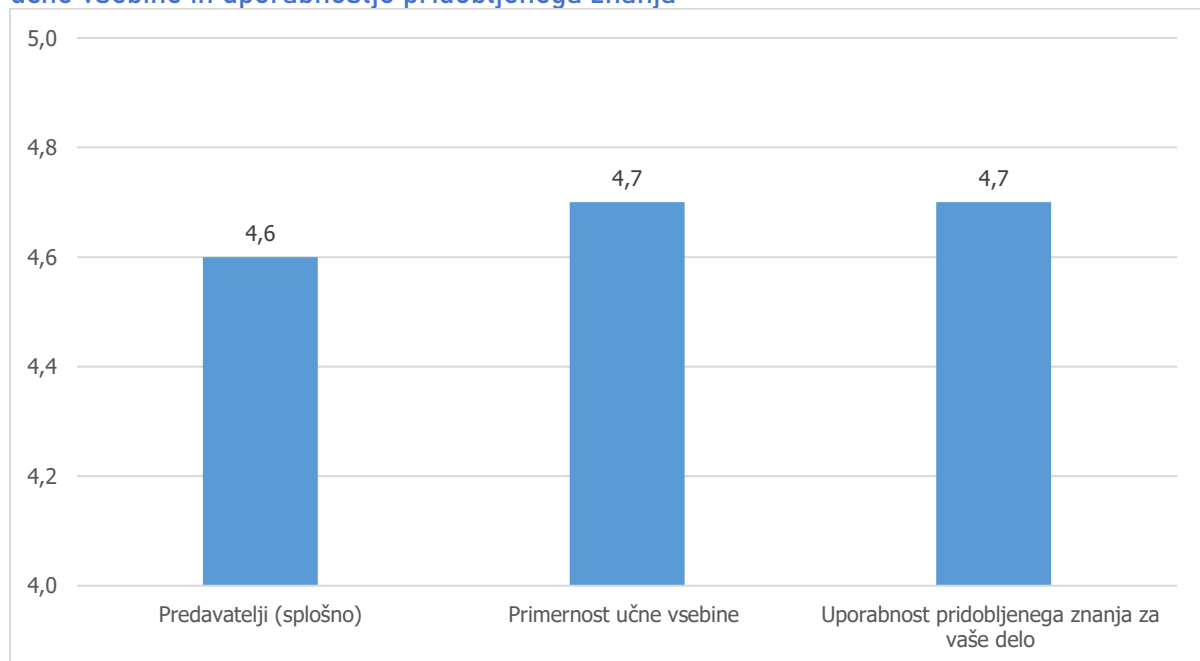
Svojo oceno so podrobneje pojasnili pri vprašanju glede primernosti časovne razporeditve vsebin v programu. Junijsko izvedbo e-usposabljanja smo namreč izpeljali v popoldanskem času, od

14.00 do 17.00. Izkazalo se je, da večini tak časovni termin, tudi zaradi daljšega, 9-dnevnega usposabljanja, ni ustrezal²⁸. Nekaterim je to predstavljalo težave pri organizaciji dela oz. so bili odsotni zaradi službenih in družinskih obveznosti. Nekaj jih je pogrešalo posnetke predavanj, nekaj pa zapisalo da je bilo po rednem delu naporno v popoldanskem času slediti še e-izobraževanju. Težje so se osredotočili na predavanja, zato so predlagali, da naslednjič e-izobraževanje izvajamo v dopoldanskem času, še bolje pa v živo.

Pogrešali pa so osebni stik, osebno komunikacijo in neposredni stik s predavatelji in udeleženci/kolegi. Kot **prednost** takega načina izvedbe usposabljanja so izpostavili: časovna učinkovitost, spoznavanje novih orodij in pristopov, boljši izkoristek časa, varnost glede COVID-a, delo od doma, vnaprej pripravljene vsebine in gradiva ter možnost sodelovanja na predavanjih, večopravnost.

Zanimalo nas je tudi, kako so bili zadovoljni s predavatelji, učno vsebino in uporabnostjo pridobljenega znanja. Na podlagi 5-stopenjske lestvice, pri čemer ocena 1 pomeni zelo slabo, 5 pa odlično, so vse tri elemente ocenili z visoko povprečno oceno (4,6 oz. 4,7).

Slika 37: Povprečna ocena zadovoljstva udeležencev s predavatelji na splošno, primernostjo učne vsebine in uporabnostjo pridobljenega znanja

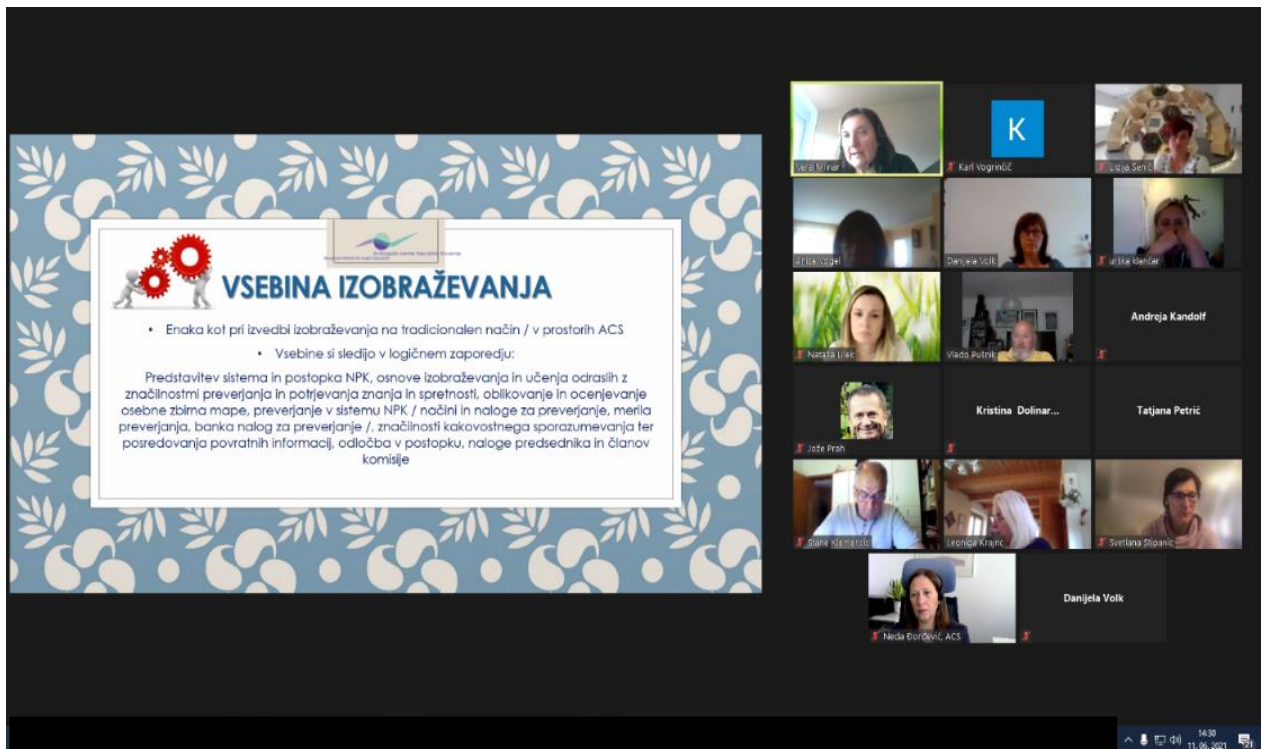

N = 36; vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Najvišje, s povprečno oceno 4,8, so bile ocenjene teme Predstavitev poteka izobraževanja in vsebine programa, Dogovor o preverjanju za uspešen zaključek programa in pridobitev potrdila, Sistem NPK in Načini in naloge za preverjanje NPK. Nekoliko slabše, a še vedno z visoko oceno 4,2 pa je bila ocenjena tema Osnove izobraževanja in učenja odraslih.

²⁸ Pri izpeljavi programa na daljavo smo, v skladu s strokovnimi priporočili, izvajali največ 4 PU dnevno, kar je program temeljnega usposabljanja posledično podaljšalo na 9 dni.

Slika 38: Zaslonska slika z enega izmed usposabljanj kandidatov za člane komisij NPK, ki je potekalo na daljavo v Zoom (arhiv ACS)

Zadovoljstvo z metodami dela so ocenili s povprečno oceno 4,4. Všeč so jim bile simulacije/igre vlog in spletno orodje Socrative, kombinacija predavanj z delom v skupinah in različni kvizi. Učno gradivo, ki je pri tem programu kar obsežno (do 75 različnih dokumentov in spletnih povezav), so ocenili s povprečno oceno 4,3, pohvalili so dostopnost gradiva in urnika na spletu oz. spletnem portalu.

Najbolj zadovoljni so bili z obveščanjem pred izvedbo usposabljanja (4,9), s povprečno oceno 4,5 so ocenili Upoštevanje želja in potreb udeležencev, s skupno oceno 4,3 pa so ocenili Izbrani termin usposabljanja, Urnik in trajanje usposabljanja. Po posameznih elementih so kot slabo ali zelo slabo ocenili izbrani termin usposabljanja in urnik oz. raspored (slednja ocena se navezuje na junijsko izvedbo v popoldanskem času).

Med predloge za izboljšanje izobraževanja na daljavo so zapisali, da bi si želeli možnost ogleda video posnetkov predavanj, pri katerih so bili odsotni, ali pa bi si jih še enkrat ogledali za lažje razumevanje in pripravo na izpit. Potrebovali bi tudi več časa za pripravo samostojnega izdelka oz. naloge. Sicer pa so bili z usposabljanjem zelo zadovoljni, njihova pričakovanja so se uresničila.

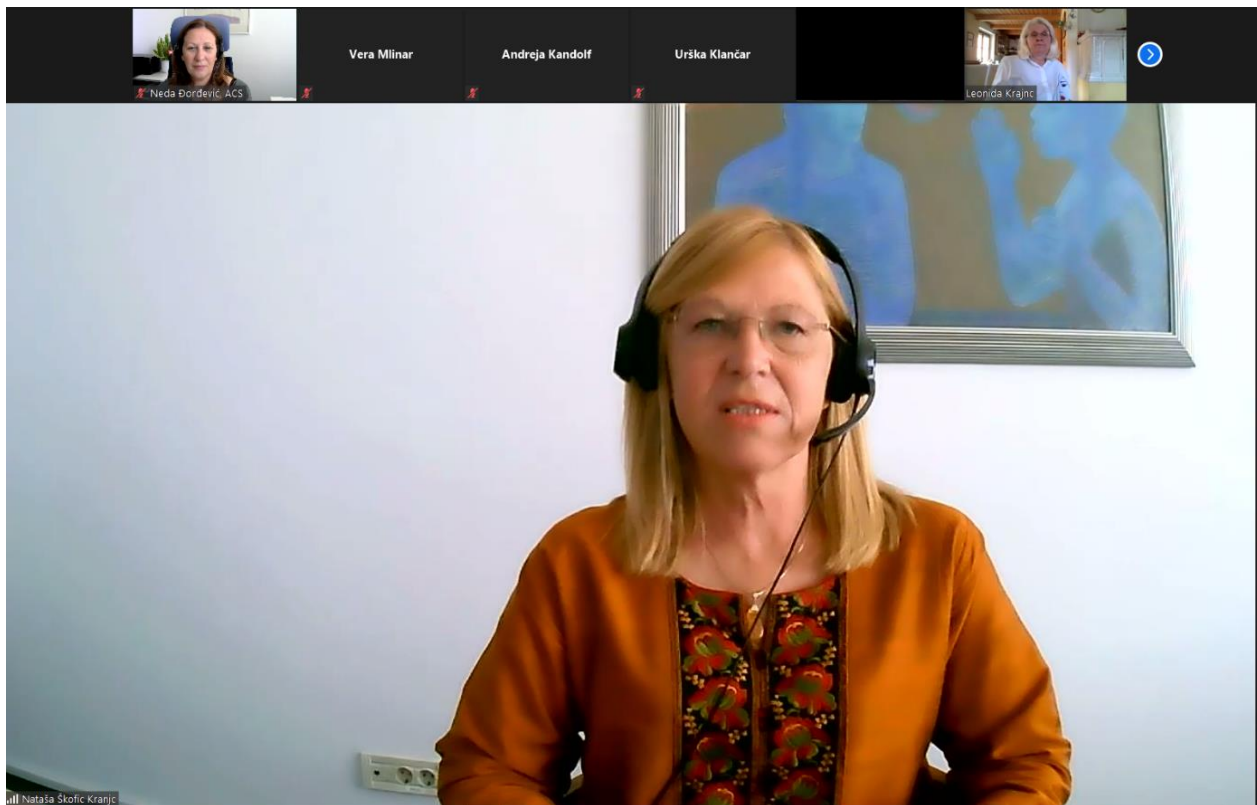
Zanimalo nas je tudi, ali bi se želeli udeležiti nadaljnjih delavnic in katerih – predvsem si želijo delavnic s področja asertivne komunikacije in psiholoških tem (odnosi, izkušnje, kako ravnati v določenih situacijah, podajanje povratnih informacij), priprave nalog in primere ocenjevanja kandidatov oz. dela komisije.

Po zaključkih usposabljanj smo razpisali **12 rokov preverjanja usposobljenosti kandidatov - izpitov**. Izpit je uspešno opravilo 38 udeležencev - med njimi sta bila 2, ki sta izpit opravila z neposrednim preverjanjem, brez udeležbe na usposabljanju, in trije, ki so se usposabljanja udeležili v letu 2020, izpit pa uspešno opravili v letu 2021.

S stalnim strokovnim spopolnjevanjem skrbimo za poglobljanje andragoških znanj in krepimo ključne kompetence, ki so nujno potrebne za kakovostno opravljanje nalog članov komisije v okviru postopkov preverjanja in potrjevanja NPK. Zato že vrsto let organiziramo delavnice s področij komunikacije med člani komisije v postopkih preverjanja in potrjevanja NPK ter učinkovitega reševanja konfliktov med preverjanjem NPK, glede na aktualne potrebe pa pripravimo tudi nove.

V letu 2021 smo izpeljali 3 vsebinsko različne delavnice stalnega strokovnega spopolnjevanja za člane komisij. Vsebine delavnic so pokrivalo tematike komunikacije med člani komisije v postopkih preverjanja in potrjevanja NPK, reševanja konfliktov med preverjanjem NPK ter značilnosti učenja in ocenjevanja odraslih. Vsa tri spopolnjevanja smo izpeljali preko videokonferenčnega sistema Zoom. Tudi te delavnice smo prilagodili glede na smernice izvajanja izobraževanj na daljavo, kar je pomenilo 2 srečanja na delavnico. Spopolnjevanj se je udeležilo in uspešno zaključilo skupaj 62 članov komisij.

Slika 39: Zaslonska slika izvedbe teme o komunikaciji (arhiv ACS)

Ker v okviru stalnega strokovnega spopolnjevanja udeleženci ne izpolnjujejo evalvacijskih vprašalnikov, analizo zadovoljstva z izpeljanimi spopolnjevanji ni bilo možno pridobiti.

7. Analiza programov, financiranih iz projektov ESS

7.1. Uvod

V letu 2021 so se programi usposabljanja in spopolnjevanja na ACS, ki se sofinancirajo iz ESS, izvajali na dveh projektih, in sicer:

- [Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016-2022](#) (v nadaljevanju Razvoj kompetenc odraslih 2016-2022)
- [Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022](#) (v nadaljevanju Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022).

V nadaljevanju na kratko predstavljamo oba projekta, čemur bo sledila predstavitev rezultatov po posameznih projektih.

Projekt [Razvoj kompetenc odraslih 2016-2022](#) se osredotoča na spodbujanje vključevanja v izobraževanje in dvig kakovosti izobraževanja pod zastopanih in ranljivih skupin. Namen projekta je:

- razvijati strokovne podlage za razvoj temeljnih zmožnosti in pismenosti odraslih in s tem prispevati k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje (VŽU),
- izboljšati zmožnosti, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti, mobilnosti, osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi,
- umestiti doslej razvite aktivnosti za krepitev kakovosti izobraževanja odraslih v nacionalni sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v izobraževanju in
- zagotavljati nadaljnje razvojno in svetovalno delo za izvajanje samoevalvacije v izobraževalnih organizacijah.

Del razvojnega projekta je tudi [Spletni Vprašalnik Ocenjevanje Spretnosti – SVOS](#), ki omogoča ocenjevanje temeljnih spretnosti odraslih (besedilnih in matematičnih spretnosti ter spretnosti reševanje problemov v tehnološko bogatih okoljih). Poleg teh pa inštrument omogoča še samooceno uporabe spretnosti, poklicnih interesov in namer ter osebne blaginje in zdravja. Vprašalnik SVOS je kompleksen in zahteven pripomoček. Strokovni delavci ga morajo dodobra spoznati, da bi lahko izkoristili vse njegove prednosti, profesionalno izpeljali ocenjevanje, kakovostno in etično uporabili podatke pri delu z odraslimi in v namene razvoja izobraževalne ponudbe lastne organizacije. Nacionalna točka Spretnosti odraslih na ACS je leta 2019 pripravila zasnovo programa temeljnega usposabljanja strokovnih delavcev za vpeljavo inštrumenta SVOS, leta 2020 pa je opravila posodobitve in izvedla temeljna usposabljanja za 7 skupin strokovnih delavcev na t.i. Lokalnih točkah SVOS za izvajanje ocenjevanja SVOS, za strokovno interpretacijo pridobljenih rezultatov in ustrezno svetovanje za udeležbo v izobraževanju.

Ciljna skupina projekta so posamezniki, starejši od 45 let, nižje izobraženi in manj usposobljeni. Zaradi modela vpeljevanja inštrumenta in dostopanja do omenjene ciljne skupine so kot ciljna skupina obravnavani tudi strokovni delavci, ki izvajajo izobraževalne programe za pridobitev temeljnih in poklicnih kompetenc, ravnatelji in direktorji, vodje in člani komisij za kakovost, svetovalci za kakovost izobraževanja odraslih, učitelji in drugi strokovni delavci. Ti so vključeni v temeljna usposabljanja ali predstavitve SVOS.

Nosilec projekta je ACS. Projekt je financiran s strani Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Temeljni namen projekta **Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022** je izboljšanje in poglobljanje kompetenc, ki jih strokovni sodelavci nujno potrebujejo na delovnem mestu zaradi nenehnih sprememb narave dela. Z upoštevanjem aktualnega razvoja sistema vzgoje in izobraževanja poteka v sklopu projekta tudi implementacija in nadgradnja rezultatov in znanj, razvitih v obdobju 2007–2013 in 2014–2018, in sicer v obliki izvajanja profesionalnega usposabljanja strokovnih delavcev.

Ciljna skupina projekta so strokovni delavci na področju predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja, osnovnega glasbenega izobraževanja, poklicnega in strokovnega izobraževanja, srednjega splošnega izobraževanja, vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, vzgoje in izobraževanja v dijaških domovih ter izobraževanja odraslih. Tako so usposabljanja namenjena:

- kolektivom vzgojno-izobraževalnih organizacij,
- strokovnim delavcem posameznih področij in predmetov in
- vodstvenim delavcem.

Nosilec projekta je Zavod RS za šolstvo, ACS pa je v projektu konzorcijski partner. V projektu sodelujejo še: Šola za ravnatelje, Državni izpitni center (RIC Ljubljana), Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS), Center RS za poklicno izobraževanje (CPI) ter Center šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD). Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020.

V delu projekta, ki ga izpeljujemo na ACS, so načrtovani naslednji ključni dosežki:

- izpeljali bomo 47 programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja,
- v programe se bo vključilo 887 udeležencev.

Iz preglednice 13, ki prikazuje ključne dosežke na projektu po letih 2019, 2020 in 2021, je razvidno, da smo do sedaj izpeljali 35 programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja (75% vseh načrtovanih), katerih se je skupno udeležilo 825 udeležencev. Število udeležencev, ki smo jih lahko upoštevali v zahtevkih je manjše, in sicer 675, kar predstavlja tri četrtine vseh načrtovanih. V primerjavi po letih, se je v letu 2021 programov udeležilo največ udeležencev (310).

Preglednica 13: Ključni dosežki v okviru ESS projekta Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022 po letih

Ključni dosežki na projektu po letih	2019	2020	2021	SKUPAJ
Število izvedenih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja	11	13	11	35
Število udeležencev, upoštevanih v zahtevkih ²⁹	216	242	217	675
Število vseh udeležencev ³⁰	240	275	310	825

Vir: Spletni aplikaciji IZO ACS in KATIS

²⁹ Podatek prikazuje število udeležencev, ki smo jih kot upravičen strošek uveljavljali v zahtevkih za izplačilo stroškov.

³⁰ V nekatere programe se je vključilo večje število udeležencev od upoštevanih v zahtevkih za izplačilo stroškov.

7.2. Predstavitev podatkov

7.2.1 Projekt Razvoj kompetenc odraslih 2016–2022

V sklopu projekta smo v letu 2021 izpeljali program z naslovom **Usposabljanje mentorjev v programu PUM-O za uporabo orodja SVOS**, dvakrat pa smo izpeljali program z naslovom **Usposabljanje strokovnih delavcev za razumevanje in prepoznavanje nizkih spretnosti pri odraslih**.

Preglednica 14: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih usposabljanja na področju pismenosti

Programi	Število izvedb	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Usposabljanje mentorjev v programu PUM-O za uporabo orodja SVOS	1	16	15	11	13
Usposabljanje strokovnih delavcev za razumevanje in prepoznavanje nizkih spretnosti pri odraslih	1	6	48	41	18
	1	6			
Usposabljanje strokovnih delavcev za vpeljavo inštrumenta SVOS (2020)	/	/	/	49 ³¹	/
SKUPAJ	3	28	63	101	31

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Za mentorje v programu PUM-O smo izvedli 16-urno **usposabljanje za uporabo orodja SVOS**. Skupaj se je usposabljanja udeležilo 15 udeležencev. Evalvacijski vprašalnik jih je izpolnilo 13, 11 pa jih je prejelo tudi potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju.

77% udeležencev je na usposabljanju pridobilo poglobljen vpogled o stanju spretnosti v Sloveniji, 92% vprašanih pa dovolj informacij o spletnem vprašalniku SVOS. En udeleženec je izrazil dvom glede interpretacije rezultatov, saj se niso ujemali z dejanskim stanjem, glede na to, da udeležence, ki so vprašalnik izpolnjevali, pozna oz. z njimi dela.

85% vprašanih je na usposabljanju dobilo zadostno količino informacij. Dobrima dvema tretjinam udeležencem je ustrezal način dela na usposabljanju, več kot polovica je SVOS ocenila kot koristen pripomoček pri delu z udeleženci programa PUM-O, 46% pa, da je pripomoček koristen le delno. Težavo vidijo predvsem v dolžini vprašalnika, slabši bralni pismenosti udeležencev programa PUM-O, prezahtevnem dostopu do vprašalnika, pri delu s tujci pa ocenjujejo, da vprašalnik ni uporaben.

Vključitev vprašalnika SVOS v delo z udeleženci programa PUM-O: kognitivni del vprašalnika bodo uporabljali v uvodnih pogovorih z udeleženci, nekognitivni del pa kasneje, vendar ne pri vseh udeležencih. Vprašalnik SVOS vidijo predvsem kot pripomoček za odkrivanje močnih in šibkih točk udeležencev, za spodbudo in razvoj področij, ki bi se izkazala za šibkejša.

Vprašalnik SVOS 31% vprašanih vidi kot pripomoček za oblikovanje oz. preoblikovanje programa PUM-O, 46% pa ga vidi v tej vlogi le deloma. Vprašalnik je predolg, preobsežen, odpraviti je potrebno nekatere pomanjkljivosti. Vidijo ga bolj kot pripomoček, ki omogoča spoznavanje udeležencev in načrtovanje dela z njimi.

³¹ V letu 2020 smo izpeljali 4 izvedbe programa Usposabljanje strokovnih delavcev za vpeljavo inštrumenta SVOS, potrdila pa smo udeležencem izdali, ko so opravili vse obveznosti, opredeljene v programu, zato smo potrdila izdali v letu 2021.

Mentorji PUM-O so tudi ocenili, kako so rezultati merjenja spretnosti uporabni za njih. Mnenja so bila naslednja: vprašalnik SVOS jim bo služil kot vodilo pri pripravi delavnic za izboljšanje pismenosti, v primeru dobrih rezultatov bodo udeleženci doživeli izboljšanje samopodobe in zaupanje v lastne sposobnosti, kar jih bo motiviralo za nadaljnje delo. Vidijo ga kot uporaben pripomoček pri določanju nadaljnjih ciljev udeležencev in pri oblikovanju programa. Delavnice, ki bi vsebovala vsebine kako vprašalnik SVOS aplicirati pri svojem delu, bi se udeležilo 64% vprašanih.

Dve 6-urni srečanja **za uporabo orodja SVOS** smo izvedli za svetovalce na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ). Skupaj se je usposabljanja udeležilo 48 svetovalcev. Evalvacijski vprašalnik jih je izpolnilo 18, 41 pa jih je prejelo tudi potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju.

72% udeležencev je na usposabljanju pridobilo globlji vpogled o stanju spretnosti v Sloveniji, 61% pa dovolj informacij o spletnem vprašalniku SVOS. Za nekatere udeležence informacije niso bile dovolj dobre, da bi jih prepričale o vprašalniku kot verodostojnem merskem instrumentu za določene sposobnosti, podali so mnenje, da vprašalnik deluje bolj poljudne narave.

56% vprašanih je na usposabljanju dobilo zadostno količino informacij. Mnenja, ki so jih podali: ne vidijo načina, kako si lahko pomagajo s pridobljenimi podatki, saj so merski podatki nepravilno prikazani, poleg tega ni jasno, kaj grafi prikazujejo. Pogrešali so več konkretnih primerov, da bi vprašalnik rešili pred ali med usposabljanjem, izrazili so dvom v pravilnost vprašanj.

Manj kot polovica vprašanih vidi vprašalnik SVOS kot koristen pripomoček pri svojem delu in pri svetovanju iskalcem zaposlitve, dobra tretjina kot deloma koristnega, slaba petina pa ga vidi kot nekoristnega. Mnenja, ki so jih podali: vprašalnik je preobsežen, koristen za tiste, ki nimajo izoblikovanih kariernih ciljev, ni pa ustrezen za pridobivanje informacij o sposobnostih posameznika na posameznem področju.

Svetovalci na ZRSZ bodo vprašalnik SVOS uporabili pri svetovalnih obravnavah, pri določanju kompetenc, nekognitivni del je uporaben pri svetovanju iskalcem zaposlitve. Glede na rezultate bodo določili ustrezne zaposlitvene cilje, stranke bodo seznanili z vprašalnikom in jih napotili na reševanje, če bo stranka za to izrazila zanimanje.

Na vprašanje, kako bodo rezultati merjenja spretnosti uporabni za svetovalce na ZRSZ, smo dobili naslednje odgovore: uporabili jih bodo pri iskanju ustreznega delovnega mesta in usmerjanju osebe naprej, upoštevali bodo morebitne šibkosti testiranca in ga bodo, glede na možnosti, ki jih nudijo ukrepi APZ, napotili naprej. Za rezultate bi bila potrebna interpretacija strokovnjaka. Želeli bi si, da bi bil vprašalnik bolj enostaven ter da bi imel poenostavljen zapis rezultatov.

7.2.2 Projekt Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022

V okviru projekta smo v letu 2021 izpeljali 4 programe splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo v skupnem trajanju 56 pedagoških ur in 9 programov usposabljanj in spopolnjevanj za posebne vloge v andragoškem delu kot so svetovalci za kakovost, strokovni sodelavci v središčih za samostojno učenje, strokovni sodelavci v programu Osnovna šola za odrasle ter svetovalci v središčih ISIO v skupnem trajanju 128 pedagoških ur. V programe splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo se je skupno vključilo 113 udeležencev, 109 oz. 97% udeležencev pa je programe tudi uspešno zaključilo. Programov usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu se je skupno udeležilo 197 udeležencev, uspešno zaključilo pa jih je 195 udeležencev (99% vseh udeležencev).

V preglednici 15 prikazujemo trajanje izpeljanih programov, število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij po programih.

Preglednica 15: Trajanje programov, število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij po programih v projektu ESS Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022 v letu 2021

Področje	Vrsta programa	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Razvijanje poklicne identitete izobraževalca odraslih II	8	26	25	26
	Učinkovita komunikacija in odzivanje na konfliktno situacije v skupinah odraslih udeležencev II	16	25	25	25
	Uporaba sodobnih spletnih omrežij in informacij za učinkovitejše delo izobraževalcev odraslih III	16	29	29	29
	Obrnjeno učenje in sodobni pristopi k učenju	16	33	30	30
SKUPAJ		56	113	109	110
Področje	Vrsta programa	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu					
Kakovost	Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih III - Standardi kakovosti izobraževanja odraslih na daljavo	8	20	20	20
	Temeljni program usposabljanja svetovalcev za razvoj kakovosti v izobraževanju odraslih	40	17	17	17
Splošno neformalno izobraževanje	Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje III	8	90	88	89

Področje	Vrsta programa	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Pismenost	Spopolnjevanje za učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle III – Osebni izobraževalni načrt v OŠO	8	20	20	20
Svetovanje	Temeljno usposabljanje za svetovalce v središčih ISIO – Prenovljeno temeljno usposabljanje za svetovalce v središčih ISIO (2020)	48	20	20	20
	Spopolnjevanje svetovalcev v središčih ISIO V – Supervizija v svetovalni dejavnosti v izobraževanju odraslih	8	15	15	15
	Spopolnjevanje svetovalcev v središčih ISIO VI - Supervizija v svetovalni dejavnosti v izobraževanju odraslih	8	15	15	15
SKUPAJ		128	197	195	196
SKUPAJ		184	310	304	306

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

7.3. Analiza evalvacijskih vprašalnikov

V sklopu projekta Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022 se je v 11 izpeljav programov vključilo skupno 310 udeležencev, od katerih jih je 306 oddalo evalvacijski vprašalnik, kar predstavlja 98,7% vseh udeležencev (10% moških in 90% žensk).

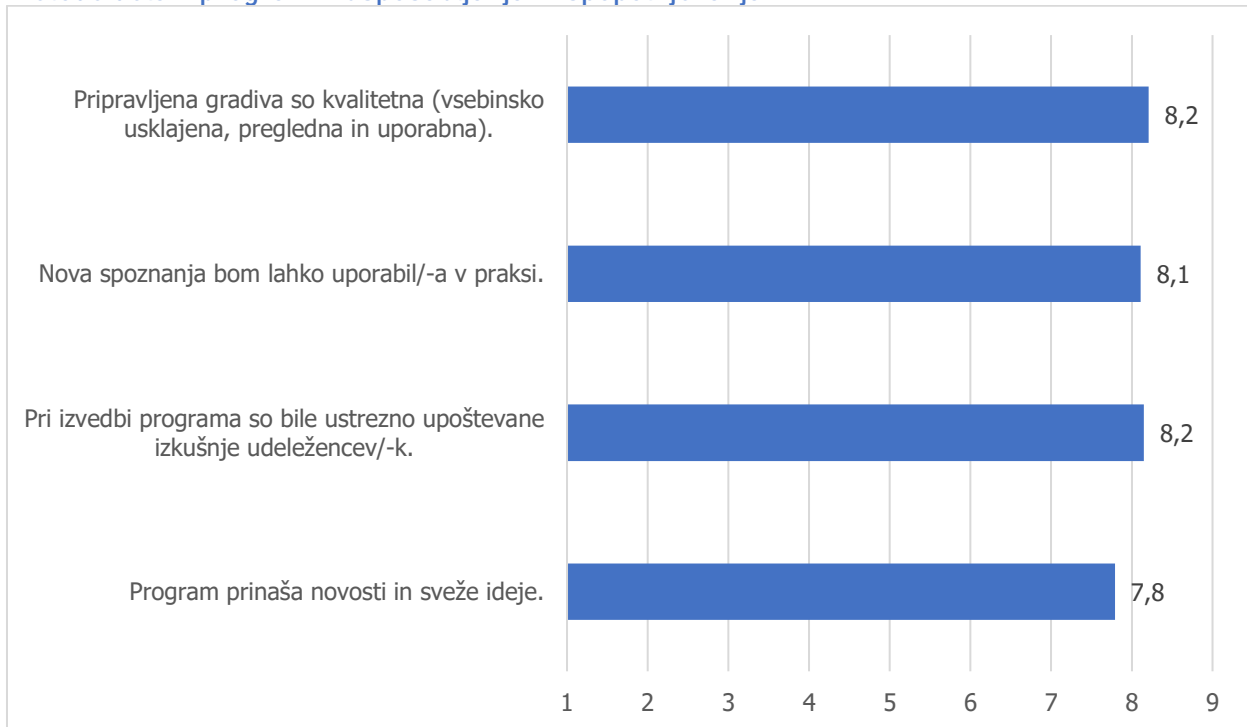
Udeleženci so na osnovi 9-stopenjske lestvice strinjanja, kjer ocena 1 pomeni »nikakor se ne strinjam«, ocena 9 »popolnoma se strinjam«, podali oceno izvedbe celotnega programa. Na podlagi podanih trditev so ocenjevali naslednje sklope:

- vsebino in metode dela,
- uporabnost programa ter
- organizacijo in izvedbo programa.

Najprej si pogledjmo, kako so udeleženci ocenjevali vsebino in metode dela v programih usposabljanja in spopolnjevanja. Splošna povprečna ocena trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali vsebine in metode dela v vseh programih je visoka in znaša 8,1. V primerjavi s preteklim letom se je ta še izboljšala (v letu 2020 je splošna povprečna ocena enakega sklopa znašala 7,8).

Kot je razvidno iz spodnje slike sta bili s strani udeležencev najvišje ocenjeni trditvi »Pripravljena gradiva so kvalitetna (vsebinsko usklajena, pregledna in uporabna) in »Pri izvedbi programa so bile ustrezno upoštevane izkušnje udeležencev/-k« (8,2). Takoj za tem so udeleženci še vedno zelo visoko ocenili tudi trditev, da bodo nova spoznanja lahko uporabili v praksi (8,1). S povprečno oceno 7,8 pa je bila ocenjena trditev, da program prinaša novosti in sveže ideje.

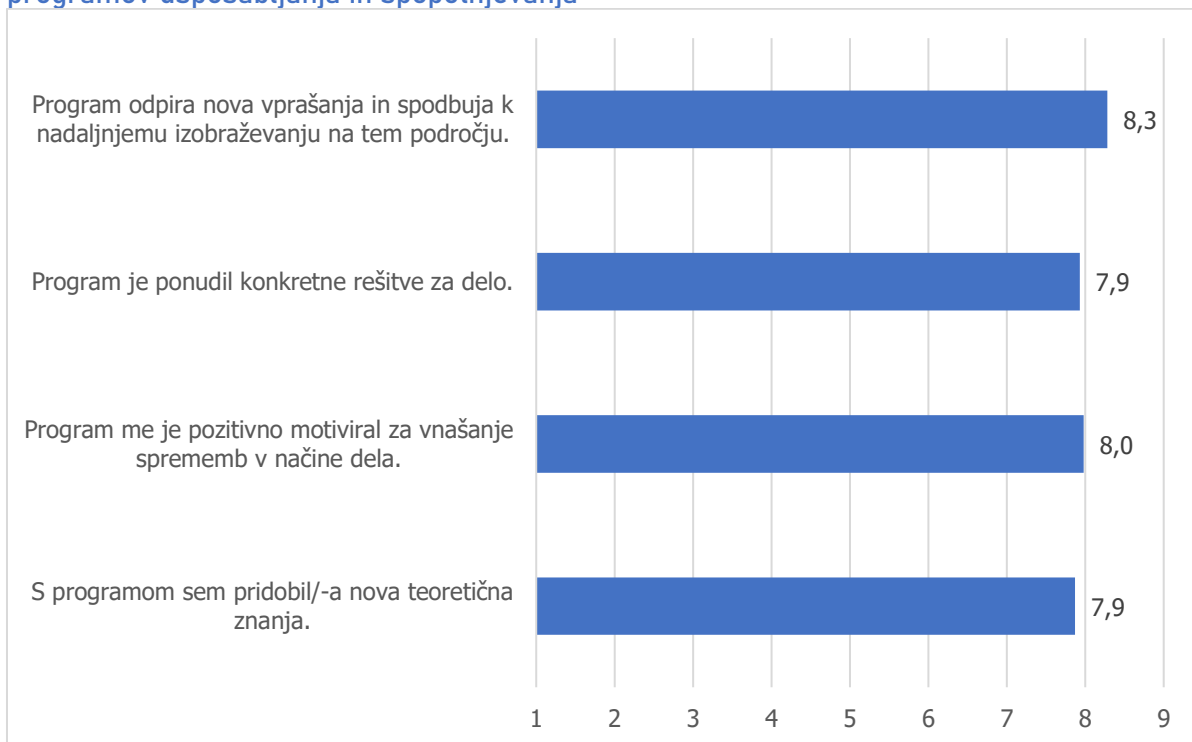
Slika 40: Povprečne ocene trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali vsebine in metode dela v programih usposabljanja in spopolnjevanja

N = 306, povprečna ocena: 8,1; vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Povprečna ocena trditev, s katerimi so udeleženci ocenjevali uporabnost programov, znaša 8,0; tudi ta povprečna ocena se je v primerjavi z letom 2020, ko je znašala 7,8, nekoliko zvišala. Kot lahko vidimo iz slike 41, so udeleženci najvišje (kar z oceno 8,3) ocenili trditev, da jim program odpira nova vprašanja in jih spodbuja k nadaljnjemu izobraževanju na tem področju. Tudi trditev, da jih je program pozitivno motiviral za vnašanje sprememb v načine dela so v letu 2021 ocenili zelo visoko (povprečna ocena znaša 8,0). Takoj za tem sledita trditvi, da jim je program ponudil konkretne rešitve za delo ter da so z vključitvijo v program pridobili nova teoretična znanja (7,9).

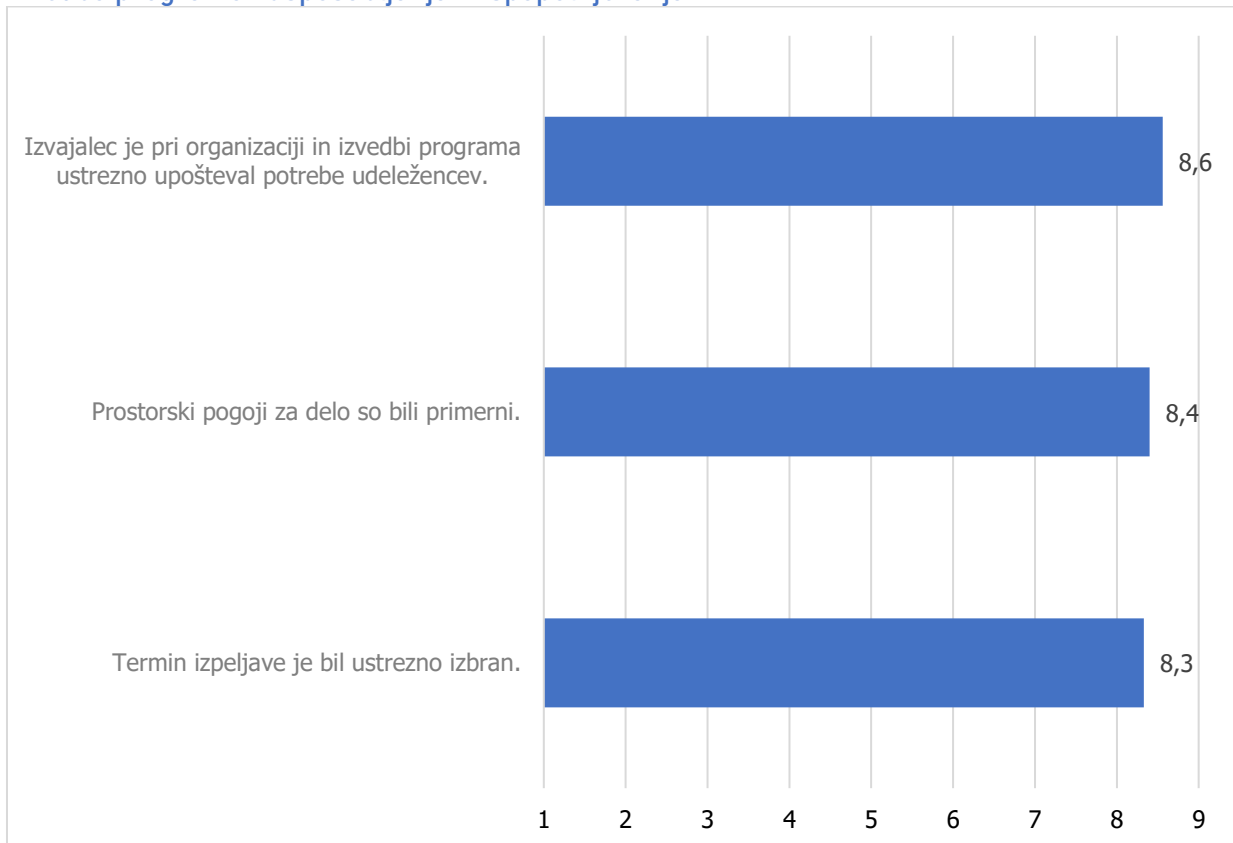
Slika 41: Povprečne ocene trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali uporabnost programov usposabljanja in spopolnjevanja

N = 306, povprečna ocena: 8,0; vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

V sklopu ocene izvedbe celotnega programa so udeleženci ocenjevali tudi organizacijo in izvedbo programa. Povprečna ocena trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali organizacijo in izvedbo programa, znaša 8,4, kar kaže na to, da so bili v vseh programih usposabljanja in spopolnjevanja z organizacijo in izvedbo zelo zadovoljni (slika 42 na naslednji strani).

Slika 42: Povprečne ocene trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali organizacijo in izvedbo programov usposabljanja in spopolnjevanja

N = 306, povprečna ocena: 8,4; vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Ocena dela predavateljev

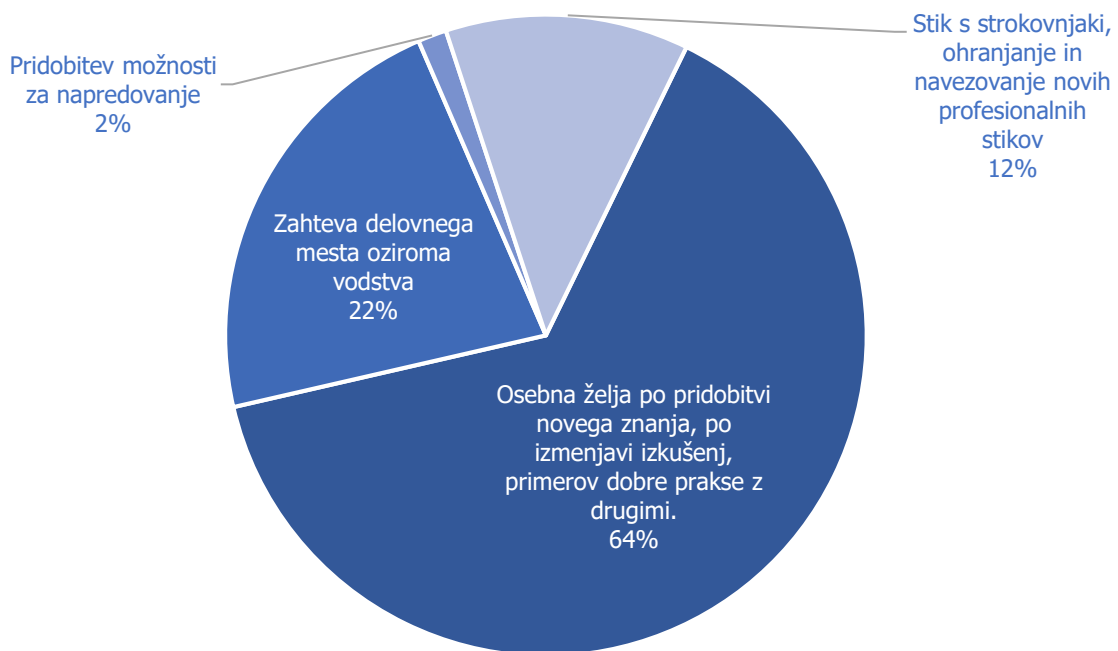
Pri vsaki izvedbi programa so udeleženci na osnovi 9-stopenjske lestvice, kjer ocena 1 pomeni nezadovoljivo, ocena 9 pa odlično, ocenjevali tudi delo predavatelja. Ocene vsakega predavatelja so dostopne v arhivu projektne dokumentacije. Z ocenami, ki so jih prejeli predavatelji, so bili le-ti redno seznanjeni.

Motiv za udeležbo na programu

Udeleženci so motive za udeležbo na programu ocenjevali tako, da so lahko med štirimi motivi izbrali tistega, ki je po njihovi oceni najbolj vplival na to, da so se odločili za udeležbo v programu.

Kot lahko vidimo iz slike 44 na naslednji strani se je malo manj kot dve tretjini udeležencev v program vključilo zaradi osebne želje po pridobitvi novega znanja, po izmenjavi izkušenj, primerov dobre prakse z drugimi (64%). Skoraj četrtini udeležencev je bil povod za vključitev v program zahteva delovnega mesta oziroma vodstva (22%). Zelo malo vpliva (12%) jim je predstavljal motiv stik s strokovnjaki, ohranjanje in navezovanje novih profesionalnih stikov. Zaradi motiva pridobitve možnosti za napredovanje pa se je vključilo zgolj 2 odstotka udeležencev.

Slika 43: Motivi za udeležbo na programih usposabljanja in spopolnjevanja

N = 306, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

V letu 2021 so v spletni aplikaciji KATIS omogočili vnos treh odprtih vprašanj, ki jih izvajalec usposabljanja določi sam. Na vprašanje, **ali imajo kakšen predlog, kako bi lahko še izboljšali izobraževanje na daljavo v programu, ki so se ga udeležili**, je bila večina udeležencev mnenja, da so bila predavanja odlično izpeljana. Med predlogi za izboljšave je nekaj udeležencev predlagalo, da bi bili veseli, če bi lahko dobili posnetek izobraževanja, da bi lahko posamezne vsebine ponovno poslušali ali pa da bi se pripravilo video vodiče za posamezne sklope. Pri poznavanju aplikacij in različnih IKT orodij se med udeleženci pojavljajo razlike, zato je bil podan en predlog, da bi se mogoče uvedlo testiranje udeležencev o predznanjih glede posameznih aplikacij in jih razdelili v skupine glede na stopnjo predznanja.

Udeleženci so lahko sporočili tudi, **ali so kaj pogrešali oz. ali bi katere vsebine še potrebovali za svoje delo**. Večina udeležencev je bila mnenja, da niso nič pogrešali, predlogi vsebin, ki bi jih še potrebovali za svoje delo, pa so naslednji:

- organizacija podatkov, datotek in dela na računalniku, delo v oblaku, varnost in zaščita podatkov na računalniku in na internetu, arhiviranje podatkov,
- izobraževanje o podkastih in delanje le-teh,
- vse o MS Teams, Office 365,
- izdelava spletne strani, Google obrazci,
- enostavna navodila, kako se kaj kreira, zmontira,
- še več konkretnih primerov in izmenjave primerov dobrih praks,
- predavanja in praktične vaje s področja promocije oz. priprave besedil za objavo na socialnih omrežjih.

Pri zadnjem vprašanju so udeleženci **imeli možnost, da sporočijo še kaj v zvezi z izvedenim usposabljanjem**. Veliko udeležencev je pri tem vprašanju odgovorilo, da niso ničesar pogrešali, so pa pohvalili predavatelje in samo izpeljavo predavanja. Pri temah, ki se nanašajo na uporabo sodobnih spletnih omrežij in informacij za učinkovitejše delo izobraževalcev odraslih, so udeleženci menili, da bi bilo dobro pripraviti še kakšno usposabljanje, saj je koristno taka znanja obnavljati in nadgrajevati. Tehnološke rešitve, ki so aktualne v danem trenutku, kmalu zastarijo.

O ocenah in odgovorih, ki so jih udeleženci posredovali v evalvacijah, so se na ravni posameznega programa pogovorili organizator izobraževanja, koordinator programa in izvajalec programa/predavatelj. Pogovor je bil namenjen refleksiji o tem, kaj so udeleženci v programu ocenili kot ustrezno in kaj je potrebno do naslednje izpeljave spremeniti, nadgraditi, izboljšati.

Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov so dostopni v vsebinskem arhivu projekta na Andragoškem centru Slovenije.

Slika 44: Zaslonska slika izvedbe teme v okviru Temeljnega usposabljanja svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih (arhiv ACS)

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main content is a presentation slide with the following text:

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Zveza Republik Slovenije
Zveza Republike Slovenije
za šolstvo

Andragoški center Slovenije
Slovenski inštitut za kakovost izobraževanja

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Temeljno usposabljanje svetovalcev za kakovost v
izobraževanju odraslih

**KAKOVOST IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH KOT
DRUŽBENA VREDNOTA IN VLOGA SVETOVALCA
ZA KAKOVOST PRI NJENEM UDEJANJANJU**

dr. Tanja Možina
Andragoški center Slovenije

18. maj 2021

Projekt ESS 9: Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022

Aktivnost: Temeljno usposabljanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih

The slide also features a decorative vertical border on the left with colorful icons representing education and learning. The Zoom interface includes a top bar with 'Recording...' and 'You are viewing TANJA MOZINA's screen', a right-hand grid of 18 participant video thumbnails, and a bottom toolbar with controls like 'Unmute', 'Stop Video', 'Security', 'Participants', 'Chat', 'Share Screen', 'Pause/Stop Recording', 'Breakout Rooms', 'Reactions', and 'More'. The bottom status bar shows the time '09:05' and date '18. 05. 2021'.

8. Analiza programov, financiranih iz mednarodnih projektov

8.1. Projekt EPUO (2020 – 2021) – Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) v Sloveniji (National Coordinators for the Implementation of the European Agenda for Adult Learning in Slovenia)

Projekt Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) v Sloveniji je namenjen popularizaciji sporočil tega programa ter izobraževalne politike doma in v EU. Predvsem s tem želimo prispevati k ozaveščanju slovenske javnosti o pomenu in vseprisotnosti izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja ter o priložnostih, ki so na voljo odraslemu prebivalstvu.

Projekt nagovarja vse ciljne skupine, tj. predstavnike politike, prakse in stroke v izobraževanju odraslih, učee se, medije in najširšo javnost, posebno pozornost pa namenja manj izobraženim in izobraževalno prikrajšanim. Projektne dejavnosti se navezujejo na obstoječa sorodna prizadevanja, in sicer na dejavnosti ozaveščanja javnosti o pomenu učenja (npr. promocijski kampanji Teden vseživljenjskega učenja in Zgledi vlečejo) ter na druga aktualna dogajanja v stroki in praksi izobraževanja odraslih.

Ključni cilji aktualnega projekta podpirajo:

- implementacijo Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO),
- uveljavljanje Priporočila Poti izpopolnjevanja – nove priložnosti za odrasle,
- druga prizadevanja v politiki, stroki in praksi izobraževanja odraslih, še posebno kar zadeva prvo in drugo prednostno področje EPUO, tj. upravljanje (usklajenost z drugimi politikami) ter ponudba IO in dejanska udeležba,
- uveljavljanje zadnjih dveh prioritet EPUO (fleksibilnost in dostop ter kakovost).

Podrobneje o projektu na <https://epuo.acs.si/>.

V sklopu projekta smo imeli priložnost organizirati usposabljanje za zaposlene na ACS na temo učinkovite uporabe družbenega omrežja LinkedIn. Delavnico smo izvedli v kombinirani obliki organiziranega usposabljanja na daljavo, in sicer v obliki e-izobraževanja preko videokonferenčnega sistema Zoom ter samostojnega učenja.

Preglednica 16: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programu usposabljanja v okviru mednarodnih projektov

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Učinkovita uporaba spletnega omrežja LinkedIn	21	12	12	12
SKUPAJ		12	12	12

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Po načelih usposabljanja na daljavo smo 21-urni program razdelili v 4 srečanja po 4 pedagoške ure v Zoom, 5 pedagoških ur je bilo predvidenih za samostojno delo. V skladu s pravili za pridobitev potrdila, ki smo jih opredelili v programu, je e-usposabljanje uspešno zaključilo 12 sodelavk in sodelavcev in tako pridobilo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju.

Slika 45: Zaslonska slika z delavnice sprograma usposabljanja o LinkedIn-a (arhiv ACS)

Na splošno je bilo z izvedbo usposabljanja na daljavo zelo zadovoljnih tri četrtine vprašanih, ostali so bili zadovoljni. Usposabljanje so ocenili s povprečno oceno 4,8. S podajanjem e-vsebin preko Zoom-a je bilo zelo zadovoljnih kar 83% vključenih, v povprečju so tej metodi dela namenili visoko oceno 4,8. Med temami je bila najvišje ocenjena Postavljanje ciljev za uporabo spletnega omrežja LinkedIn (s povprečno oceno 5,0), sledijo pa ji teme Kako kreiramo vsebine in kakšni tipi vsebin imajo trenutno največji domet? (4,9) ter Strategije za učinkovito povezovanje in prodaja preko spletnega omrežja LinkedIn in Kako s pomočjo videa preko spletnega omrežja LinkedIn povečamo vidnost in povpraševanje (obe 4,8).

Časovna razporeditev vsebin v programu se je večini zdela ustrezna (67% vprašanih), tretjini pa deloma ustrezna, kar so utemeljili z zapisom, da delavnice ne bi načrtovali tako zgoščeno in bi želeli imeti več časa za opravljanje nalog v okviru samostojnega dela.

Kot **prednost** usposabljanja na daljavo so izpostavili možnost spremljanja od doma ter individualnega posvetovanja s predavateljico. Zapisali so še, da znanja, ki jih pridobimo na ta način, so enako uporabna za učinkovitejše opravljanje dela kot znanje, ki ga pridobimo v predavalnici.

Med **slabosti**, ki so jih zaznali pri usposabljanju na daljavo, so navedli, da je bila izvedba v dopoldanskem času nekoliko ponesrečena, ker so nekateri imeli delovno bolj intenziven delovnik, nekateri so pogrešali osebni stik - usposabljanje v živo je enako kakovostno, vendar je komunikacija v živo prijetnejša; ni neposrednega stika s predavatelji in drugimi udeleženci usposabljanja, ni druženja med odmori.

Metode dela je kaj 92% vključenih ocenilo z visoko povprečno oceno 4,9, prav vsi pa so bili zelo zadovoljni z učnim gradivom. Pri organizaciji usposabljanja so zelo visoko ocenili upoštevanje želja in potreb udeležencev (5,0), Obveščanje udeležencev pred izvedbo spopolnjevanja (4,9) ter Trajanje in urnik usposabljanja (4,8). Najnižje, a še vedno zelo visoko, so z oceno 4,3 ocenili izbrani termin usposabljanja.

Slika 46: Zaslonska slika z delavnice programa usposabljanja o LinkedIn-a (arhiv ACS)

Zakaj je LinkedIn uporabno orodje?

- V tem hipu je to **najcenejši in najbolj učinkovit način** za promocijo vas, vaše organizacije in vaših storitev.
- LinkedIn sporočilo ima **7-krat večjo stopnjo odpiranja** kot običajna e-pošta. Z njim **skrajšate pot do odločevalcev** v podjetjih/organizacijah.
- Preko LinkedIna lahko zelo hitro **najdete odločevalce v podjetjih in organizacijah**, ki so za vas zanimiva.
- Preko LN-ja lahko **najdete partnerje za Erasmus+ projekte**.
- Preko LN-ja lahko zelo uspešno **poiščete nove sodelavce**.
- Če imate LinkedIn, **ne rabite poslovnih vizitk, niti CV-ja** (izvoz CV-ja iz LN-ja).
- Ker ste **na tekočem z dogajanjem** v podjetju **konkurence** (spremljate njihove objave v realnem času).

Med sporočili in predlogi za izboljšave izobraževanja na daljavo so zapisali, da bi bilo primerno uporabiti metodo dela v manjših skupinah, želijo si tudi nadaljevanje in poglobljanje vsebin.

9. Analiza programov, financiranih iz tržnih virov

9.1. Uvod

Na ACS že vse od ustanovitve pripravljamo in oblikujemo izobraževalne programe za različne ciljne skupine, prilagojene njihovim potrebam, mnoge tudi skupaj s predstavniki organizacij in podjetij, saj smo prepričani, da smo le tako lahko uspešni pri utiranju novih poti na področju izobraževanja odraslih. Trudimo se, da programe izvajajo kakovostni in usposobljeni predavatelji, zato skupaj z njimi načrtujemo in pripravljamo vsebine programov usposabljanja in spopolnjevanja.

Zavedamo se, da usposobljeni in motivirani zaposleni predstavljajo temelj uspešnega poslovanja in razvoja podjetja, skrb za njihovo izobraževanje in motiviranje pa predstavljata eno kompleksnejših nalog vodstva. Interna izobraževanja so zato vedno odlična priložnost za prenašanje že osvojenih znanj posameznikov znotraj podjetja, saj pripomorejo k dvigu ravni odnosov in dela ter ustvarjajo temelj učeče se organizacije, posledično pa se pri posamezniku krepi zavest zmožnosti in občutek o pridobljeni dodani vrednosti.

9.2. Predstavitev podatkov

Tako kot vsa leta, smo se tudi v letu 2021 odzivali na potrebe posameznih organizacij in podjetij ter od načrtovanih 4 izpeljali 8 izvedb usposabljanj in spopolnjenj v skupnem trajanju 72 pedagoških ur, na njih je bilo prisotnih 80 udeležencev.

Vse programe, razen enega, smo uspeli izpeljati v živo. Programov, ki so bili izpeljani v živo, se je udeležilo 68 udeležencev, na programu, ki smo ga izpeljali kombinirano (v živo in preko spletnega okolja Zoom), pa je bilo prisotnih 12 udeležencev.

Zaradi različnih oblik izvedbe programov (v živo in delno na daljavo) smo se odločili, da tudi analizo evalvacijskih vprašalnikov predstavimo ločeno. V prvem delu tako analiziramo in interpretiramo podatke evalvacijskih vprašalnikov usposabljanj, ki so potekala v živo, v drugem pa predstavljamo podatke z usposabljanja, ki je bilo izvedeno kombinirano, delno v živo, delno pa v spletnem orodju Zoom.

Preglednica 17: Število izvedb programov, financiranih iz tržnih virov in njihovo trajanje

Št.	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Trajanje v urah	Število izvedb
1	Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja	24	3
2	Timski coaching	16	2
3	Učinkovito usposabljanje in spopolnjevanje	8	1
4	Značilnosti izobraževanja odraslih	8	1
5	Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij	16	1
	SKUPAJ	72	8
	Skupaj vseh izvedenih ur	136	

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Vsa leta se trudimo pripravljati vsebine, ki jih podjetja in organizacije najbolj potrebujejo za svoje uspešno delovanje. V zadnjem obdobju predstavniki posameznih organizacij pogosteje izražajo interes za znanja, povezana z bolj učinkovitim usposabljanjem in prepoznavanjem značilnosti izobraževalcev odraslih. Potrebujejo pa tudi poglobljena znanja s področja uporabe sodobne IKT tehnologije ter metod in tehnik, s pomočjo katerih bi lahko del izobraževalnih vsebin izpeljali na daljavo, saj se zavedajo, da tovrstno izobraževanje postaja samoumevni del sodobnega sveta.

Za notranje predavatelje iz [Slovenskih železnic](#), s katerimi uspešno sodelujemo že več 25 let, smo v mesecu februarju, marcu in septembru organizirali in izpeljali tri izvedbe 24-urnega programa [Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja](#). Gre za program usposabljanja za andragoško delo, v katerem se udeleženci naučijo pripraviti spodbudno okolje za učenje, vzpostavljati in ohranjati dober stik v skupini, upravljati s seboj in skupino, ter samozavestno nastopati v različnih vlogah izobraževalca odraslih. Z nastopi in snemanji z video kamero se večina udeležencev na izobraževanju sreča prvič in tudi prvič dobi povratno informacijo o tem, kaj delajo dobro in kaj bi se dalo še izboljšati, popraviti, zato je za njih to zelo dragocena izkušnja.

[Slika 47: Udeleženci programa pri skupinskem delu \(arhiv ACS\)](#)

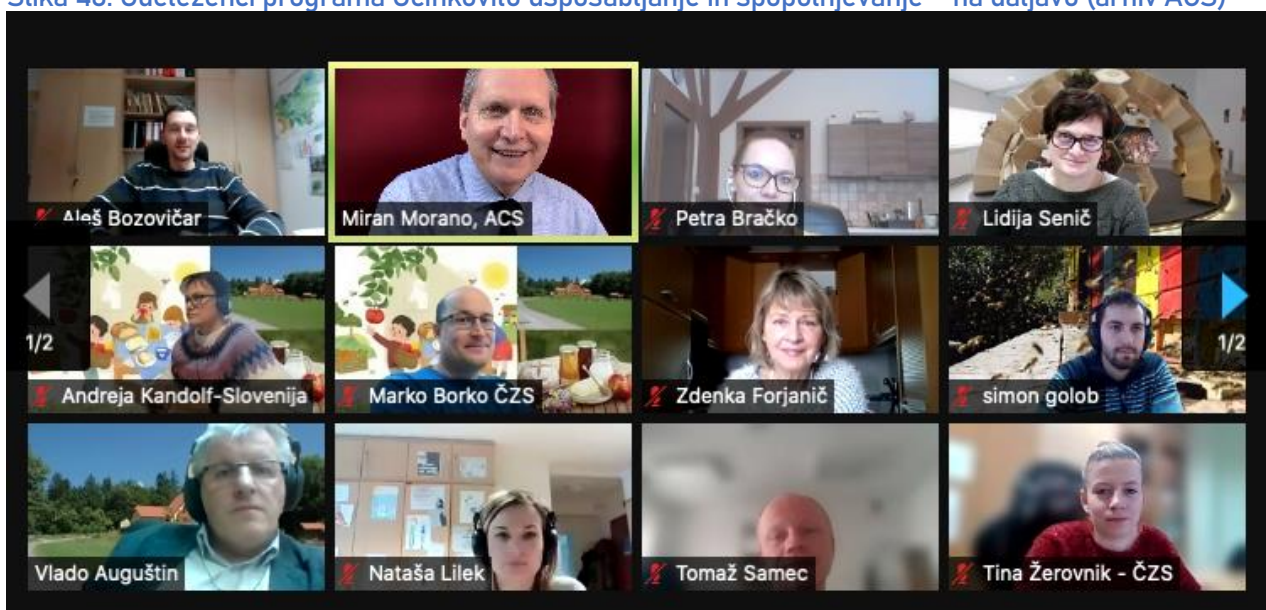
Za mentorje in inštruktorje v **Nuklearni elektrarni Krško-NEK**, s katerimi ravno tako sodelujemo že več kot 25 let, smo v mesecu juniju izvedli dve 16-urni usposabljanji na temo **Timski coaching**. Dobra coacha opredeljuje specifična miselna naravnost in poznavanje orodij, coaching znotraj organizacije pa spodbuja učenje in razvoj, prinaša boljše odnose in vodi v uspeh. Zato so se udeleženci na delavnici osredotočili na t.i. v rešitve usmerjeni coaching, kjer coach svojega kolega usmerja na cilj, ki ga želi doseči in mu pokaže pot, ki jo bo moral za dosego le-tega prehoditi.

Pridobili smo novo ciljno skupino, in sicer zaposlene na **Institutu za varilstvo**, za katere smo izpeljali 4-urno delavnico **Značilnosti izobraževanja odraslih**. Glavni vsebinski poudarki so bili na učnih slogih in njim prilagojenih metodah in tehnikah, udeležence smo seznanili z uporabo učinkovitih motivacijskih orodij in strategij, vsebinsko pa smo se dotaknili tudi teme, kako na usposabljanjih in izobraževanjih ravnati s težavnimi udeleženci.

Za učitelje iz **Srednje zdravstvene šole v Ljubljani** smo konec meseca oktobra izvedli enodnevno delavnico **Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij**. Udeleženci so spoznali in tudi praktično preizkusili metodo obrnjenega učenja, ki je v nekaterih izobraževalnih sferah že del vsakodnevne prakse poučevanja odraslih. Poudarek je bil na samorefleksiji delovanja v neposredni izobraževalni praksi in preverjanju lastnih učnih značilnosti, ki vplivajo na to, kako kot posamezniki – izobraževalci, pristopamo k izvedbi učnega procesa in kako vzpostavljamo in vzdržujemo odnos z odraslimi, ki se izobražujejo.

Pridobili smo še eno novo ciljno skupino, in sicer **Čebelarstvo Slovenije**. Za njihove notranje predavatelje smo v kombinirani obliki izpeljali 16-urno delavnico **Učinkovito usposabljanje in spolnjenje**. Glavni namen usposabljanja je bil nadgraditi pedagoško-andragoška znanja skupine svetovalcev specialistov z metodami, ki omogočajo samostojno načrtovanje in bolj prilagodljivo izvajanje dinamičnih, interaktivnih usposabljanj terenskih svetovalcev in čebelarjev. Zato smo usposabljanje izvedli v 4 modulih, in sicer: Dinamično in interaktivno usposabljanje, Izbira primernih učnih metod, Priprava in izvedba dejavnosti udeležencev in Usposabljanje v akciji (uporaba v praksi). Na delavnici so bile uporabljene različne metode in tehnike dela: izkustveno učenje, kratke predstavitve posameznih tematik, razprava v celotni skupini, v parih in v majhnih skupinah, ustvarjalno reševanje problemov, praktično delo (izdelava priprave na učno uro, oblikovanje učnega gradiva), simulacije usposabljanja, dajanje in prejemanje povratnih informacij.

Slika 48: Udeleženci programa Učinkovito usposabljanje in spolnjenje – na daljavo (arhiv ACS)

Slika 49: Udeleženci programa Učinkovito usposabljanje in spopolnjevanje – v živo (arhiv ACS)

9.3. Analiza evalvacijskih vprašalnikov

Ob zaključku vsakega izobraževanja so udeleženci izpolnili enotni evalvacijski vprašalnik, s katerim smo pridobili njihovo povratno informacijo o zadovoljstvu z vsebino in organizacijo usposabljanj in spopolnjenj, ki so se jih udeležili.

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analize izpolnjenih evalvacijskih vprašalnikov v letu 2021 za programe, ki so bili financirani iz tržnih dejavnosti.

Kot smo že napovedali, smo se zaradi različnih oblik izvedbe programov (v živo in delno na daljavo) odločili, da tudi analizo evalvacijskih vprašalnikov predstavimo ločeno. Za začetek najprej predstavljamo podatke evalvacijskih vprašalnikov usposabljanj, ki so potekala v živo.

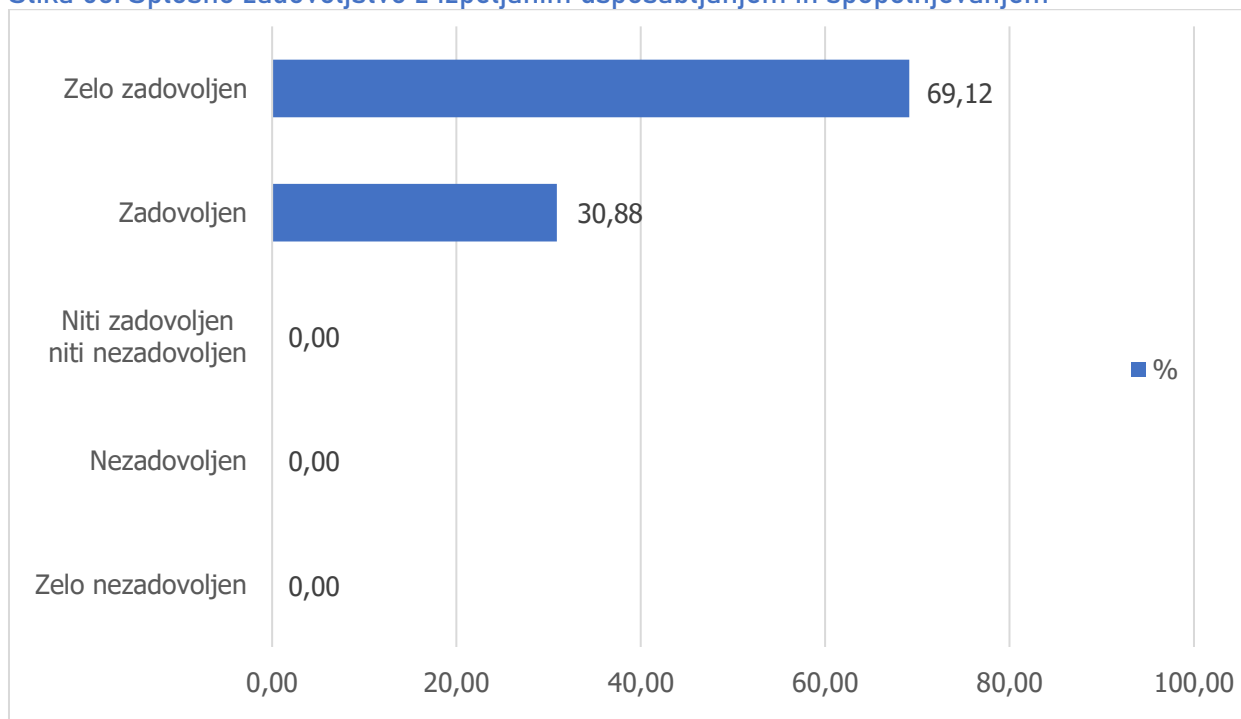
Preglednica 18: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih, financiranih iz tržnih virov

Št.	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
1	Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja	29	28	28
2	Timski coaching	17	17	17
3	Značilnosti izobraževanja odraslih	9	9	9
4	Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij	14	13	14
	SKUPAJ	69	67	68

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Kot lahko vidimo iz preglednice 18, se je različnih usposabljanj in spopolnjenj, ki so potekala v živo skupaj udeležilo 69 udeležencev, usposobilo se jih je 67, evalvacijske vprašalnike jih je oddalo 68, kar predstavlja 98,6% vseh udeležencev.

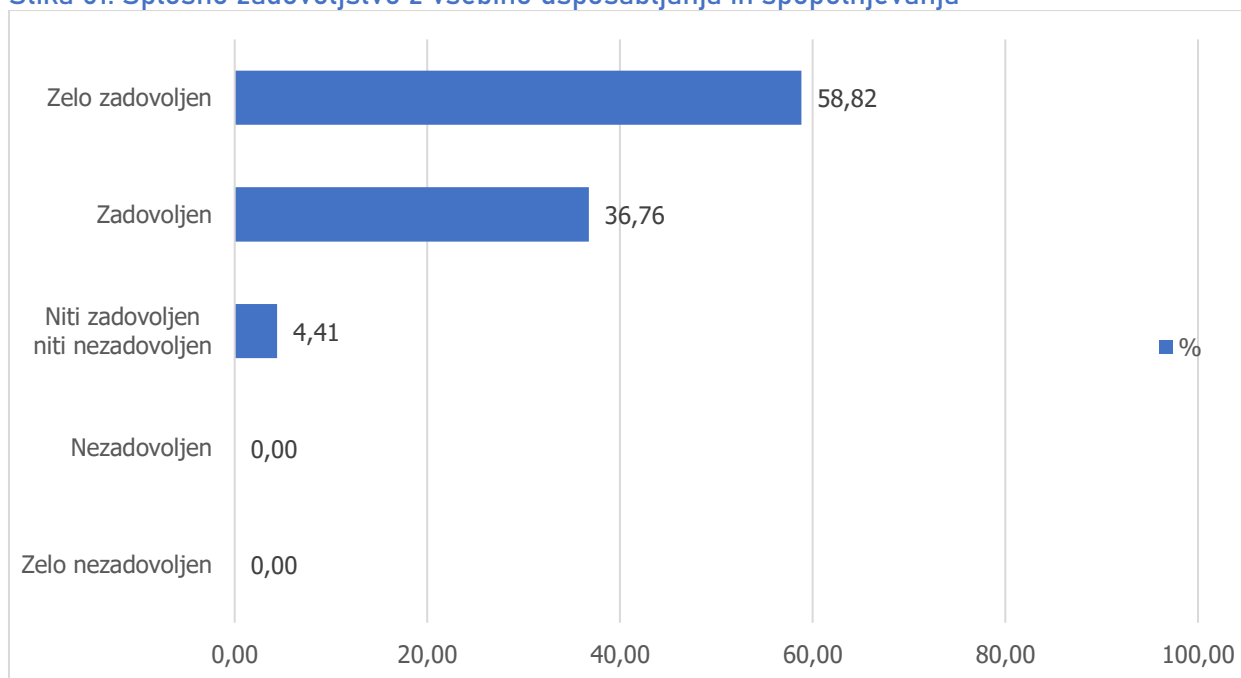
Slika 50: Splošno zadovoljstvo z izpeljanim usposabljanjem in spopolnjevanjem

N = 68, povprečna ocena: 4,7, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Zgornja slika prikazuje, da so bili v letu 2021 vsi udeleženci na splošno zelo zadovoljni ali zadovoljni z izpeljanim usposabljanjem, nezadovoljnih udeležencev nismo imeli. Povprečna ocena splošnega zadovoljstva je 4,7 in je v primerjavi s preteklim letom nekoliko nižja (v letu 2020 je bila povprečna ocena 4,9).

Slika 51: Splošno zadovoljstvo z vsebino usposabljanja in spopolnjevanja

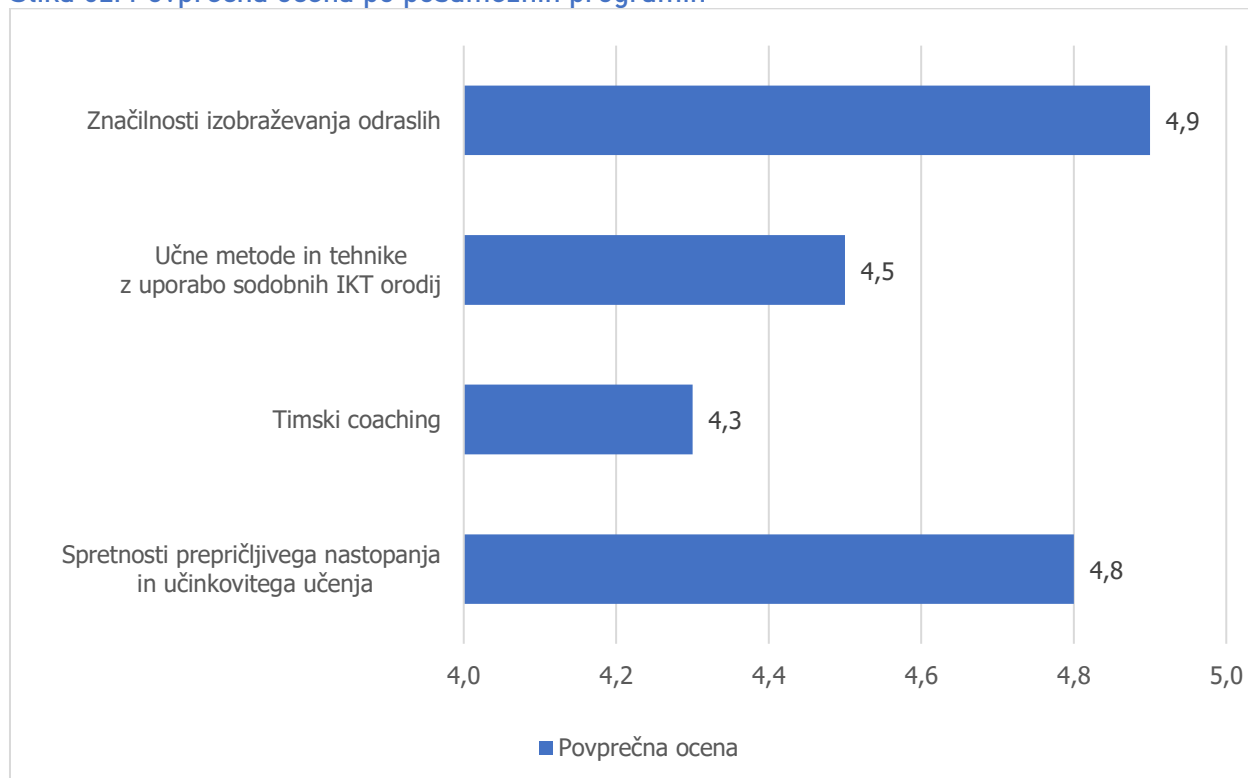

N = 68, povprečna ocena: 4,5, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Udeleženci, ki so bili z vsebinami usposabljanj zelo zadovoljni ali zadovoljni, predstavljajo kar 96% vseh udeležencev, majhen odstotek (4%) je ostal neopredeljen. Povprečna ocena zadovoljstva z vsebinami je 4,5 in je nižja, kot je bilo prejšnje leto (v letu 2020 je bila povprečna ocena 4,9). Takrat smo imeli več zelo zadovoljnih udeležencev.

Se pa povprečne ocene od leta 2009, ko smo začeli pripravljati analize o zadovoljstvu, gibljejo nekje od 4,1 do 4,6, tako da smo lahko tudi letos s povprečno oceno zadovoljstva z vsebino usposabljanja in spopolnjevanja, zadovoljni.

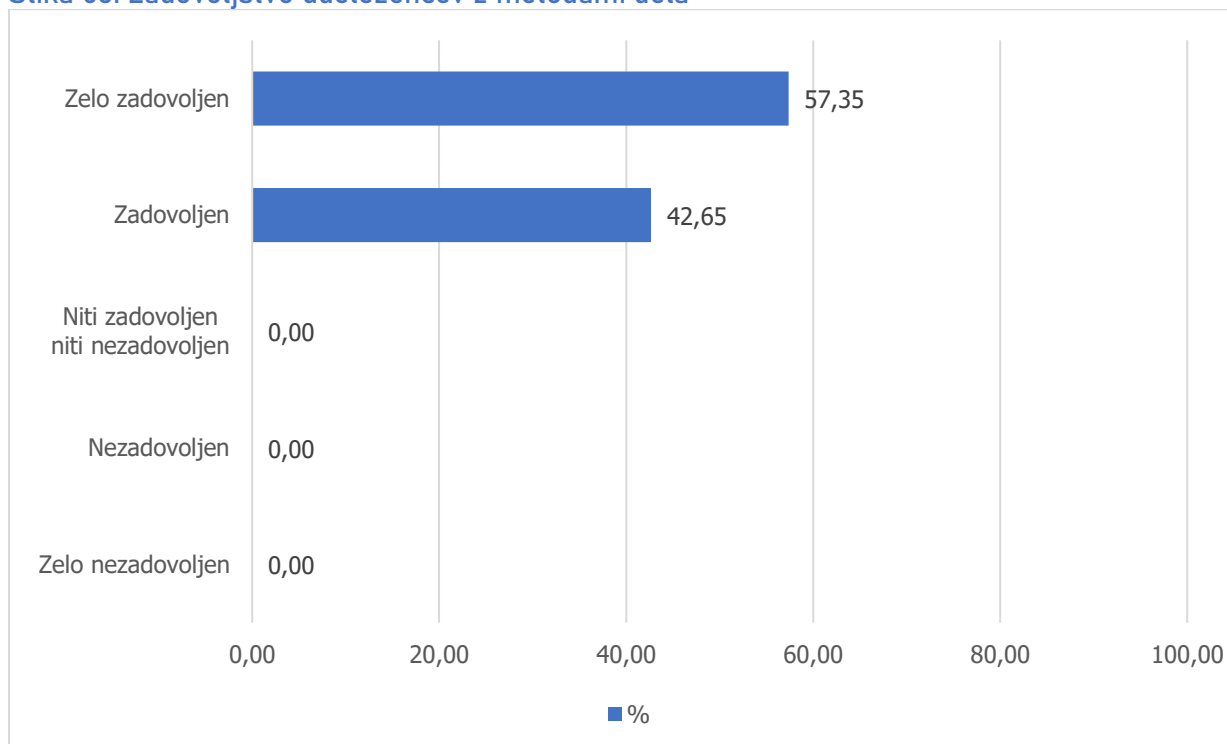
Slika 52: Povprečna ocena po posameznih programih

N = 68, povprečna ocena: 4,6, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Iz zgornje slike je razvidno, da so bili z vsebinami najbolj zadovoljni udeleženci krajše, 4-urne delavnice Značilnosti izobraževanja odraslih. Za njih je bilo to prvo andragoško usposabljanje, na katerem so spoznali različne vloge predavatelja, se seznanili, kako ravnati s težavnimi udeleženci in spoznali nekaj učinkovitih motivacijskih orodij. Znanja pa so prejeli tudi na področju učnih stilov in spoznali, katere metode oz. tehnike bolj ustrezajo posameznim učnim stilom. Zelo so bili zadovoljni tudi udeleženci daljšega, 24-urnega programa Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja, povprečna ocena zadovoljstva z vsebinami je bila 4,8. Še vedno visoko, s povprečno oceno 4,3, pa je bil ocenjen 16-urni program Timski coaching, ki smo ga izpeljali za dve zelo zahtevni skupini notranjih mentorjev in inštruktorjev v NEK-u.

Slika 53: Zadovoljstvo udeležencev z metodami dela

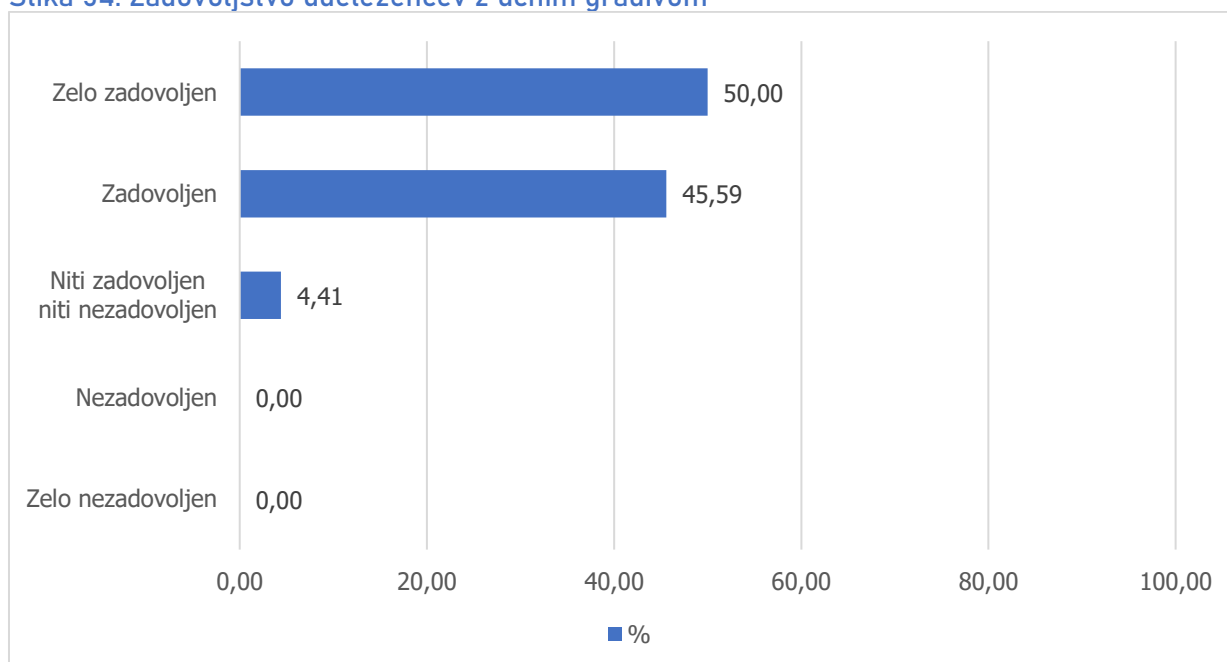

N = 68, povprečna ocena: 4,6, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Vsi udeleženci so bili z metodami dela na usposabljanjih zelo zadovoljni ali zadovoljni. Pohvalili so predvsem primerno razmerje med teorijo in prakso, veliko praktičnih primerov ter možnost izmenjave medsebojnih izkušenj. Povprečna ocena zadovoljstva z metodami dela je bila 4,6 in je nekoliko nižja, kot je bila v letu 2020 (4,8).

Tako kot že nekaj zadnjih let, tudi v letu 2021 glede uporabljenih metod dela v naših programih usposabljanja in spopolnjevanja nismo imeli nezadovoljnih ali celo zelo nezadovoljnih udeležencev.

Slika 54: Zadovoljstvo udeležencev z učnim gradivom

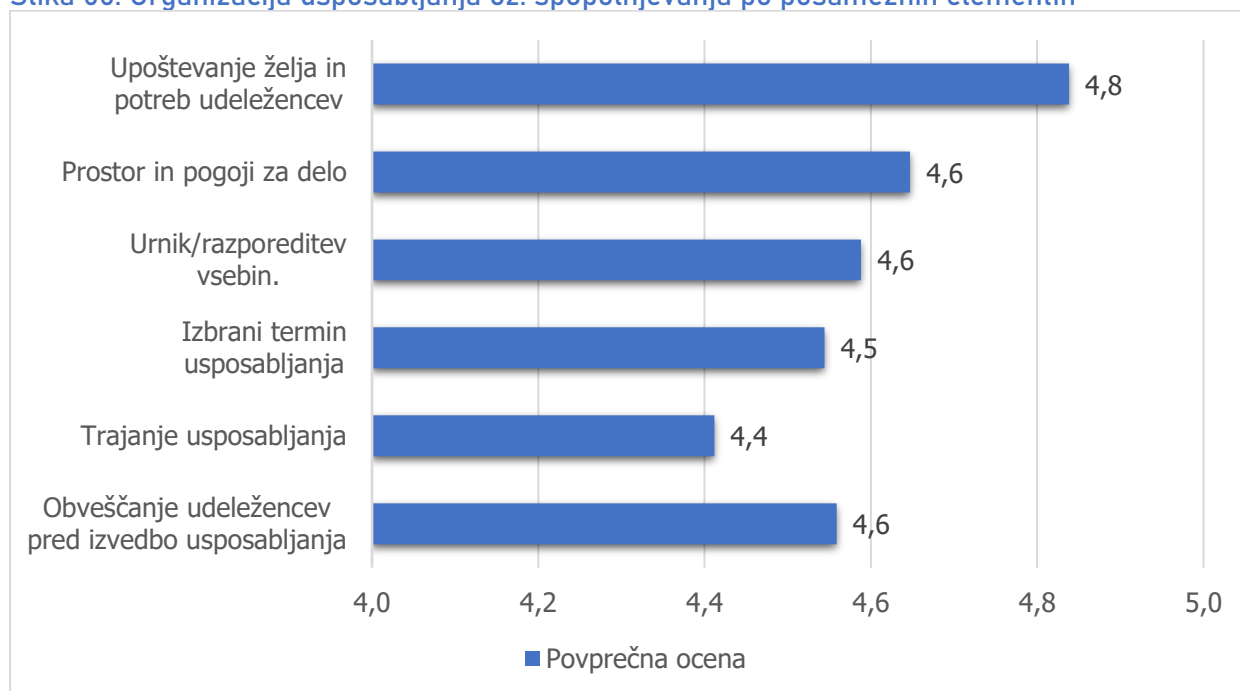

N = 68, povprečna ocena: 4,5, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Velika večina, skupaj 96% udeležencev, je bila s podanim učnim gradivom zelo zadovoljnih oz. zadovoljnih. Le manjši odstotek (4%) udeležencev je ostal neopredeljen. Udeleženci so gradivo opisali kot bogato, jasno in jedrnatost predstavljeno. Povprečna ocena zadovoljstva je znašala 4,5 in je malenkostno nižja kot v letu 2020, ko je znašala 4,6.

96% udeležencev nam je sporočilo, da je bilo razmerje med teoretičnim in praktičnim delom primerno, trije udeleženci (4%) so ocenili, da razmerje ni primerno, razlogov, kaj jih je zmotilo in kaj bi lahko še izboljšali, pa niso podali. Skoraj vsi (94%) so bili z vsebinami na usposabljanjih zadovoljnih in niso ničesar pogršali, ostali so nam sporočili, da bi si želeli zvedeti več o delu s težavnimi udeleženci in o tem, kako jih motivirati za izobraževanje.

Slika 55: Organizacija usposabljanja oz. spopolnjevanja po posameznih elementih

N = 68, povprečna ocena: 4,6, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Povprečna ocena zadovoljstva z organizacijo usposabljanja je visoka in znaša 4,6.

Zadovoljni smo, da je, kot vsa leta doslej, med navedenimi elementi najbolj ocenjen element »Upoštevanje želja in potreb udeležencev«, saj pomeni, da se skupaj s predavatelji pri pripravi programov odzivamo na aktualna vprašanja in interese udeležencev ter v največji možni meri prisluhnemo njihovim željam in potrebam.

Udeleženci bi si želeli, da bi bilo kakšno usposabljanje tudi malo daljše, zato so trajanju izobraževanja namenili povprečno oceno 4,4.

Na koncu vprašalnika jim je bila dana možnost, da nam lahko napišejo še kakšno dodatno sporočilo. Večina udeležencev se nam je za dobro izpeljana usposabljanja zahvalila, izrazili so željo po še več tovrstnih usposabljanjih in spopolnjenjih. Posebej so pohvalili delo predavateljev in aktualnost vsebin, ki so uporabne v praksi, predvsem pa je kakovost naših izobraževanj tista, ki jih prepriča, da se jih udeležijo.

V nadaljevanju predstavljamo izvedbo, ki smo jo izpeljali delno v živo, delno pa na daljavo, za notranje predavatelje iz Čebelarke zveze Slovenije.

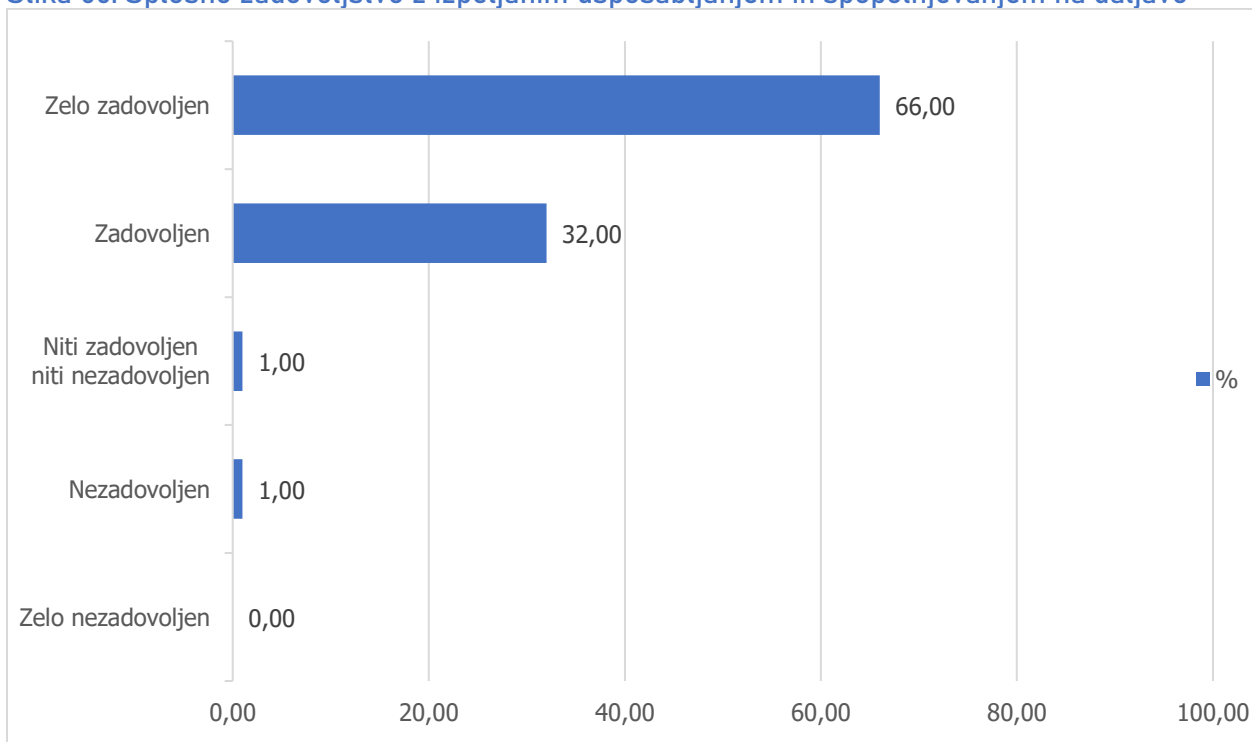
Preglednica 19: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih, financiranih iz tržnih virov

Št.	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
1	Učinkovito usposabljanje in spopolnjevanje	13	11	12
	SKUPAJ	13	11	12

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Izpeljavo programa smo najprej načrtovali v živo, zaradi slabšanja zdravstvenih razmer smo se nato odločili, da program vseeno izpeljemo, in sicer v kombinirani obliki e-izobraževanja v Zoom, samostojnega dela in zaključek delavnice v živo.

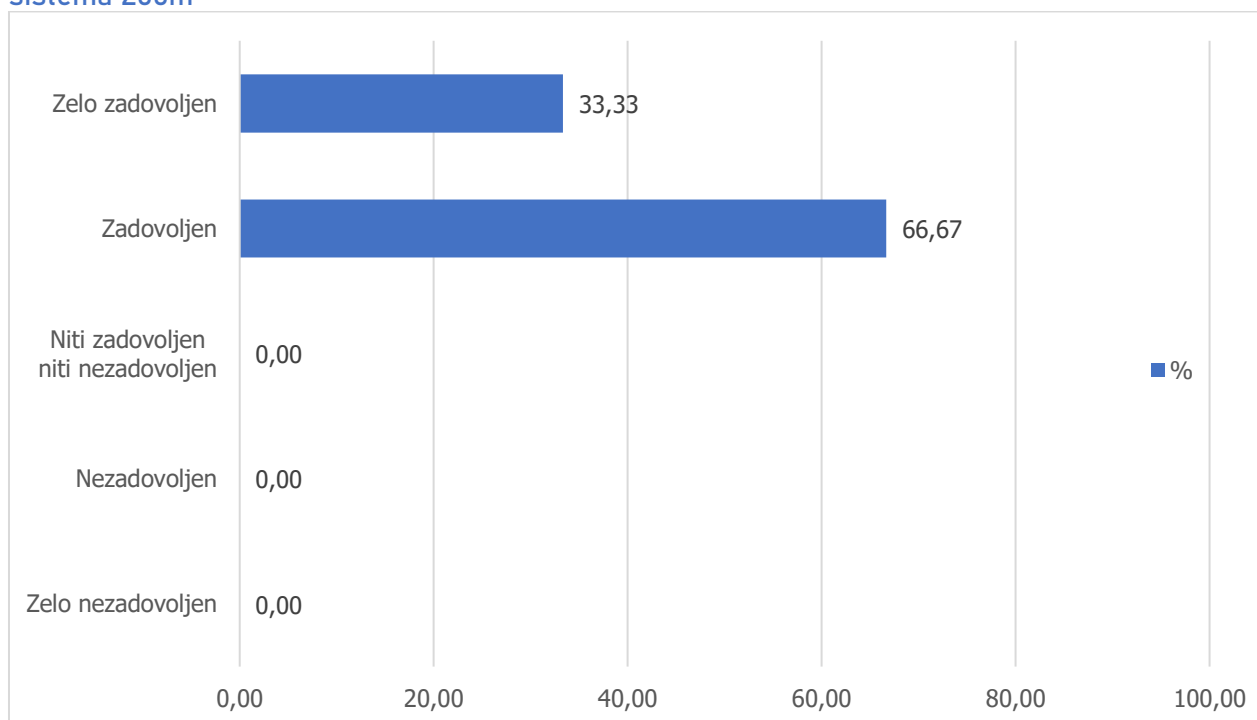
Slika 56: Splošno zadovoljstvo z izpeljanim usposabljanjem in spopolnjevanjem na daljavo

N = 12, povprečna ocena 4,2, vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Iz zgornje slike vidimo, da je bila večina, kar 98% udeležencev, z usposabljanjem zelo zadovoljnih in zadovoljnih.

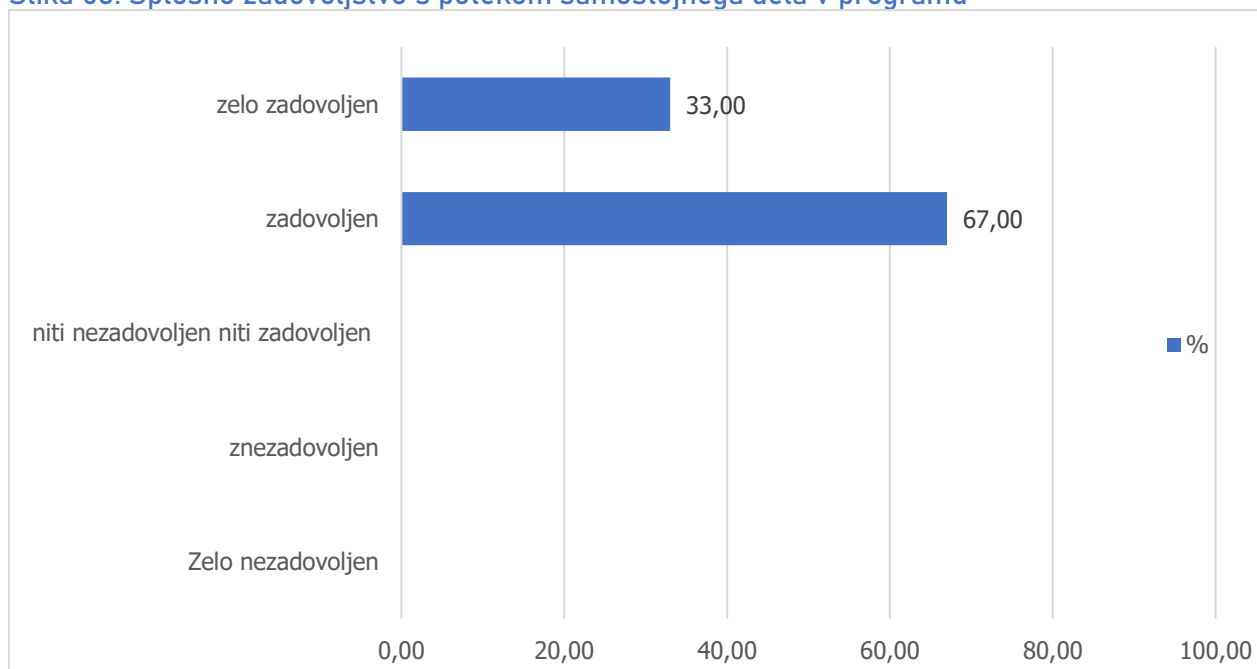
Slika 57: Splošno zadovoljstvo udeležencev s podajanjem e-vsebin preko videokonferenčnega sistema Zoom

N = 12, povprečna ocena 4,3, vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

S podajanjem e-vsebin preko videokonferenčnega sistema Zoom je bila dobra tretjina udeležencev zelo zadovoljnih, ostali so bili zadovoljni. Nezadovoljnih udeležencev ni bilo.

Slika 58: Splošno zadovoljstvo s potekom samostojnega dela v programu

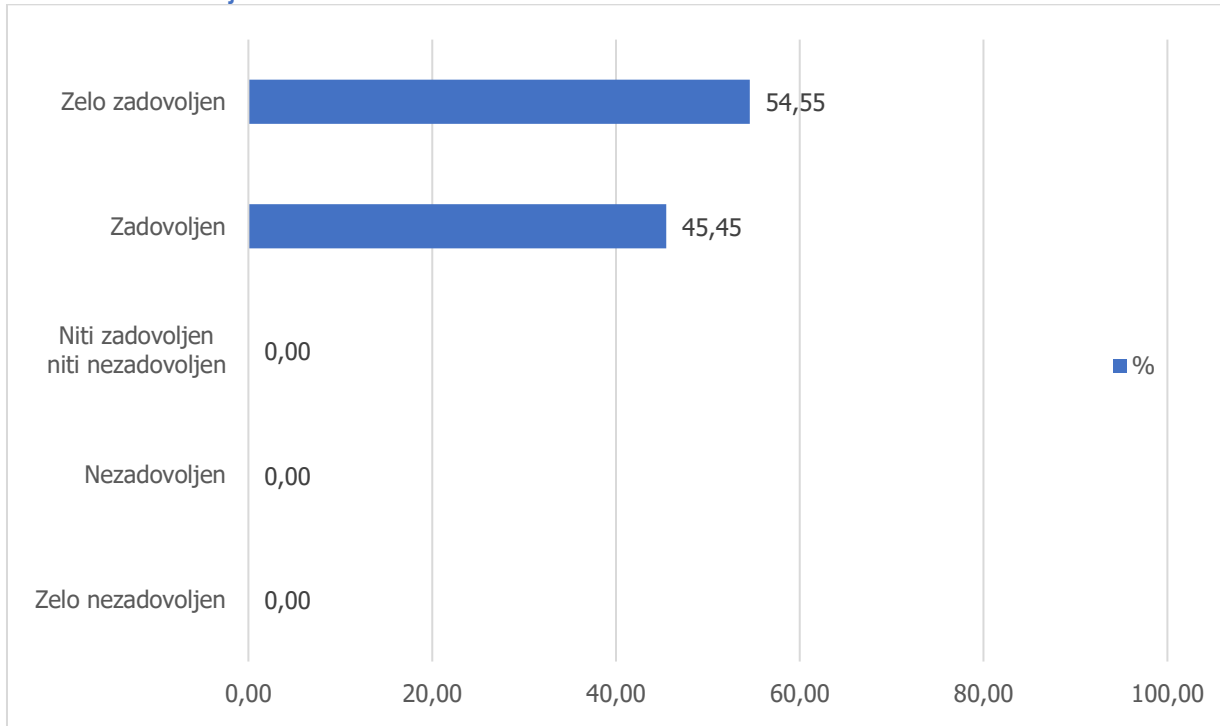

N = 12, povprečna ocena 4,3, vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Vsi udeleženci so bili s potekom samostojnega dela zadovoljni ali zelo zadovoljni. Pohvalili so dobro pripravljene smernice in navodila, ki so jim bila podana za izvajanje samostojnega dela, hvaležni so bili za veliko priložnosti medsebojnega sodelovanja in za to, da so lahko tudi v praksi preizkusili obravnavane vsebine.

Povprečna ocena vsebine programa po posameznih temah je 4,4. Udeleženci so spoznali, kako pripraviti dinamično in interaktivno usposabljanje, katere učne metode imajo na razpolago za delo z udeleženci, to so tudi vsebine, ki so jih najbolj ocenili. Za temo Digitalno na daljavo oz. kako pripraviti usposabljanje na daljavo pa bi po njihovem mnenju potrebovali še nekoliko več časa.

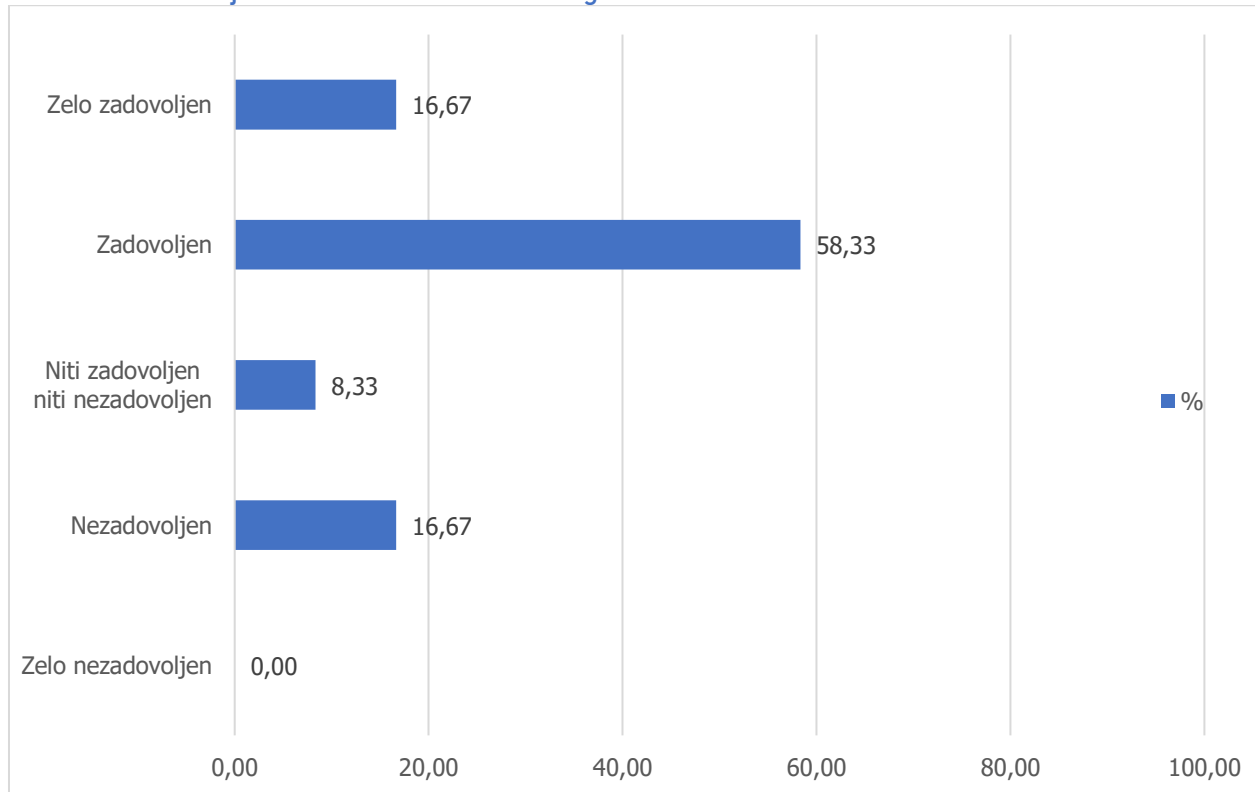
Slika 59: Zadovoljstvo udeležencev z metodami dela

N = 12, povprečna ocena 4,5, vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Vsi udeleženci usposabljanja so bili z metodami dela zelo zadovoljni ali zadovoljni. Najbolj jim je ustrezala metoda dela v skupinah, uporaba različnih pripomočkov pri beleženju pomembnih informacij, ter možnost aktivnega vključevanja udeležencev. Kot pozitivno so izpostavili tudi aktivnosti udeležencev povezane z različnimi nalogami, preko katerih so lahko orodja, ki so jim bila predstavljena, uporabili tudi v praksi.

Slika 60: Zadovoljstvo udeležencev z učnim gradivom

N = 12, povprečna ocena 3,8, vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Dve tretjini udeležencev je bilo z učnim gradivom zelo zadovoljnih ali zadovoljnih. Manjši delež udeležencev (8%) je ostal neopredeljen, dva udeleženca (17%) pa z učnim gradivom nista bila zadovoljna – eden je pričakoval bolj konkretna navodila, drugi pa je napisal, da je zadovoljen, bi si pa želel v gradivu nekoliko več teorije.

Več kot 80% udeležencev je časovno razporeditev vsebin v programu ocenilo kot primerno, ostali so se s tem delno strinjali, niso pa napisali, kaj jih je motilo oz. kaj bi spremenili.

Na vprašanje, kaj so pogrešali oz. katere vsebine bi še potrebovali pri svojem delu, je skoraj 60% udeležencev zapisalo, da bi si želeli še dodatne vsebine. Pogrešali so praktični del usposabljanja, po njihovem mnenju bi bile vsebine delavnice bolj primerne za izvedbo v živo, ki bi jim omogočila bolj poglobljeno predstavitev in uporabo različnih metod in tehnik.

Udeležence smo vprašali tudi po prednostih in slabostih, ki so jih zaznali z delom na daljavo. Med najpogostejšimi prednostmi usposabljanja na daljavo so bili:

- Prihranek časa, ki bi ga namenili za potovanje do lokacije usposabljanja.
- Odlično usposobljen predavatelj za izvajanje na daljavo.
- Kljub delu na daljavo je bilo veliko interakcij med izvajalcem in udeleženci.
- Uporaba različnih aplikacij in načinov za sodelovanje z udeleženci.
- Priročnost zaradi možnosti dela od doma.

Med najpogostejšimi slabosti usposabljanja na daljavo so bili:

- pomanjkanje medosebnega stika,
- nižja stopnja motivacije,
- težja osredotočenost na poslušanje in sodelovanje,
- nepredvidljivost delovanja povezav.

Kot najboljše ocenjena elementa pri organizaciji usposabljanja in spopolnjevanja izstopata Obveščanje udeležencev pred izvedbo usposabljanja, s povprečno oceno 4,8 in Upoštevanje želja in potreb udeležencev, s povprečno oceno 4,7.

Ker želimo večšine in kompetence dela preko različnih videokonferenčnih sistemov v prihodnosti še izboljšati, so nas zanimali predlogi udeležencev o možnih izboljšavah izobraževanja na daljavo. Najpogostejši predlog za izboljšave je bil, da bi si želeli večji poudarek na konkretni pripravi in izboljšanju lastne predstavitve, se pa zavedajo, da je pri izpeljavi na daljavo to težje izvedljivo kot pri izvedbi v živo. Nekdo je napisal, da je predloge, kako še izboljšati izobraževanje na daljavo dobil na usposabljanju od nas, tako da nam sam težko še kaj drugega predlaga.

Ob zaključku so se nam zahvalili za prijetno in koristno preživet čas in odlično izpeljano delavnico. Pohvalili so strokovnost in srčnost predavatelja Mirana Morana, predvsem do sočloveka, napisali so, da jim je bil velik zgled. Eden od udeležencev je napisal, da naj ga, če ga še ni, ACS predlaga za nagrado za dosežke, zasluge in odličnost pri opravljanju predavateljskega dela. Na koncu pa so, glede na to, v kakšnih razmerah je delavnica potekala, pohvalili kakovostno izvedbo in odlično organizacijo usposabljanja.

IV. STROKOVNA IN IKT PODPORA IZOBRAŽEVALNI DEJAVNOSTI ACS

Sodelavcem iz drugih središč zagotavljamo stalno strokovno podporo pri izvajanju usposabljanj in spopolnjevanj, omogočamo IKT podporo pri spletnih straneh AS³², spletni Programoteki AS³³, uporabi spletnega portala Moj ACS spopolnjevanje³⁴ in spletne učilnice ter spletne aplikacije IZO ACS. Svetujemo jim tudi pri pripravi dokumentacije za izdajo potrdil udeležencem o uspešno zaključenem usposabljanju ali spopolnjevanju in o sodelovanju v nacionalnih razvojnih projektih.

Udeležencem, ki se vključujejo v usposabljanja, svetujemo pri pripravi e-vloge za priznavanje znanja. Izpeljujemo postopke priznavanja že pridobljenega znanja, skrbimo za e-prijave na različne izobraževalne programe, redno posodabljam spletno Programoteko AS in objavljamo nove izobraževalne programe. V primeru sprememb na področju izdaje potrdil udeležencem, ki se vključujejo v programe usposabljanja in spopolnjevanja, poskrbimo tudi za posodobitev internega dokumenta Pravila za pridobitev potrdila, ki jih izdaja ACS. Ves čas sledimo potrebam organizacij in podjetij, s katerimi sodelujemo in pripravljamo programe v skladu z njihovimi željami in potrebami. Študentom pedagogike in andragogike omogočamo opravljanje obvezne študijske prakse na ACS.

V nadaljevanju predstavljamo naloge v okviru strokovne in IKT podpore izobraževalni dejavnosti ACS, ki smo jih realizirali v okviru letnega delovnega načrta.

10. Postopki priznavanja že pridobljenega znanja

Že enajsto leto v programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja izpeljujemo postopke priznavanja že pridobljenega znanja. Udeležencem z informiranjem in svetovanjem pomagamo pri pripravi vloge za priznavanje znanja.

Postopke izpeljujemo na podlagi Pravilnika o priznavanju že pridobljenega znanja udeležencem v programih usposabljanja in spopolnjevanja ACS³⁵ (v nadaljevanju Pravilnik). V letu 2021 se je Komisija za priznavanje že pridobljenega znanja sestala trikrat in obravnavala 7 vlog kandidatov, ki so pred vključitvijo v programe usposabljanja in spopolnjevanja uveljavljali dokazila v postopkih priznavanja že pridobljenega znanja.

³² Spletna stran Andragoško spopolnjevanje (<https://izobrazevanje.acs.si/>).

³³ Spletni portal Moj ACS spopolnjevanje (<https://moj.acs.si/>).

³⁴ Spletna Programoteka AS (https://izobrazevanje.acs.si/programoteka_as/)

³⁵ Pravilnik o priznavanju že pridobljenega znanja udeležencem v programih usposabljanja in spopolnjevanja ACS je dostopen na spletni strani <https://izobrazevanje.acs.si/priznavanje/pravilnik/>.

Preglednica 20: Število prejetih vlog za priznavanje že pridobljenega znanja in število izdanih sklepov v letih od 2011 do 2021

Leto	Število prejetih vlog za priznavanje že pridobljenega znanja	Odstotek	Število izdanih sklepov komisije ACS o priznavanju že pridobljenega znanja	Odstotek
2011	18	9,84	33 ³⁶	19,08
2012	23 ³⁷	12,57	7	4,05
2013	8	4,37	7	4,05
2014	11	6,01	11	6,36
2015	7	3,83	7	4,05
2016	44	24,04	44	25,43
2017	24	13,11	24	13,87
2018	16 ³⁸	8,74	12	6,94
2019	17 ³⁹	9,29	16	9,25
2020	8 ⁴⁰	4,37	5	2,89
2021	7	3,83	7	4,05
SKUPAJ	183	100,00	173	100,00

Vir: Arhiv ACS

Iz preglednice je razvidno, da smo med leti 2011 in 2021 prejeli 183 vlog in izdali 173 sklepov. 10 vlog nismo obravnavali v postopkih priznavanja, saj so se udeleženci na podlagi pogovora s svetovalko odločili, da odstopijo od postopka ali pa se niso vključili v usposabljanje. Največ vlog smo prejeli v letu 2016, takrat smo izdali tudi največ sklepov. V primerjavi z letom 2020 smo v 2021 izdali za dobro četrtno več sklepov; izdali smo enako število sklepov kot smo prejeli vlog.

V letu 2021 smo v mesecu maju **postopke priznavanja znanja začeli izvajati preko novo razvitega modula za priznavanje znanja**, ki udeležencem omogoča lažjo oddajo e-vloge, svetovalki, koordinatoricam programov in komisiji za priznavanje pa pregled dokumentacije in izpeljavo postopkov tudi na daljavo, s tem pa lažji in hitrejši pregled vlog, pripravo mnenja in izdajo sklepa, kar pospeši postopek in prepreči morebitne napake pri prepisovanju podatkov.

³⁶ V letu 2011 smo pričeli s pilotno izvedbo postopkov priznavanja znanja. Izdali smo več sklepov (33) kot smo jih prejeli (18), ker smo 16 dodatnih vlog za priznavanje znanja v programih usposabljanja, ki so se pričeli konec leta 2011, prejeli januarja 2012; od tega je bilo 15 ustreznih. Vseh 16 vlog vodimo v evidenci za leto 2012, 15 sklepov pa smo izdali po zaporedni številki v letu 2011. Le v primeru programov temeljnega usposabljanja učiteljev UŽU smo naredili izjemo, da smo udeležencem omogočili priznavanje znanja, ko je usposabljanje že potekalo.

³⁷ Eno vlogo za priznavanje znanja v programu temeljnega usposabljanja učiteljev UŽU (od skupno 16) smo evidentirali, vendar ni ustrezala zahtevam programa, zato priznavanja nismo opravili. Kandidat je bil o tem pisno obveščen.

³⁸ Štiri vloge nismo obravnavali: dve smo zavrnil, ker sta prišli po roku, oba kandidata smo o tem obvestili po elektronski pošti. Na podlagi uvodnega razgovora za program TU PUM-O je bilo ugotovljeno, da en kandidat nima primernih znanj in izkušenj za vključitev v usposabljanje. En kandidat je odstopil od usposabljanja, ker dela na drugih nalogah in ni pristopil k izbranemu usposabljanju.

³⁹ Vloge nismo obravnavali, ker je kandidat na podlagi telefonskega pogovora vlogo, ki ni imela priloženih nobenih dokazil, umaknil.

⁴⁰ 3 vloge smo izločili iz postopkov priznavanja znanja, in sicer smo: eno vlogo zavrnil, ker je prišla po roku, kandidata smo o tem obvestili po elektronski pošti. Ena vloga je bila nepopolna – kandidata smo poklicali po telefonu, vlogo je zamenjal za prijavnico. Ene vloge nismo obravnavali, ker se oseba ni vključila v izobraževanje, program je obiskala že leta 2011. Eno vlogo smo že evidentirali v postopek priznavanja znanja, vendar postopek nismo izpeljali, ker je oseba odstopila od izobraževanja – to nam je sporočila naknadno.

Večinoma smo izpeljevali krajše programe spopolnjevanja, v katerih ni predvideno priznavanje že pridobljenega znanja. V programe, ki omogočajo priznavanje znanja, pa so se večinoma vključevali udeleženci z manj izkušnjami ali pa se niso odločili za to možnosti in so se želeli udeležiti celotnega programa usposabljanja.

V naslednji preglednici predstavljamo programe usposabljanja in spopolnjevanja, v katere so se vključevali udeleženci, in so oddali vloge za priznavanje že pridobljenega znanja.

Preglednica 21: Programi usposabljanja in spopolnjevanja, v katere so se vključevali udeleženci, ki so zaprosili za priznavanje že pridobljenega znanja v letu 2021

Izobraževalni program	Trajanje v urah	Število prejetih vlog	Število izdanih sklepov
Temeljno usposabljanje za svetovalce v središčih ISIO – Prenovljeno temeljno usposabljanje za svetovalce v središčih ISIO (2020)	48	1	1
Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK za pridobitev licence	35,5	6	6
SKUPAJ		7	7

Vir: Arhiv ACS

Postopke priznavanja znanja smo izpeljali v dveh programih andragoškega usposabljanja: v okviru 80-urnega programa temeljnega usposabljanja za svetovalce v središčih ISIO – Prenovljeno temeljno usposabljanje za svetovalce v središčih ISIO (2020) smo sicer izpeljali 3 temeljne module v skupnem trajanju 48 pedagoških ur ter 35,5-urnem programu Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK za pridobitev licence, ki smo ga zaradi izvedbe na daljavo v kombinirani obliki e-izobraževanja v Zoom in samostojnega dela časovno nekoliko podaljšali.

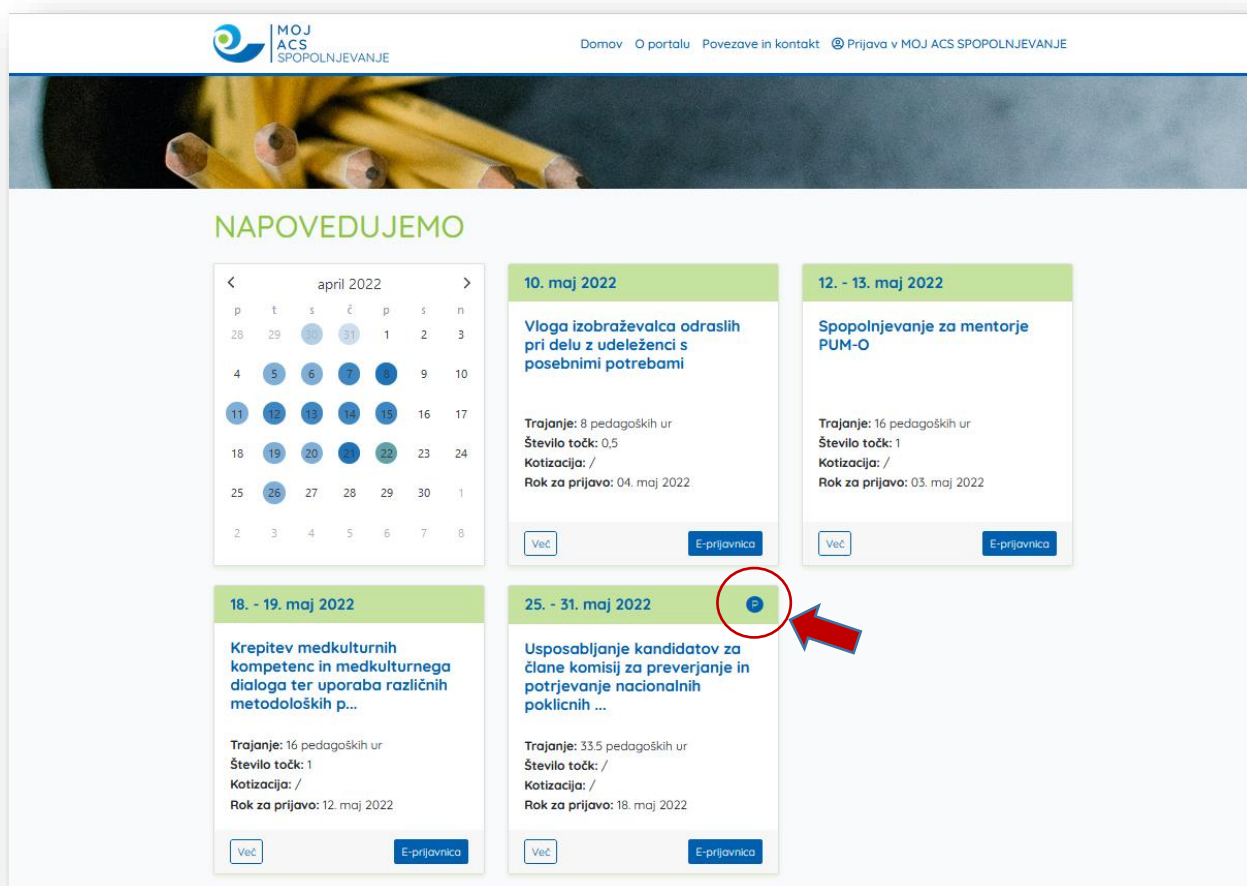
Ugotavljamo, da prevladujejo postopki priznavanja znanja v programu Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK za pridobitev licence. Od leta 2012 do 2021 smo za ta program usposabljanja izdali 84 sklepov, kar predstavlja skoraj polovico (49%) vseh izdanih sklepov. Najmanj sklepov (slabih 2,5%) smo izdali v programih PUM-O, SSU in ZIP. V omenjene programe se vključujejo udeleženci, ki potrebujejo nova znanja za izvajanje teh programov oz. projektov. Gre za programe za posebne andragoške vloge kot so svetovalac v središčih za samostojno učenje, učitelj v programu ZIP in mentor v projektu PUM-O.

Že od samega začetka vpeljave postopkov priznavanja znanja opažamo, da postopke priznavanja že pridobljenega znanja izpeljemo večinoma v programih, ki trajajo 24 ur in več. Čeprav smo Pravilnik ACS o priznavanju že pridobljenega znanja leta 2016 posodobili in v njem omogočili izjemo, da lahko postopke priznavanje izpeljemo tudi v programih krajših kot 24 ur, če je ta možnost v programu posebej predvidena, do sedaj v krajših programih še nismo izpeljali postopkov priznavanja znanja.

11. IKT modul v podporo postopkom priznavanja že pridobljenega znanja v okviru portala Moj ACS spopolnjevanje

Spletni portal Moj ACS spopolnjevanje (<https://moj.acs.si>), ki je namenjen e-prijavi udeležencev na usposabljanja in spopolnjevanja ACS in objavi učnih gradiv, smo v letu 2020 nadgradili z IKT modulom, ki bo nudil podporo postopkom priznavanja znanja udeležencem, ki se v te programe vključujejo, olajšal oddajo e-vloge ter poenostavil celoten postopek izpeljave pregleda in priprave podporne dokumentacije v postopkih priznavanja znanja.

Slika 61: Vhodna stran za postopek oddaje e-vloge za priznavanje znanja v okviru spletnega portala MOJ ACS.

The screenshot shows the MOJ ACS SPOPOLNJEVANJE portal interface. At the top, there is a navigation bar with the logo and links for 'Domov', 'O portalu', 'Povezave in kontakt', and 'Prijava v MOJ ACS SPOPOLNJEVANJE'. Below the navigation bar is a banner image of yellow pencils. The main content area is titled 'NAPOVEDUJEMO' and features a calendar for April 2022. To the right of the calendar are four course listings for May 2022:

- 10. maj 2022:** Vloga izobraževalca odraslih pri delu z udeleženci s posebnimi potrebami. Trajanje: 8 pedagoških ur, Število točk: 0,5, Kotizacija: /, Rok za prijavo: 04. maj 2022.
- 12. - 13. maj 2022:** Spopolnjevanje za mentorje PUM-O. Trajanje: 16 pedagoških ur, Število točk: 1, Kotizacija: /, Rok za prijavo: 03. maj 2022.
- 18. - 19. maj 2022:** Krepitev medkulturnih kompetenc in medkulturnega dialoga ter uporaba različnih metodoloških p... Trajanje: 16 pedagoških ur, Število točk: 1, Kotizacija: /, Rok za prijavo: 12. maj 2022.
- 25. - 31. maj 2022:** Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih ... Trajanje: 33,5 pedagoških ur, Število točk: /, Kotizacija: /, Rok za prijavo: 18. maj 2022.

Each listing includes a 'Več' button and an 'E-prijavnica' button. A red circle highlights the 'E-prijavnica' button for the 25. - 31. maj 2022 listing, with a red arrow pointing to it.

V letu 2021 smo modul testirali in izpeljali prve postopke priznavanja znanja. Prejeli smo 5 e-vlog in izdali 5 sklepov (2 vloge od skupno 7 smo v začetku leta izpeljali še po starem postopku).

Odzivi udeležencev in članov komisije so pozitivni. Pri pripravi in urejanju e-vloge jim je ves čas na voljo svetovalka za priznavanje, ki jim svetuje in skupaj z njimi odpravlja morebitne napake pri nalaganju dokazil. Koordinatorjem in komisiji modul olajša pripravo mnenja, saj se podatki iz vloge prenesejo na ostale obrazce, koordinator pa lahko, če oceni, da lahko dokazilo upošteva tudi pri kaki drugi temi, to stori z nekaj kliki. Pred zasedanjem komisije preostali člani pregledajo vlogo in mnenje ter ga po potrebi dopolnijo, na zasedanju Komisije pa skupaj pregledajo dokumentacijo in izdajo sklep.

S postopki priznavanja znanja bomo nadaljevali tudi v prihodnje, saj načrtujemo več daljših temeljnih usposabljanj, v okviru katerih ocenjujemo, da se bodo udeleženci odločili za priznavanje že pridobljenega znanja.

Slika 62: Informacija o možnosti priznavanja znanja je vidna tudi na kartici razpisanega programa

The screenshot shows a web portal interface for 'MOJ ACS SPOPOLNJEVANJE'. A central notification box with a green header reads: 'Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence'. The text inside the box states: 'Od 25. do 31. maja 2022 načrtujemo izvedbo programa usposabljanja kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence, ki bo potekala v živo, v prostorih ACS. Usposabljanje je namenjeno bodočim članom komisij NPK, ki so že oddali vlogo na Državnem izpitnem centru (RIC) in prejeli sklep o napotitvi na usposabljanje. Več v vabilu. V kolikor se usposabljanja ne morete udeležiti, imate možnost pristopiti neposredno k preverjanju (opravljate le izpit). Če se odločite za to možnost, nam to sporočite do 24. maja 2022 na elektronski naslov vera.mlinar@acs.si. Posredovali vam bomo vse potrebne informacije, dostop do učnih gradiv ter navodila za oblikovanje portfolija – za izpit se namreč pripravljate samostojno. V programu je mogoče priznavanje že pridobljenega znanja.' Below this text, details are listed: 'Trajanje: 33.5 pedagoških ur', 'Število točk: /', 'Kotizacija: /', 'Rok za prijavo na usposabljanje: 18. maj 2022', 'Rok za oddaje vloge za priznavanje znanja: 05. maj 2022', and 'Kontaktna oseba: Vera Mlinar (01/5842 588, vera.mlinar@acs.si)'. There are 'E-prijavnica' buttons in the top right and bottom right of the notification box. The background shows a sidebar with navigation options and a 'Več' button.

12. Vsebinska nadgradnja in posodobitev obstoječe spletne aplikacije za spremljanje izobraževalne dejavnosti ACS in spletnega portala MOJ ACS

Zaradi virusa COVID-19 je bilo potrebno v letu 2021 izvedbe izobraževanj prilagoditi za izvedbe na daljavo. Posledično smo morali prilagoditi in posodobiti tudi spletno aplikacijo in spletni portal, ki ju uporabljamo v podporo pri izvajanju izobraževalne dejavnosti ACS.

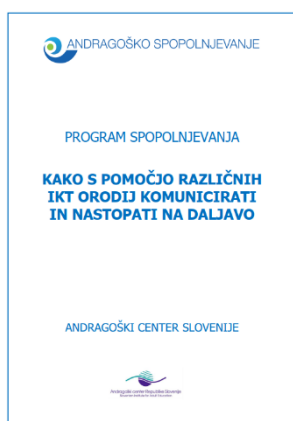
V skladu z letnim načrtom dela smo obstoječo spletno aplikacijo za spremljanje izobraževalne dejavnosti nadgradili z elementi, ki omogočajo načrtovanje in spremljanje programov usposabljanja in spopolnjevanja za primere, ko se izvajajo v obliki izobraževanja na daljavo:

1. Pri razpisovanju programov smo dodali novi kategoriji On-line in Kombinirana izvedba (poleg Fizična izvedba). Organizator izobraževanja nato izbere način izvedbe: ali gre za e-izobraževanje v Zoom/Teams, delavnico v prostorih ACS/izven ACS, samostojno učenje/delo, delo v spletni učilnici Moodle) – izbrani način izvedbe se prikaže v urejevalniku urnika in nato še v urejevalniku potrdil. S tem olajšamo delo organizatorja izobraževanja in strokovne sodelavke, ki izdaja potrdila (ni potrebno ročno vpisovati besedila, povsod na dokumentih je enoten zapis).
2. Pri izvedbah izobraževanj na daljavo omogočamo prisotnost večjemu številu udeležencev, zato smo v aplikaciji pri spremljanju in uresničevanju pogojev uredili tako, da vsem udeležencem naenkrat označimo DA, nato pa tistim, ki niso dosegli posameznega pogoja, ročno popravimo pogoj. Enako smo uredili tudi pri izdaji potrdil - z enim klikom lahko zgeneriramo vsa potrdila naenkrat.

3. Predavateljem, ki sodelujejo pri daljših programih, smo zaradi lažjega pregleda objavljenih gradiv v učnem kotičku omogočili dostop brez predhodne registracije v portal Moj ACS. Tako lahko hitreje preverijo svoja gradiva, ki so bila objavljena pri preteklih izvedbah in ga po potrebi dopolnijo ali posodobijo.
4. Udeleženci si lahko gradiva iz učnega kotička shranijo v datoteki Zip. Ta možnost je še posebej uporabna takrat, ko so pri daljših programih temeljnega usposabljanja objavljena številna gradiva in podporni dokumenti.
5. Strokovni sodelavki za izdajo potrdil smo z izpisom potrdil v skupen dokument olajšali tiskanje potrdil, kar se kot zelo uporabno izkaže v primerih, ko je potrebno izdati več kot sto potrdil na program.
6. Omogočili smo izpis vseh izvedenih izobraževanj Kronološki prikaz izvedenih izobraževanj, ki ga pripravljamo kot prilogo poročilu o delu ACS. Ni potrebno ročno popisovati izvedena izobraževanja v izbranem letu, prihranimo pa tudi na času.
7. Vsem uporabnikom spletne IZO ACS smo omogočili dostop do statistik, kjer lahko za željeni program ali področje pridobijo informacije o številu vključeni in usposobljenih udeležencih in številu izvedb usposabljanj in spopolnjevanj po različnih parametrih (npr. za izbrano leto, vrsti programa, viru financiranja, demografskih podatkih ipd.).
8. Ko smo začeli izvajati programe v prostorih ACS, smo na vseh predlogah urnikov v skladu z določili Odloka o načinu izpolnjevanja pogoja PCT za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 in Protokola ACS za preprečevanje širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 pripravili enotno besedilo s pogoji PCT za zunanje obiskovalce in uporabnike storitev, ki se zgenerira v aplikaciji v podporo izobraževalni dejavnosti ACS.

Na zgornjem seznamu smo objavili le nekaj pomembnejših posodobitev, manjše in glede na potrebe, ki se pokažejo pri delu s spletnimi aplikacijami ACS, so bile realizirane sproti.

13. Nov program andragoškega spopolnjevanja v Programoteki AS

V okviru naloge Razvoj pristopov k spopolnjevanju andragoških delavcev smo v letu 2021 razvili nov program spopolnjevanja z naslovom **Kako s pomočjo različnih IKT orodij komunicirati in nastopati na daljavo**. Program smo pripravili tako, da omogoča izpeljavo v klasični obliki v živo in v obliki izobraževanja na daljavo. Pilotno izvedbo programa smo zaradi epidemioloških razmer izpeljali na daljavo.

Program predstavi področje komuniciranja kot tudi bontona ter posebnosti javnega nastopanja pri delu preko različnih spletnih platform - predstavi elemente in značilnosti javnega nastopanja in retorike na daljavo, nekatere praktične korake in namige iz prakse za izboljšanje lastnega javnega nastopanja na daljavo.

Slika 63: Nov program andragoškega spopolnjevanja v programoteki AS

Program smo zapisali po enotni metodologiji zapisa programov in ga objavili v spletni Programoteki AS na spletni strani http://izobrazevanje.acs.si/programoteka_as/.

14. Nova strokovna publikacija Povejmo si zgodbe: Doživljanje izobraževalcev odraslih med pandemijo

Na nastalo globalno situacijo, vezano na COVID-19, smo se zaposleni na ACS in nekateri naši stalni zunanji sodelavci odzvali z zapisom svojih zgodb, ki smo jih objavili v strokovni publikaciji z naslovom **Povejmo si zgodbe: Doživljanje izobraževalcev odraslih med pandemijo**.

Uporabili smo metodo pisanja zgodb, saj smo samo na ta način lahko opisali in zajeli pristna doživljanja in izkušnje izobraževalcev odraslih med pandemijo. Pripravljalce zgodb smo spodbudili, da jih napišejo tako, da bo možno iz njih izluščiti priporočila oz. smernice za načrtovanje in izvajanja izobraževanja odraslih na daljavo.

Zgodbe, ki bodo imele v srcu vseh nas posebno mesto, nas bodo spominjale na čas, ki je edinstven v človeški zgodovini. Zgodbe o trenutku, ko se je spremenil svet in mi z njim. To so naše zgodbe! Pripovedujejo o človekovi sposobnosti prilagajanja, o človečnosti, kolegialnosti, sodelovanju, dejavnemu delovanju za tiste, za katere izobraževalci odrasli smo, za ljudi, za skupnost. Vse te naše zgodbe pripovedujejo o učenju kot našem velikem zavezniku, zavezniku, ki pomaga prebrskati še tako zahtevne čase, učenju, ki nas vodi naprej in povezuje v skupnem.

Slika 64: Naslovnica strokovne publikacije Povejmo si zgodbe

Publikacija je dostopna in objavljena na spletnem naslovu https://izobrazevanje.acs.si/knjizna_polica/index.php?id=1595.

15. Izdana potrdila ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju

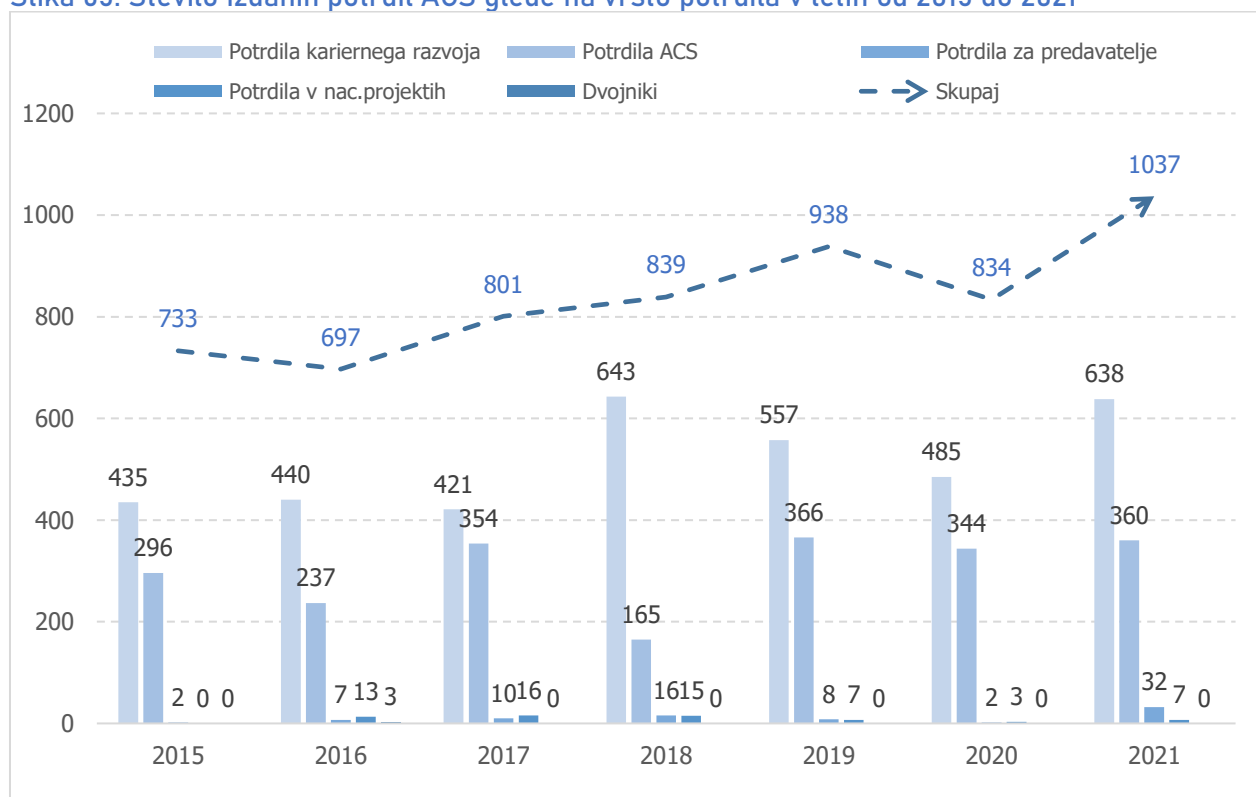
Na ACS izdajamo 4 vrste potrdil. V okviru izobraževalne dejavnosti so najpogosteje izdana **potrdila za programe kariernega razvoja** ter **potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju**. Na željo predavateljev lahko izdamo tudi **potrdila o izvajanju programov usposabljanja oz. spopolnjevanja**. **Potrdila za sodelovanje v nacionalnih razvojnih projektih ACS** izdajamo zunanjim sodelavcem glede na aktivnosti v projektih, katerih merila za pridobitev potrdila so pisno opredeljena že na začetku projekta. Dvojnike potrdil izdamo le v primeru, ko se pojavi potreba po kopiji potrdila iz začetka devetdesetih let, saj takrat nismo hranili kopij izdanih potrdil, zato udeležencem pripravimo novo. Do sedaj smo izdali le 3 tovrstna potrdila, in sicer v letu 2016.

V skladu s Pravili smo v letu 2021 izdali skupaj 1037 potrdil, od tega 638 za programe kariernega razvoja⁴¹, 360 o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju (v nadaljevanju potrdila ACS), 32 potrdil za izvajalce programov usposabljanja oz. spopolnjevanja in 7 potrdil o sodelovanju v nacionalnih razvojnih projektih.

V primerjavi z letom 2020, ko smo skupaj izdali 834 vseh potrdil, se je število le-teh v letu 2021 povečalo za kar 20 odstotkov. Kljub temu, da smo večino leta 2021 programe usposabljanja in spopolnjevanja izvajali na daljavo, se število udeležencev ni bistveno povečalo, saj smo zaradi delavniške oblike izpeljave ohranili omejeno število udeležencev (do 30). Razlog za povečanje odstotka izdanih potrdil je v tem, da smo nekatere programe izpeljali konec leta 2020, potrdila pa smo izdali v letu 2021.

Slika 65 prikazuje število izdanih potrdil glede na vrsto potrdila od leta 2015 naprej, ko smo pričeli z redno spremljavo izdanih potrdil, saj nam spletna aplikacija IZO ACS omogoča tovrstne izpise.

Slika 65: Število izdanih potrdil ACS glede na vrsto potrdila v letih od 2015 do 2021

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS, arhiv ACS

V tem obdobju smo največ potrdil izdali v programih kariernega razvoja, skupaj 3.619, od tega kar 643 v letu 2018, številko smo v letu 2021 skoraj že dohiteli. S 360-imi izdanimi potrdili ACS smo se ravno tako približali najvišji številki iz leta 2019, ko smo izdali 366 takih potrdil.

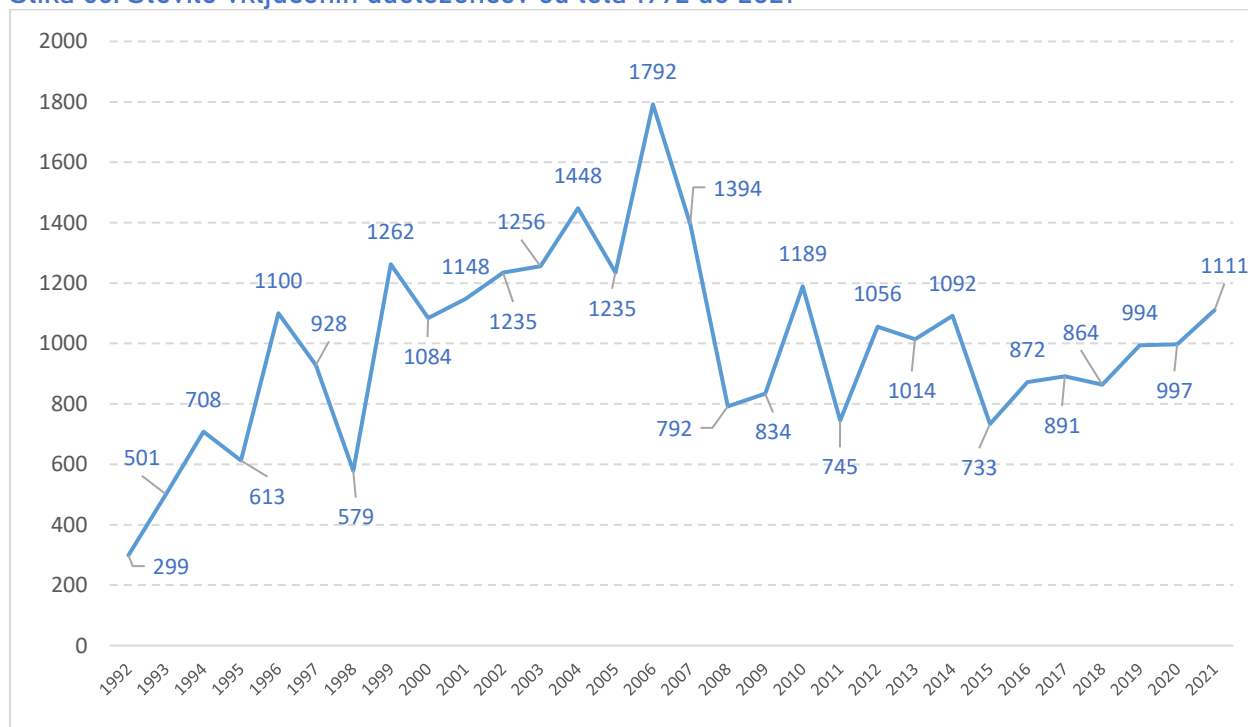
Še vedno največ potrdil izdamo v kategoriji potrdil kariernega razvoja, v letu 2021 smo jih izdali za četrtno več kot leto prej.

⁴¹ Programi kariernega razvoja so v skladu s Pravilnikom o izboru in sofinanciranju programov nadaljnje-ga izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 33/2017) točkovani glede na trajanje oz. število ur. Potrdila se upoštevajo v sistemu napredovanja v nazive.

Število izdanih potrdil za sodelovanje v nacionalnem razvojnem projektu ACS sicer z leti upada (najnižje je bilo ravno v letu 2020), kar je povezano s tem, da so se nekateri projekti zaključili ali pa v projektu ni bila predvidena izdaja tovrstnih potrdil.

Če na spodnji sliki pogledamo število vključenih udeležencev⁴² v programe usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2021, vidimo, da se je njihovo število v primerjavi z letom 2020 povečalo za kar desetino. K temu je največ prispevalo izobraževanje na daljavo oz. e-izobraževanje, ko smo lahko v nekaterih programih (večinoma so to krajša spopolnjevanja) omogočili udeležbo večjemu številu udeležencev (tudi do 138 vključenih).

Slika 66: Število vključenih udeležencev od leta 1992 do 2021

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS, arhiv ACS

16. Organizacija in strokovno mentorstvo študentom, ki na ACS opravljajo študijsko prakso ter predstavitve izobraževalne dejavnosti domačim in tujim delegacija

Zaradi pandemije COVID-19 študentom in študentkam andragogike s Filozofske fakultete v Ljubljani tudi v letu 2021 nismo mogli omogočiti opravljanja obvezne študijske prakse.

Zato smo okrepili sodelovanje s Filozofsko fakulteto v Ljubljani in v okviru predmeta Metode IO (nosilec predmetaizr. prof. dr. Marko Radovan) za študente dodiplomskega študija pedagogike in andragogike preko videokonferenčnega orodja Zoom izvedli strokovno predstavitev o vlogi in delu andragoga na ACS ter metodah in oblikah dela v IO.

⁴² VKLJUČENI udeleženci pomeni, da so se na program prijavili in bili prisotni najmanj 1 PU, ni pa nujno, da so uspešno zaključili program usposabljanja (niso dosegli vseh pogojev za pridobitev potrdila).

Slika 67: Nekaj izročkov iz predstavitve za študente (Arhiv ACS)

V. UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA NADALJNI RAZVOJ

Metodologija zbiranja podatkov o udeležencih in zadovoljstvu z izpeljanimi programi

Že vrsto let imamo razvit sistem spremljanja zadovoljstva udeležencev z usposabljanji in spopolnjevanji tako, da ob zaključku usposabljanja ali spopolnjevanja udeleženci izpolnijo evalvacijski vprašalnik. Z njim pridobimo povratne informacije o zadovoljstvu z izpeljanimi programi in mnenja o tem, kaj jim je bilo všeč, kaj so pogršali in kaj bi potrebovali za svoj nadaljnji strokovni razvoj.

Podatke o zadovoljstvu udeležencev z izpeljanimi programi pridobivamo na podlagi različnih vprašalnikov:

- s spletnim orodjem za anketiranje 1KA (v nadaljevanju vprašalnik 1KA) in
- v okviru sistema KATIS – Katalog programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja, s katerim upravlja Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju MIZŠ).

Ker smo v 2021 nadaljevali z izobraževanjem na daljavo, smo v obstoječi skupni evalvacijski vprašalnik vključili vprašanja glede zadovoljstva izpeljav izobraževanj na daljavo in predloge za izboljšave. Tako je bil predlog, ki smo ga opredelili v analizi za leto 2020, realiziran.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

V evalvacijskih vprašalnik 1KA bi bilo smiselno pri vprašanjih, kjer številčno ocenjujejo vsebine programa po temah, vključiti še možnosti izbire odgovora »Ne morem oceniti« ali Teme se nisem udeležil/a oz. sem bil/a odsotna. Tako bi lahko pridobili vse odgovore, saj udeleženci pri temah, kjer niso sodelovali, niso podali ocene, zato je bila anketa pomanjkljiva.

Za programe, ki jih izvajamo v okviru ESS projekta Kompetence strokovnih delavcev 2018 do 2022, je omogočena evalvacija preko spletne aplikacije KATIS.

Novost, ki jo z letom 2021 omogoča evalvacijski vprašalnik v KATIS-u, je možnost vnosa treh dodatnih vprašanj izvajalca programa, ki so odprtega tipa. Na ACS smo se odločili, za naslednja dodatna vprašanja, na katera so udeleženci podali svoje mnenje o izvedenem programu:

- Imate kakšen predlog, kako bi lahko še izboljšali izobraževanje na daljavo v programu, ki ste se ga udeležili?
- Kaj ste pogršali oz. katere vsebine bi še potrebovali za svoje delo?
- Nam morda želite sporočiti še kaj v zvezi z izvedenim usposabljanjem?

Predlog, da se v aplikaciji KATIS omogoči vnos odprtih vprašanj, ki smo ga opredelili v preteklih analizah, je bil v letu 2021 realiziran.

Analiza podatkov o vključenih udeležencih in izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja

V letu 2021 opažamo trend počasnega naraščanja števila vključenih v programe usposabljanja in spopolnjevanja - v letu 2019 se je v programe usposabljanja in spopolnjevanja vključilo 994 udeležencev, v letu 2020 997, v letu 2021 pa 1111. Število izdanih potrdil se je v 2021, kljub pandemiji COVID-19, zvišalo za skoraj petino. Razlog je v tem, da smo nekatere programe izvedli

konec novembra in v decembru 2020, potrdila pa izdali v začetku leta 2021 - izdali smo 996 potrdil o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju, kar predstavlja 90% vseh vključenih.

Tudi v letu 2021 med udeleženci naših usposabljanj in spopolnjenj močno prevladujejo predstavnice ženskega spola (85%). Delež vseh vključenih v različne programe izobraževanja se je glede na starost nekoliko spremenil. Povečal se je delež vključenih v starostni skupini od 51 do 60, upadel pa delež mlajših (med 31 in 40 let) in starejših od 61 let. Prevladovali so udeleženci z visokošolsko univerzitetno izobrazbo (pred uvedbo bolonjskega študija), za dobra 2% se je zvišal tudi delež vključenih z magistrsko izobrazbo (2. bolonjska stopnja). Pridobljeno pedagoško-andragoško izobrazbo je imelo 78% vključenih (delež vključenih s PAI se je povečal za 9% glede na leto prej). Za 4% se je povečal delež tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit na področju vzgoje in izobraževanja.

Številčno še vedno prevladujejo zaposlene osebe (98%), večina je zaposlena na ljudskih univerzah (slabih 60% vseh vključenih), sledijo zaposleni v podjetjih in srednjih šolah (približno 7,50%).

Glede na regijo organizacije, kjer so udeleženci zaposleni, še vedno prevladujejo tisti iz Osrednjeslovenske regije (20%). V primerjavi z letom 2019, ko je bil največji delež vključenih v programe, financirane iz tržnih sredstev (36,8%), se je v letu 2020 zaradi vsesplošne situacije v svetu, povezane s pandemijo COVID-19, le ta zmanjšal za slabo četrtno, v letu 2021 pa se je ta odstotek skoraj razpolovil (na 7%). Tržna sredstva večinoma pridobivamo na podlagi sodelovanja s podjetji, ki pa se v letu 2021 niso pogosto odločala za izobraževanje na daljavo, saj se, kadar gre za andragoške vsebine, raje odločijo za izvedbo v živo, ker je za zaključene skupine v organizacijah in podjetjih tak način izvedbe že ustaljena praksa.

Za dobrih pet odstotkov se je povečal delež vključenih v programe, financirane iz sredstev nacionalnega proračuna, predvsem na račun izvedb na daljavo, izpeljali smo tudi nekaj dodatnih programov usposabljanja in spopolnjevanja za zaposlene na ACS. Približno enak ostaja delež vključenih v programe, ki so delno financirani iz sredstev ESS. V letu 2021 smo izvedli tudi programe, delno financirane iz mednarodnih projektov in delno iz nacionalnega proračuna.

V letu 2021 smo organizirali 45 izvedb 28 različnih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. Zaradi epidemije COVID-19 smo nadaljevali z izvajanjem usposabljanj in spopolnjenj na daljavo oz. v kombinirani obliki e-izobraževanja in samostojnega dela/učenja. Slabo tretjino programov smo izvedli tudi v živo, v prostorih ACS ali izven. Na ACS smo bili glede števila omejeni na največ 15 udeležencev, saj smo le tako lahko zagotovili varno razdaljo med udeleženci in predavateljem. Večino programov smo izvajali preko videokonferenčnega sistema Zoom, interna usposabljanja za zaposlene ACS pa smo organizirali preko videokonferenčnega sistema MS Teams.

V sklopu programov splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo smo organizirali 15 različnih programov andragoškega spopolnjevanja, nekatere programe smo izpeljali večkrat. Skupaj smo izpeljali 19 delavnic, kar predstavlja 42% vseh izvedenih programov. Programe, ki smo jih izpeljali večkrat, smo organizirali za zaključene skupine v podjetjih. V sklopu programov usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu programov smo organizirali 26 izvedb 14 različnih programov, kar predstavlja 58% vseh programov, izvedenih v letu 2021. Kar 82% izvedenih programov uvrščamo med programe spopolnjevanja, kar pomeni, da gre za krajše programe v trajanju do 24 pedagoških ur in v katerih udeleženci svoje znanje nadgradijo, poglobijo ali se seznanijo z novostmi na področjih, ki jih opravljajo v svoji organizaciji.

Polovica izvedenih programov je bilo v letu 2021 financiranih iz sredstev nacionalnega proračuna, njegov delež je v primerjavi z letom 2020 narasel za 4%. Tretjina izvedenih programov je bila delno financirana iz nacionalnih sredstev, delno pa iz projektov ESS. Za skoraj petino programov smo pridobili tržna sredstva, 2% programov je bilo delno financiranih iz mednarodnih projektov in delno iz nacionalnega proračuna.

V primerjavi z letom 2019, ko smo največ izvedb programov izpeljali s pomočjo tržnih sredstev (dobrih 45%), se je v 2020 zgodil preobrat in smo skoraj za enak odstotek izpeljali programe, financirane iz sredstev nacionalnega proračuna. Delež izvedenih programov s pomočjo ESS sredstev se je v 2020 povečal za 16%, v 2021 pa za 11%, oz. je v primerjavi z letom 2020 upadel za 4%.

Analiza programov, financiranih iz javnih virov

Splošno andragoški programi

V skladu z letnim načrtom dela smo v letu 2021 izpeljali vse 4 načrtovane izvedbe usposabljanja in spopolnjevanja, v katere je bilo vključenih 106 udeležencev, usposobilo se jih je 99. Zaradi epidemioloških razmer smo vsa izobraževanja izpeljali na daljavo. Dve predavateljici sta program, ki sta ga sicer v živo izpeljali že večkrat in bili ocenjeni tudi z visoko povprečno oceno (4,7), na daljavo izpeljevali prvič, kar je vplivalo tudi na nekoliko nižjo povprečno oceno udeležencev o zadovoljstvu z vsebinami programa, ki pa je še vedno dobra (4,3).

Večina, kar 98% udeležencev je bilo z izpeljavo in vsebino programov zelo zadovoljnih in zadovoljnih. Kot prednosti izpeljave izobraževanj na daljavo so izpostavili dobro tehnično podporo, možnost opravljanja dela iz pisarne, ter prihranek časa in potnikov stroškov. Pogrešali pa so osebni stik, neformalna druženja in medsebojno komunikacijo.

V letu 2021 je bila polovica izpeljanih programov s področja pridobivanja IKT znanj, s čimer sledimo zastavljenemu cilju, krepiti didaktično in IKT usposobljenost izobraževalcev odraslih. Pridobljena znanja jim bodo zagotovo v pomoč, olajšala pa jim bodo tudi načrtovanje in izvajanje izobraževanj na daljavo.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Tudi v prihodnje bomo s pripravo različnih izobraževalnih programov sledili zastavljenemu cilju in izobraževalcem odraslim ponudili dodatne vsebine s področja IKT tehnologije in orodij ter različnih interaktivnih tehnik in metod usposabljanja in izobraževanja za delo z odraslimi udeleženci.

Ker želimo, da so naši predavatelji pri izpeljavi programov na daljavo usposobljeni in da znajo uporabljati čim več različnih metod in tehnik, bomo vsem, ki bodo izrazili željo, ponudili dodatno izobraževanje. Prihodnost, ki nas čaka, je namreč hibridna, kar pomeni, da moramo biti vsi dobro opremljeni z znanji, ki nam bodo v pomoč pri delu z odraslimi udeleženci v živo, še posebej pa na daljavo.

Pri nekaterih daljših programih usposabljanj so nam udeleženci ustno in v evalvacijskih vprašalnikih sporočali, da bi želeli imeti dostop do video posnetkov predavanj, pri katerih so manjkali. Glede na to, da smo z izobraževanji na daljavo pridobili številne video posnetke izobraževanj, ki jih hranimo v arhivu projektov in nalog, bi bilo smiselno posnetke ustrezno urediti za in jih ustrezno časovno razdeliti na teme, ki so opredeljene v programu. Ker gre večinoma za video posnetke z internih usposabljanj, bi jih objavili v spletnem portalu Moj ACS, kjer bi zaposleni dostopali do tovrstnih vsebin in jih uporabili kot video vodiče. Za ostale video posnetke programov usposabljanja in spopolnjevanja, ki smo jih izpeljali za javno mrežo, bi bilo potrebno udeležence predhodno informirati, da bodo tovrstni posnetki objavljeni v učnem kotičku spletnega portala Moj ACS. V tem primeru gre za zasebno, in ne javno, spletno mesto, ki je dostopno le udeležencem izbranega programa usposabljanja oz. spopolnjevanja.

Glede na odzive vključenih in potrebe po razvoju IKT kompetenc bomo s tovrstnimi usposabljanja in spopolnjevanji nadaljevali tudi v letu 2022.

Programi za posebne andragoške vloge

Programi s področja Kakovost v izobraževanju odraslih

V letu 2021 smo nadaljevali z izobraževanji s področja presojanja in razvijanja kakovosti, izpeljali smo 2 programa, ki se ju je udeležilo 28 udeležencev, vsi so tudi prejeli potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

Vsi programi so bili izvedeni na daljavo, v kombinirani obliki e-izobraževanja v videokonferenčnem orodju Zoom in samostojnega učenja.

Z izpeljanim spopolnjevanjem za organizacije, nosilke Zelenega znaka kakovost je bilo zelo zadovoljnih 83% udeležencev, z vsebinami spopolnjevanja in razporeditvijo vsebin v programu pa so bili zelo zadovoljni vsi vprašani. Prednosti izpeljave na daljavo so videli v časovnem prihranku, čeprav so pogrešali stike v živo in izmenjave mnenj. Kot najbolj primerne metode so izpostavili interaktivnost, praktičen prikaz priprave vloge in predstavitev primera dobre prakse. Z učnim gradivom je bilo zelo zadovoljnih 67% vprašanih, 33% pa jih je bilo zadovoljnih. Organizacijo izobraževanja so skoraj v vseh elementih ocenili s povprečno oceno 5.

Tudi s spopolnjevanjem svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih z naslovom Razvoj kakovosti izobraževanja odraslih na daljavo je bilo zelo zadovoljnih 77% udeležencev, 18% jih je bilo zadovoljnih. 82% vprašanih je bilo zelo zadovoljnih z vsebinami spopolnjevanja, 14% pa jih je bilo zadovoljnih. Kot pozitivno so ocenili prihranek na času (izpeljava na daljavo), pregled nekaterih ključnih ugotovitev študije o izobraževanju odraslih in svetovanju na daljavo med pandemijo, izmenjava mnenj med svetovalci za kakovost, sodelovanje pri pripravi novih kazalnikov in standardov kakovosti za področje izobraževanja odraslih na daljavo ter možnost ponovnega ogleda spopolnjevanja. Zaradi izobraževanja na daljavo so kot pomanjkljivost izpostavili, da je bilo težje vključiti vse prisotne v skupinsko delo, v celoti se niso mogli posvetiti izobraževanju, ker so jih motili sodelavci in telefonski klici, pogrešali so osebni stik z ostalimi udeleženci, izmenjavo izkušenj v živo, tudi delo v skupinah na daljavo so ocenili kot težje. Na vprašanje, katere metode dela so se po njihovem mnenju najboljše obnesle, smo dobili sledeče odgovore: delo v skupinah, pregledne predstavitve, interaktivnost, igra vlog na daljavo, pisanje na e-tablo, uporabljene so bile različne metode, ki so se med seboj smiselno dopolnjevale.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Tudi v prihodnje bomo program Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost izvajali na daljavo v videokonferenčnem okolju Zoom, spopolnjevanja za svetovalce za kakovost pa bomo izvajali v kombinirani obliki srečanj v živo oz. v Zoom in z delom v spletni učilnici Moodle. Oba načina dela sta se v preteklih dveh letih izkazala za zelo učinkovita in sprejeta pri udeležencih, izdelki udeležencev pa so zelo kakovostni.

Programi splošnega neformalnega izobraževanja

Spopolnjevanje za mentorje PUM-O

Projekt, ki smo ga začeli snovati na spopolnjevanju kot vseslovenski PUM-O projekt ob svetovnem dnevu spanja, smo pozneje s koordinacijo ACS tudi izpeljali. V vseh krajih, kjer poteka PUM-O, so mentorji skupaj z udeleženci izpeljali učne projekte, znotraj katerih so v tedenskem intervalu okrog 18. marca (svetovni dan spanja) organizirali tudi različne javne dogodke na lokalni ravni, ki so naslavljali vprašanja povezana s spanjem (o tem smo pisali tudi v [e-novičkah ACS](#)).

► **Predlogi za nadaljnji razvoj:**

V okviru svetovne kavarne, ki je potekala na spopolnjevanju so udeleženi mentorji tudi pozvali, da bi se letnega spopolnjevanja, ki ga organizira ACS, lahko udeležili vsi trije mentorji; to sedaj zaradi pogodbe s financerjem ni mogoče, saj mora biti v skupini PUM-O tudi v času spopolnjevanja prisoten najmanj en mentor. Mentorji menijo, da bi lahko za čas spopolnjevanja lahko delo v skupini organizirali v sodelovanju z izvajalsko organizacijo in zunanjimi sodelavci – prostovoljci, s katerimi redno sodelujejo, saj je udeležba na spopolnjevanju za vse mentorje zelo pomembna in dragocena. Ta predlog bo ACS posredoval financerju programa in skupaj z njim, mentorskimi skupinami in izvajalci poiskal za vse ustrezno rešitev.

Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje

Od leta 2018 spopolnjevanja za strokovne delavce v SSU organiziramo v okviru ESS projekta Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022, v letu 2021 pa smo v okviru rednega letnega delovnega načrta izpeljali še delavnico z naslovom Spopolnjevanje za svetovalce v IO za svetovalno dejavnost na področju samostojnega učenja. V povprečju so bile vsebine programa, ki smo jih izpeljali preko videokonferenčnega orodja Zoom, ocenjene z oceno 4,18. Všeč jim je bila predstavitev portala SSU, s katerim so se prvič srečali, so se pa nekatere vsebine za že večje uporabnike aplikacije SSU ponavljale, kar so nam tudi sporočili v evalvaciji. Pogrešali so tudi čas za razpravo in odprta vprašanja o njihovih izkušnjah z delom z aplikacijo.

Kot prednost, ki jih je način izvedbe na daljavo prispeval, so zapisali, da se takih usposabljanj lažje udeležijo tudi v časovni stiski, saj prihranijo čas za vožnjo, vaje so lahko opravili kar na svojih računalnikih, način izvedbe ne moti delovnega procesa, saj lahko z delom nadaljujejo tudi po zaključenem spopolnjevanju. Kot slabost pa so nekateri navedli, da se jim je program zdel nekoliko prenatrpan (trajal je 6 pedagoških ur, kar je nekoliko dlje kot ponavadi organiziramo izobraževanja na daljavo), nekaterim bi izvedba v živo bolj ustrezala, večina pa pripomb ni imela.

► **Predlogi za nadaljnji razvoj:**

Spopolnjevanje strokovnih sodelavcev v SSU se bo v naslednjem letu prilagajalo specifičnim potrebam njihovega dela ter dopolnjevalo in nadgrajevalo skupne vsebine za strokovne sodelavce v svetovalni dejavnosti v IO, ki izvajajo javno službo.

Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov

V letu 2021 smo izpeljali 2 spopolnjevanji za mentorje ŠK, na katerih je bilo skupno prisotnih 106 udeležencev.

► **Predlogi za nadaljnji razvoj:**

Na podlagi izvedenih spopolnjevanj ugotavljamo, da celo ekstremen in nepričakovan zunanji pritisk na skupnostno učenje v obliki študijskih krožkov ni bistveno zaustavil njihove aktivnosti, k čemur je prispeval tudi ACS s hitrimi in pravičnimi intervencijami v poročanje, dodatna z IKT podprta srečanja ter izbira referenčnega predavatelja. Mreža izvajalcev ŠK zaradi negotovega okolja potrebuje stabilnost in strokovno vodenje, prav to pa je vloga ACS.

Programi s področja Pismenost

V letu 2021 smo v okviru letnega načrta izpeljali 1 daljše usposabljanje s področja pismenosti, in sicer Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP). Program traja 24 ur, vključenih je bilo 15 udeleženk, vse so ga uspešno zaključile. Smo pa morali zaradi sprejetih ukrepov za zaježitev epidemije COVID-19, usposabljanje izpeljati v dveh delih.

Svoje zadovoljstvo z izpeljanim usposabljanjem in organizacijo so ocenile s povprečno oceno 4,8. Kot pozitivno so izpostavile, da sta organizacija in izpeljava potekali tako kot je bilo načrtovano po urniku, ustrezala jim je tudi časovna razporeditev usposabljanja. Program so ocenile kot vsebinsko bogat, pohvalile so empatijo predavateljev do ranljivih skupin, njihovo osebno angažiranost in pomoč pri vključevanju v novo okolje, ki ima drugačno kulturo, vrednote, tradicijo in tudi prihodnost. Zelo visoko so ocenile (več kot 90%) uporabljene metode dela, ki so pripomogle k večji interakciji z in med udeleženci, ter učno gradivo.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Čeprav so bile skoraj vse udeležence zelo zadovoljne z vsebino in izvedbo usposabljanja, so za naslednje izvedbe vseeno predlagale še več konkretnih primerov, situacij in praks, zanimiv bi bil neposreden posnetek iz razreda. Trudimo se, da bi tudi v prihodnje upoštevali in vključili predloge iz preteklih usposabljanj, kot so: priprava učne ure in popestritev z različnimi igrami, gostovanje že usposobljenih učiteljev programa ZIP in drugih, ki delajo s priseljenci, predstavitev dobrih praks, izmenjava izkušenj z že usposobljenimi učitelji, ki bi predstavile pozitivne in negativne izkušnje skozi prakso učenja.

Še vedno ostaja aktualen predlog, da bi v prihodnje organizirali stalna strokovna spopolnjevanja za usposobljene izvajalce programa ZIP, na katerih bi osvetlili aktualne vsebine kot so npr. primeri dobrih praks različnih izvajalskih organizacij (ljudske univerze, osnovne in srednje šole, ipd.), vsebine za/o usposabljanju učiteljev (predstavitev metodike in didaktike, priprava nalog za poučevanje) ter naredili razmislek o možnosti vzpostavitve hospitiranja pri različnih izvajalcih tovrstnih programov

Programi s področja Svetovanje

V letu 2021 smo za svetovalce, ki izvajajo svetovalno dejavnost izpeljali 2 modula v okviru temeljnega usposabljanja in 3 spopolnjevanja. Skupaj je bilo vključenih 303 udeležencev, 268 jih je pridobilo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

Programi so bili izvedeni na daljavo, v kombinirani obliki e-izobraževanja v videokonferenčnem orodju Zoom in samostojnega učenja ter v živo.

Z vsebinami v obeh modulih temeljnega usposabljanja je bila večina udeležencev zelo zadovoljna ali zadovoljna. Pohvalili so tako teoretični kot tudi praktičen prikaz primerov, nekateri udeleženci bi si želeli še več praktičnega dela.

Vsa tri spopolnjevanja za svetovalce v središčih ISIO smo izpeljali preko videokonferenčnega orodja Zoom. Na prvem smo udeležencem predstavili aplikacijo za spremljanje dela svetovanja in vrednotenja. Poudarek je bil na novostih pri spremljanju svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih ter na podrobnejši predstavitvi aplikacije za svetovalce, ki se v svetovalno dejavnost vključujejo na novo. Na drugem so spoznali, kako učinkovito oblikovati promocijsko gradivo za promocijo svetovalne dejavnosti za izobraževanje odraslih, kako izbrati ciljno skupino, ki jo bomo nagovarjali ter kako napisati učinkovito promocijsko besedilo. Udeleženci niso izpolnjevali evalvacijskega vprašalnika. Na zadnjem srečanju konec leta smo se pogovarjali o dejavnosti središč ISIO in SSU v 2021 in načrtih za leto 2022.

Potrjuje se, da so udeleženci res zadovoljni s takim načinom razporeditve ur, saj se med delovnim časom lažje organizirajo. S spopolnjevanji je bilo zelo zadovoljnih 56 % udeležencev, ostali so bili zadovoljni. Pri zadovoljstvu udeležencev z vsebino so izpostavili zelo dobro predstavitev aplikacije, pohvalili so konkretno predstavljeno vsebino in napotke ter praktičen prikaz uporabe aplikacije. Zelo so bili zadovoljni s predavanjem o čustveni inteligenci.

Programi s področja Vrednotenje

V letu 2021 smo za bodoče člane komisij NPK izpeljali 3 temeljna usposabljanja in 3 izvedbe stalnega strokovnega spopolnjevanja. Tako se je na področju vrednotenja vključilo skupaj 118 udeležencev, 100 jih je pridobilo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju. Vsi programi so bili izvedeni na daljavo, v kombinirani obliki e-izobraževanja v videokonferenčnem orodju Zoom in samostojnega učenja.

Med tremi izpeljanimi e-usposabljanji smo 1 izvedbo izvedli v popoldanskem času, kar večini udeležencem ni ustrezalo; nekaterim je to predstavljalo težave pri organizaciji dela oz. so bili odsotni zaradi službenih in družinskih obveznosti. Pogrešali so posnetke predavanj. Nekateri so zapisali, da je bilo po delu naporno popoldan slediti še e-izobraževanju, težje so se skoncentrirali na predavanja, zato so predlagali, da e-izobraževanje izvajamo v dopoldanskem času, še bolje pa v živo.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Tudi v prihodnje bomo s temeljnimi usposabljanji skrbeli za razvoj in krepitev ključnih strokovnih kompetenc, ki jih člani komisij NPK potrebujejo za kakovostno opravljanje nalog v okviru postopkov preverjanja in potrjevanja NPK izpeljava programa na daljavo je bila s strani udeležencev dobra sprejeta zato bomo to obliko izobraževanja zadržali tudi v prihodnje, ohranili pa tudi izpeljavo v živo. Pri izobraževanju na daljavo razmišljamo tudi o možnosti priprave spletnega okolja za e-izobraževanje v spletnih učilnicah Moodle.

Ker je zanimanje za delavnice stalnega strokovnega spopolnjevanja s strani članov komisij NPK izredno veliko, nam je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v letu 2022 zaupalo 5 izvedb stalnega strokovnega spopolnjevanja, s čimer bomo lahko omogočili udeležbo na delavnicah večjemu številu usposobljenih članov komisij NPK.

Analiza programov, financiranih iz projektov ESS

V letu 2021 smo izvajali programe v okviru dveh ESS projektov:

- Razvoj kompetenc odraslih 2016-2022: V analizo smo vključili izpeljavo programa Usposabljanje mentorjev v programu PUM-O za uporabo orodja SVOS, ki je bil namenjen mentorjem PUM-O, za dve skupini svetovalcev na Zavodu RS za zaposlovanje pa smo izpeljali program z naslovom Usposabljanje strokovnih delavcev za razumevanje in prepoznavanje nizkih spretnosti pri odraslih.
- Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022: Izpeljali smo 4 izvedbe programov splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo in 7 izvedb programov za posebne vloge v andragoškem delu.

Projekt Razvoj kompetenc odraslih 2016-2022

V letu 2021 smo izpeljali usposabljanje mentorjev v programu PUM-O za uporabo orodja SVOS ter 6-urno usposabljanje za dve skupini svetovalcev na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje. V usposabljanja je bilo skupaj vključenih 63 udeležencev, 52 pa jih je pridobilo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

85% vprašanih je na usposabljanju dobilo zadostno količino informacij. 77% je ustrezal način dela na usposabljanju. 54% jih meni, da je SVOS koristen pripomoček pri delu z udeleženci programa PUM-O, 46% pa jih meni, da je pripomoček koristen deloma. Težavo vidijo predvsem v tem, da je vprašalnik dolg, bralna pismenost udeležencev programa PUM-O je slaba, dostop do vprašalnika je prezahteven, ne zdi pa se jim uporaben tudi pri delu s tujci.

Le 37,5% udeležencev programa, ki je bil namenjen svetovalcem na ZRSZ, je oddalo evalvacijski vprašalnik v spletnem okolju 1KA. 44% vprašanih vidi vprašalnik SVOS kot koristen pripomoček pri svojem delu in pri svetovanju iskalcem zaposlitve, 33% ga vidi kot deloma koristnega. Zapisali so, da ga bodo uporabljali pri svetovalnih obravnavah, pri določanju kompetenc, nekognitivni del je uporaben pri svetovanju iskalcem zaposlitve. Glede na rezultate bodo določili ustrezne zaposlitvene cilje, stranke bodo seznanili z vprašalnikom in jih napotili na reševanje, če bo ta za to izrazila zanimanje.

Projekt Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022

Izpeljali smo 11 izvedb programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, v katere se je vključilo 310 udeležencev, 217 udeležencev pa smo lahko uveljavljali kot upravičen strošek v zahtevkih za izplačilo stroškov. Štirje programi so bili programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo, sedem programov pa je bilo za posebne vloge v andragoškem delu, in sicer svetovalce za kakovost v izobraževanju odraslih, strokovne sodelavce v SSU, učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle in tudi za svetovalce v središčih ISIO.

Skoraj vsi (99%) udeleženci so oddali evalvacijo preko evalvacijskega vprašalnika v spletnem portalu KATIS. Udeleženci so na osnovi 9-stopenjske lestvice strinjanja ocenjevali trditve, ki so bile povezane z vsebino in metodami dela, uporabnostjo programa ter organizacijo in izvedbo programa. Trditve, pri vseh ocenjenih dejavnikih, so dobile zelo dobre ocene; vsebina in metode dela je bila ocenjena s povprečno oceno 8,1, uporabnost programa 8,0 in organizacija in izvedba programa 8,4.

Kot glavni motiv za vključitev v izobraževanje so udeleženci označili željo po pridobitvi novega znanja, po izmenjavi izkušenj, primerov dobre prakse z drugimi.

Na vprašanje odprtega tipa, ali imajo kakšen predlog, kako bi lahko še izboljšali izobraževanje na daljavo v programu, ki so se ga udeležili, je bila večina udeležencev mnenja, da so bila predavanja odlično izpeljana. Med predlogi za izboljšave je nekaj udeležencev predlagalo, da bi bili veseli, če bi lahko dobili posnetek izobraževanja, da bi lahko posamezne vsebine ponovno poslušali ali pa da bi se pripravilo video vodiče za posamezne sklope. Pri poznavanju aplikacij in različnih IKT orodij se med udeleženci pojavljajo razlike, zato je bil podan en predlog, da bi se mogoče uvedlo testiranje udeležencev o predznanjih glede posameznih aplikacij in jih razdelili v skupine glede na stopnjo predznanja.

Udeleženci so lahko sporočili tudi, ali so kaj pogrešali oz. ali bi katere vsebine še potrebovali za svoje delo. Večina udeležencev je bila mnenja, da niso nič pogrešali, predlogi vsebin, ki bi jih še potrebovali za svoje delo, pa so naslednji:

- organizacija podatkov, datotek in dela na računalniku, delo v oblaku, varnost in zaščita podatkov na računalniku in na internetu, arhiviranje podatkov,
- izobraževanje o podkastih in delanje le-teh,
- vse o MS Teams, Office 365,
- izdelava spletne strani, Google obrazci,
- enostavna navodila, kako se kaj kreira, zmontira,
- še več konkretnih primerov in izmenjave primerov dobrih praks,
- predavanje in praktične vaje s področja promocije oz. priprave besedil za objavo na socialnih omrežjih.

Pri zadnjem vprašanju so udeleženci imeli možnost, da sporočijo še kaj v zvezi z izvedenim usposabljanjem. Veliko udeležencev je pri tem vprašanju odgovorilo, da niso ničesar pogrešali, so pa pohvalili predavatelje in samo izpeljavo predavanja. Pri temah, ki se nanašajo na uporabo

sodobnih spletnih omrežij in informacij za učinkovitejše delo izobraževalcev odraslih, so udeleženci menili, da bi bilo dobro pripraviti še kakšno usposabljanje, saj je koristno taka znanja obnavljati in nadgrajevati. Tehnološke rešitve, ki so aktualne v danem trenutku, kmalu zastarijo.

Analiza programov, financiranih iz mednarodnih projektov

Projekt EPUO⁴³ (2020 – 2021)

Že med in po usposabljanju so udeleženci vzpostavili in/ali razvili svoje osebne LinkedIn profile ter na njih v letu 2021 objavili različne vsebine (nad 90 objav). V polni meri je zaživel tudi LinkedIn profil ACS pod skrbništvom sodelavke Mateje Pečar (nad 40 objav).

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

V prihodnje načrtujemo nadaljnje usposabljanje za delo z LinkedIn-om, ki bo v večji meri usklajeno z letnim komunikacijskim načrtom in drugimi dejavnostmi v projektu EPUO. Slednje bodo v obdobju 2022–2023 usmerjene v nagovarjanje različnih ciljnih skupin in izpostavljanje izbranih spretnosti za življenje.

Analiza programov, financiranih iz tržnih virov

Od načrtovanih 4 izvedb usposabljanj in spopolnjevanj smo v letu 2021 v skladu z aktualnimi potrebami za različne zaključene ciljne skupine v organizacijah in podjetjih izpeljali dodatno še 4 izvedbe, skupaj 8 izpeljav 5 različnih programov. V vsa izobraževanja je bilo vključenih 82 udeležencev, usposobilo se jih je 78.

Udeleženci so bili z izpeljavo in vsebino programov zadovoljni, razmerje med teoretičnim in praktičnim delom jih je dobrih 95% ocenilo kot ustrezno. Enak odstotek vprašanih nam je tudi sporočil, da dodatnih znanj ne potrebujejo, nekaj bi si jih želelo pridobiti znanja o delu s težavnimi udeleženci in kako jih motivirati. Tudi z metodami dela in učnim gradivom, ki so ga prejeli, so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni ali zadovoljni.

Tudi na ACS smo lahko zadovoljni, saj ostaja pri organizaciji usposabljanja in spopolnjevanja s strani udeležencev, tako kot že vrsto let, najbolje ocenjen element Upoštevanje želja in potreb udeležencev.

Pri izvedbi, ki smo jo izpeljali kombinirano (v živo in na daljavo) so bili udeleženci na splošno zadovoljni, s podajanjem e-vsebin jih je bila tretjina zelo zadovoljnih, ostali zadovoljni, izvedba je bila na začetku načrtovana v celoti v živo in pričakovanja udeležencev so bila drugačna. Zato so bili nekateri manj motivirani, težje so se osredotočali na poslušanje in sodelovanje, skrbela jih je tehnična izvedba, pogrešali pa so tudi osebni stik.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Tudi v prihodnje bomo usmerjeni v to, da bomo organizacijam in podjetjem z različnimi izobraževalnimi programi, katerih vsebine pripravljamo skupaj in jih prilagodimo njihovim željam in potrebam, utirali poti za nove priložnosti na področju izobraževanja odraslih.

Pri udeležencih bomo še naprej krepili različna IKT znanja in kompetence, kar bomo dosegli z razvojem novih IKT pristopov (orodij) in programov, ki bodo podprti z IKT tehnologijo.

⁴³ Projekt EPUO = Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) v Sloveniji (National Coordinators for the Implementation of the European Agenda for Adult Learning in Slovenia)

Nekatere izobraževalne programe bomo, če se bo pojavila potreba, prilagodili za izvedbo v t.i. kombinirani obliki, kar pomeni, da bo del izobraževanja potekal v živo, del pa na daljavo.

Glede na naše dolgoletne izkušnje bomo tudi v prihodnje usmerjeni v razvoj krajših, največ dvodnevni programov usposabljanja in spopolnjevanja, saj nam udeleženci že dalj sporočajo, da se jih zaradi delovnih in drugih obveznosti, lažje udeležujejo.

Strokovna in IKT podpora izobraževalni dejavnosti ACS

IKT modul v podporo postopkom priznavanja že pridobljenega znanja v okviru portala Moj ACS spopolnjevanje

V okviru programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja že 11 leto izpeljujemo postopke priznavanja že pridobljenega znanja. Udeležencem skušamo z informiranjem in svetovanjem pomagati in olajšati pripravo vloge za priznavanje znanja. Komisija za priznavanje že pridobljenega znanja se je v letu 2021 sestala trikrat in obravnavala 7 vlog kandidatov, ki so pred vključitvijo v programe usposabljanja in spopolnjevanja uveljavljali dokazila v postopkih priznavanja že pridobljenega znanja.

Razviti IKT modul za oddajo e-vloge za priznavanje že pridobljenega znanja smo v letu 2021 pilotno testirali in sproti odpravljali težave, na katere smo naleteli pri testiranju in uporabi modula.

Na podlagi izpeljanih postopkov priznavanja znanja in izdanih sklepov so odzivi udeležencev in članov komisije pozitivni. Modul omogoča hitrejšo pripravo e-vloge, pregled le-te in pripravo mnenja koordinatorja, pregled mnenj članov komisije in izdajo sklepa. Vsa dokumentacija je shranjena v modulu in jo je mogoče v celoti prenesti tudi na računalnik.

V letu 2021 smo prvič izpeljali postopke priznavanja preko IKT modula, z njimi bomo nadaljevali tudi v prihodnje. V kolikor se bo na podlagi izkušenj in v praksi izkazalo, da ga je potrebno nadgraditi ali posodobiti, bomo to seveda naredili v okviru letnega delovnega načrta.

Vsebinska nadgradnja in posodobitev obstoječe spletne aplikacije za spremljanje izobraževalne dejavnosti ACS in spletnega portala MOJ ACS

Zaradi virusa COVID-19 je bilo potrebno v letu 2021 izvedbe izobraževanj prilagoditi za izvedbe na daljavo. Posledično smo morali prilagoditi in posodobiti tudi spletno aplikacijo in spletni portal, ki ju uporabljamo v podporo pri izvajanju izobraževalne dejavnosti ACS.

V evalvacijskem poročilu smo objavili le nekaj pomembnejših posodobitev, manjše in glede na potrebe, ki se pokažejo pri delu s spletnimi aplikacijami ACS, so bile realizirane sproti.

Nova strokovna publikacija Povejmo si zgodbe: Doživljanje izobraževalcev odraslih med pandemijo

Na nastalo globalno situacijo, vezano na COVID-19, smo se zaposleni na ACS in nekateri naši stalni zunanji sodelavci odzvali z zapisom svojih zgodb, ki smo jih objavili v strokovni publikaciji z naslovom Povejmo si zgodbe: Doživljanje izobraževalcev odraslih med pandemijo. Uporabili smo metodo pisanja zgodb, saj smo samo na ta način lahko opisali in zajeli pristna doživljanja in izkušnje izobraževalcev odraslih med pandemijo. Pripravljalce zgodb smo spodbudili, da jih napišejo tako, da bo možno iz njih izluščiti priporočila oz. smernice za načrtovanje in izvajanja izobraževanja odraslih na daljavo.

Nov program andragoškega spopolnjevanja v Programoteki AS

V okviru naloge Razvoj pristopov k spopolnjevanju andragoških delavcev smo v letu 2021 razvili nov program spopolnjevanja z naslovom Kako s pomočjo različnih IKT orodij komunicirati in nastopati na daljavo. Program smo pripravili tako, da omogoča izpeljavo v klasični obliki in v obliki izobraževanja na daljavo. Pilotno izvedbo smo zaradi epidemioloških razmer izpeljali na daljavo.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Zaradi pandemije COVID-19 smo nekatere aktualne programe usposabljanja in spopolnjevanja izvedbeno že prilagodili za izvedbo »on-line«. Pri daljših programih usposabljanja, ki se trenutno že izvajajo na daljavo, bi bilo smiselno razmisliti o pripravi predloga za vzpostavitev spletnih učilnic za te programe (za nekatere jih že uporabljamo).

Tudi ideja o možnosti hibridne izvedbe izobraževanja ostaja aktualna, vendar je za tako izvedbo potrebno zagotoviti ustrezno IKT in organizacijsko podporo.

Še vedno sledimo potrebam strokovnih delavcev, ki delujejo v okviru javne mreže izobraževalcev odraslih in potrebam na trgu ter se odzivamo tako, da vsako leto pripravimo vsaj en nov program splošnega andragoškega spopolnjevanja. V okviru programov za posebne andragoške vloge aktualne teme vključujemo v okviru rednih letni srečanj in spopolnjevanj.

Izdana potrdila ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju

Število izdanih potrdil v letu 2021 se je v primerjavi z letom poprej povečalo za 20 odstotkov. Kljub temu, da smo večino leta 2021 programe usposabljanja in spopolnjevanja izvajali na daljavo, se število udeležencev ni bistveno povečalo, saj smo zaradi delavniške oblike ohranili omejeno število udeležencev (do 30). Nekatere programe smo izpeljali konec leta 2020, potrdila pa smo izdali v letu 2021, tudi zato prihaja do povečanega števila izdanih potrdil v tem letu.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Ideja oz. predlog o možnosti izdaje e-potrdil v sklopu aplikacije v podporo izobraževalne dejavnosti ACS ostaja še vedno aktualna. S tem bi ravnali bolj ekonomično, racionalno in okolju prijazno, udeleženci pa bi do e-potrdil lahko dostopali preko svojega profila v spletnem portalu Moj ACS spopolnjevanje.

Organizacija in strokovno mentorstvo študentom, ki na ACS opravljajo študijsko prakso ter predstavitev izobraževalne dejavnosti domačim in tujim delegacija

Zaradi pandemije COVID-19 študentom in študentkam andragogike s Filozofske fakultete v Ljubljani tudi v letu 2021 nismo mogli omogočiti opravljanja obvezne študijske prakse. Naše sodelovanje s Filozofsko fakulteto v Ljubljani smo nadaljevali tudi v letu 2021 in v okviru predmeta Metode IO (nosilec predmetaizr. prof. dr. Marko Radovan) za študente dodiplomskega študija pedagogike in andragogike preko videokonferenčnega orodja Zoom izvedli strokovno predstavitev o vlogi in delu andragoga na ACS ter metodah in oblikah dela v IO.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Ker se zavedamo, da mora biti širša javnost o pomembnosti področja izobraževanja odraslih in vlogi andragoške prakse ozaveščena, želimo naše sodelovanje razširiti tudi na druge fakultete in univerze ter različne organizacije in zavode.